

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ

**КОЛЕДЖ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА «КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ТАНЦЮ ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ»
(КМАТ ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ)**

УХВАЛЕНО

Рішенням Вченої ради
Коледжу хореографічного мистецтва
«КМАТ імені Сержа Лифаря»

Протокол № 2 від 30.05.2022 р.
Зі змінами
Протокол № 5 від 30.06.2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Коледжу хореографічного
мистецтва «КМАТ імені Сержа
Лифаря»

 В'ячеслав КОЛОМІЄЦЬ

30 червня 2025 року

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

галузі знань 02 "КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО"

спеціальності 024 "ХОРЕОГРАФІЯ"

Київ – 2025

Обговорено та рекомендовано до використання у освітньому процесі на засіданні кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін (протокол № 3 від 27.05.2022 р.).

Обговорено та рекомендовано до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін (протокол № 6 від 04.06.2025 р.)

Обговорено та рекомендовано до використання в освітньому процесі на засіданні Навчально-методичної ради КМАТ імені Сержа Лифаря (протокол № 3 від 27.06.2025 р.)

Укладач: Чаяло В.Я., старший викладач кафедри теоретичних дисциплін, завідувач навчально-виробничими практиками.

Наскрізна програма практики. / укладач: Чаяло В. Я.– К.: КМАТ імені Сержа Лифаря, 2025 р. – 28 с.

Практика студентів Коледжу хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря» (КМАТ імені Сержа Лифаря) є обов'язковим компонентом освітньої програми «Хореографія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобуття кваліфікації і набуття студентами професійних компетентностей згідно вимог стандартів вищої освіти.

Згідно з навчальним планом денної форми навчання з галузі знань – 02 Культура і мистецтво, спеціальність – 024 Хореографія та Положенням про проходження практики студентів, для студентів I–IV курсів (бакалавр) обов'язковими є такі практики:

Перелік практик за напрямком бакалавр підготовки 024 Хореографія

<i>Назва практики</i>	<i>Семестр</i>	<i>Тижні</i>	<i>Кількість кредитів ECTS</i>
1 курс			
Ознайомча практика (вступ до фаху)	2	4 тижні	3 (90 г.)
Сценічна навчальна практика	1-2	Впродовж року	2 (60 г.)
2 курс			
Сценічна навчальна практика	3-4	Впродовж року	2 (90 г.)
3 курс			
Сценічна навчальна практика	5-6	Впродовж року	2 (60 г.)
Педагогічна практика	6	Впродовж року	1 (30 г.)
Виробнича практика (керівника колективу)	6	4 тижні	2 (60 г.)
4 курс			
Сценічна навчальна практика	7-8	Впродовж року	4 (120 г.)
Педагогічна практика	8	Впродовж року	3 (90 г.)
Виробнича практика (керівника колективу)	8	4 тижні	2 (60 г.)
Переддипломна практика	8	5 тижнів	4 (120 г.)

1. МЕТА ТА ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1.1 Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них на базі одержаних в Коледжі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання, вести дослідницьку та мистецьку творчу роботу і творчо застосовувати отримані знання в практичній діяльності.

1.2 Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення, органічне поєднання з практичними й лабораторними заняттями, отримання студентами достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти та освітньої програми бакалавра.

1.3 Види і тривалість практики визначаються вимогами стандартів вищої освіти та відображаються відповідно в освітніх програмах, навчальних планах і графіках навчального процесу.

Детальніше мета практики формулюється у програмах практики для кожного виду практики з урахуванням її особливостей.

Перелік усіх видів практики, їх обсяги, форми та терміни проведення, визначаються навчальними планами.

2. ВИДИ ПРАКТИКИ:

2.1 Ознайомча – для студентів 1-го курсу, прийнятих на базі ПЗСО; проводиться на базі установ, організацій, закладів культури та мистецтв.

Ознайомча практика передбачає ознайомлення студентів зі специфікою майбутнього фаху, надбання первинних професійних умінь та навичок.

Мета ознайомчої практики – комплексне занурення здобувачів у професійне хореографічне середовище, що охоплює ознайомлення з особливостями роботи закладів культури, мистецьких шкіл, освітніх центрів, хореографічних колективів і професійних труп.

Завдання практики – ознайомити здобувачів ВО з системою функціонування, структурою, специфікою та принципами діяльності закладів культури, початкової мистецької та позашкільної освіти, театрів; з різножанровими та різновіковими хореографічними колективами, а також зі специфікою їх роботи; підкреслити соціальну значущість професії хореографа.

Результатом ознайомчої практики є усвідомлення студентами майбутньої сфери професійної діяльності.

2.2 Сценічна навчальна практика – для студентів 1-4-го курсів.

Метою сценічної навчальної практики є узагальнення і систематизація отриманих студентами практичних навичок та теоретичних знань, набуття вмінь та застосовувати їх на практиці; формування у здобувачів вищої освіти поглибленого володіння школою класичного, народно-сценічного, сучасного танцю; підготувати досвідченого всебічно розвинутого професійного виконавця в процесі опрацювання кращих зразків класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії; розвиток творчих здібностей здобувачів освіти; вдосконалення виконавських умінь і навичок, сформованих у процесі вивчення інших фахових дисциплін.

2.3 Виробнича практика (керівника колективу) - для студентів 3-4 курсів.

Метою виробничої практики (керівника колективу) є формування у студентів професійних навичок, уміння приймати самостійні рішення на конкретній ділянці роботи в реальних виробничих умовах при виконанні обов'язків, властивих його майбутній професії, організаційно-управлінській і суспільній діяльності; закріплення та поглиблення професійних компетентностей, здобутих у процесі теоретичного навчання, через безпосередню практичну діяльність у ролі керівника колективу. Практика спрямована на формування вміння організовувати, планувати та реалізовувати творчо-виконавський процес, розвивати педагогічну майстерність, управлінські навички, здатність до творчої взаємодії з учасниками колективу, а також уміння створювати й аналізувати сценічні постановки.

Завдання виробничої практики (керівника колективу) – закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення циклу теоретичних та практичних дисциплін; формування навичок керівництва хореографічним колективом у реальних умовах навчально-виховного та творчого процесу; закріплення знань із методики роботи з колективом, основ менеджменту та організації репетиційного процесу; розвиток умінь планувати навчальні заняття та творчі проекти, розробляти сценарно-постановочні плани та звітні заходи; поглиблення розуміння психології групової взаємодії, стилю керівництва, педагогічної етики та культури комунікації; удосконалення навичок сценічної, музичної та виконавської координації в умовах колективної роботи; формування здатності здійснювати аналітичну оцінку діяльності колективу, вести звітну документацію, готувати аналітичні довідки й презентації; виховання відповідальності, організованості та креативності, необхідних для роботи керівника колективу в сучасному мистецькому середовищі.

2.4. Педагогічна практика - для студентів 3-4 курсів.

Метою педагогічної практики є формування у здобувачів вищої освіти системи необхідних педагогічних вмінь й навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутнього педагога-хореографа.

Завдання педагогічної практики – оволодіння здобувачами вищої освіти практичними навичками у галузі майбутньої професії, становлення майбутнього педагога–викладача хореографії; виховання у здобувачів вищої освіти любові до обраної професії, поширення досвіду роботи, формування навичок і вмінь організації роботи з підростаючим поколінням, професійного менталітету, розвиток педагогічної майстерності; практичне оволодіння побудови та проведення занять з хореографії; поглиблення знань, умінь та навичок, отриманих здобувачами вищої освіти у процесі навчання спеціального та профільного циклу освітніх компонентів; розвиток потреби здобувача вищої освіти у самоосвіті й практичній самостійній роботі; формування освіченої, творчої особистості майбутнього педагога-хореографа.

2.5. Переддипломна практика – для студентів 4 курсу.

Метою переддипломної практики є закріплення постановочних навичок в процесі підготовки і сценічного втілення хореографічної композиції великої форми (хореографічна сюїта, хореографічна картина); закріплення практичних вмінь і навичок, отриманих в процесі навчання; підготовка до складання одного із етапів кваліфікаційного комплексного іспиту (ОК «Мистецтво балетмейстера»).

Результатом переддипломної практики здобувачів ВО випускного курсу є удосконалення (розвиток, реалізація) балетмейстерської діяльності під час створення хореографічних постановок відповідно до вимог програми з дисципліни «Мистецтво балетмейстера».

3. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

3.1 Зміст практик освітнього рівня бакалавр і послідовність їх проведення визначається програмами відповідних видів практики, які розробляються випусковою кафедрою за участі гаранта освітньої програми згідно з навчальним планом підготовки фахівців певної освітньої програми відповідно до стандарту вищої освіти України за спеціальністю 024 Хореографія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

3.2 На основі Положення кафедрами Коледжу розробляються робочі програми відповідних видів практик. Програма розробляється на термін дії навчального плану. Оновлення програми практики проводиться в таких

випадках: зміна державних стандартів освіти; затвердження нової редакції освітньої програми; внесення змін до навчального плану тощо. Поточні коригування програми можуть здійснюватися щороку до початку нового навчального року у разі зміни або уточнення завдань практики, форм звітності, системи контролю та оцінювання результатів навчання, переліку рекомендованих інформаційних джерел тощо. Усі внесені зміни розглядаються та затверджуються на засіданні кафедри і підлягають обов'язковому погодженню з гарантом освітньої програми.

3.3 Кожна робоча програма практики, після розгляду і схвалення на засіданні кафедри, передається до навчальної частини та відділу з науково-методичної роботи для проведення експертизи в установленому порядку і затвердження Вченою радою Коледжу.

3.4 Програма певного виду практики повинна бути короткою, конкретною за змістом, складатися з таких розділів:

- Загальні положення. В них зазначається місце практичної підготовки у формуванні фахівця відповідної спеціальності, загальна характеристика й вимоги, що висуваються до об'єктів проходження практики з метою підвищення ефективності системи практики, перелік видів робіт та завдань, які можуть виконувати студенти під час проходження відповідного виду практики, обов'язки та вимоги до керівників з боку бази практики, перелік документів з кожного виду практики тощо.

- Загальна характеристика та зв'язок із спеціальністю, яку отримує студент на певній ОП; завдання, що стоять перед студентами, перелік основних робіт, обов'язкових для виконання, типові індивідуальні завдання з урахуванням специфіки відповідної спеціалізації тощо.

- Організація і керівництво практикою. У цьому розділі зазначаються об'єкти практики і вимоги до них: робочі місця або посади, що їх дублюватимуть практиканти, функції керівників практики, належне документальне оформлення - графіки, щоденники тощо.

- Вимоги до баз практики. Базы для проведення практики повинні мати відповідне матеріально-технічне, організаційне і навчально-методичне забезпечення; бути паспортизованими з описанням матеріально-технічного і методичного забезпечення, а також із визначенням умінь і навичок, які можуть бути там сформовані.

- Підсумки й оцінювання практики з урахуванням особливостей спеціалізації включають форми і методи контролю практики, вимоги до складання і оформлення звіту, терміни подання та проведення звітів про проходження практик, склад комісій із захисту практик, критерії їх оцінювання тощо.

- Додатки, що містять зразки документації.

3.5 Робочі програми конкретизують кожен вид практики і складаються з наступних розділів:

- Зміст і завдання практики, план (порядок) її проходження.
- Термін практики.
- Перелік основних баз практики.
- Перелік документів, необхідних для розподілу і направлення студентів на практику.
- Перелік і зразки документів, які потрібні заповнити студенту під час практики і подати на кафедру після її закінчення.
- Індивідуальні завдання та завдання для самостійної роботи студентів і аспірантів.
- Обов'язки студентів на практиці.
- Обов'язки керівників практик від кафедр і баз практики.
- Правила техніки безпеки.
- Критерії оцінювання.
- Рекомендована література.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

4.1 Відповідальність за організацію і здійснення практичної підготовки студентів покладається безпосередньо на завідувачів кафедрами. Навчально-методичне керівництво і виконання програм практики забезпечують відповідні кафедри. Загальну організацію практики і контроль за її проведенням здійснює завідувач практики.

4.2 Обсяг практики визначається з врахуванням вимог стандарту вищої освіти України зі спеціальності 024 Хореографія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

4.3 Керівництво практикою є складовою навчальної роботи викладача. Навчальне навантаження на керівництво практиками розраховується відповідно до діючих навчальних планів

4.4 Для проведення практики визначаються бази практик. За наявності на кафедрі державних, регіональних замовлень на підготовку фахівців перелік баз практики визначається рішеннями Вченої ради КМАТ імені Сергія Лифаря. При підготовці фахівців за цільовими договорами з підприємствами, організаціями, установами бази практики передбачаються у цих договорах.

4.5 Як бази практичної підготовки студентів можуть використовуватися навчально-виробничі підрозділи Коледжу, навчально-виховні заклади, професійно-технічні училища (ліцеї), підприємства, організації, установи, які мають необхідне обладнання та кваліфіковані кадри. Базами педагогічної практики можуть бути підрозділи Коледжу, інші заклади

освіти та дитячі хореографічні колективи.

4.6 Підприємства, установи, організації, які використовуються як бази практики, повинні відповідати наступним умовам:

- можливістю забезпечити виконання студентом програми практики;
- наявністю структур, що відповідають спеціальності за якими здійснюється підготовка фахівців;
- можливістю кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- можливістю наступного працевлаштування випускників Коледжу.

4.7 Студенти направляються на практику, як правило, групами не менше 3-х осіб (у межах ознайомчої практики академічною (зведеною) групою). У разі необхідності кафедра може прийняти рішення про направлення в одну базу практики меншої кількості студентів, але це рішення повинно бути обґрунтованим.

4.8 Студенти випускного курсу можуть направлятись для проходження практики за індивідуальним планом на місця їх майбутнього працевлаштування за наявності тристороннього договору про працевлаштування випускників або листа із запитом від майбутнього роботодавця.

4.9 В особливих випадках кафедра може дозволити студентові проходити практику у запропонованій ним базі практики з обов'язковим обґрунтуванням такого рішення.

4.10 В окремих випадках адміністрація Коледжу може дозволити студенту проходити практику за індивідуальним планом, який включає в себе виконання чітко визначених кафедрою завдань, виконання яких забезпечує формування компетентностей, закладених у програмі практики.

4.11 З базами практики (підприємствами, організаціями, установами будь-яких форм власності) Коледж завчасно укладає договори на її проведення. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період конкретного виду практики або терміном до п'яти років з можливістю продовження.

4.12 Тривалість робочого часу студентів під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України і складає для студентів віком від 16-ти років – не більше 30 годин на тиждень.

4.13 Для координації роботи з організації та проведення практик призначається керівник практики від кафедри, який підпорядковується завідувачу кафедри і завідувачу практики Коледжу.

4.14 Керівник практики від кафедри зобов'язаний:

- перед початком практики проконтролювати готовність баз

практики. Для цього за 2 місяці до початку практики бази практики надається програма практики і договір про проведення практики, після чого разом з підписаним договором база практики подає Коледжу інформацію про відповідність наявної матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення вимогам програми практики та кількість студентів, яку може прийняти;

- забезпечити проведення всіх організаційних заходів перед відбуттям студентів на практику: підготовку проекту наказу, інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання студентам-практикантам необхідних документів (направлення, програми, щоденник, методичні рекомендації та інші, перелік яких встановлює завідувач практики Коледжу);

- повідомити студентам про систему звітності з практики;
- скласти до початку практики разом зі студентами план проходження практики, видати кожному студенту в групі індивідуальне завдання;

- представити студентів керівництву бази практики та закріпити їх за керівниками від бази практики (кількість студентів-практикантів, яка припадає на одного керівника практики від бази практики визначається кафедрою, виходячи із специфіки спеціалізації та освітньої програми;

- своєчасно отримати від керівництва бази практики виписки з наказу про прийняття студентів на практику та призначення керівників практики від бази практики;

- під час проведення практики постійно контролювати забезпечення нормальних умов праці і побуту студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;

- контролювати виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку;

- надавати студентам-практикантам методичну допомогу у вирішенні задач, визначених програмою практики;

- брати у складі комісії участь у захисті практики;

- подавати завідувачу кафедри та керівнику практики Коледжу письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики студентів.

- протягом тижня, після захисту практики, подати до навчальної частини письмовий звіт про проходження практики із зауваженнями та пропозиціями щодо її поліпшення.

4.15 Розподіл студентів на практику проводиться випускаючою кафедрою.

4.16 Проект наказу готується за місяць до початку практики.

4.17 Обов'язки безпосередніх керівників, призначених базами практики, зазначені в окремих розділах договорів на проведення практики.

4.18 За наявності вакантних місць студенти можуть бути зараховані на штатні посади, якщо робота на них відповідає вимогам програми практики. При цьому не менше 50 відсотків часу відводиться на загально-професійну підготовку за програмою практики. У такому випадку база практики зобов'язана призначити кваліфікованого керівника практики з числа провідних спеціалістів.

4.19 Студенти Коледжу при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від свого керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити і дотримуватись правил проходження практики, охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно подати керівнику практики звітну документацію, що вимагається програмою практики й захистити практику.

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

5.1. Практика проводиться на базах, які забезпечують реальне професійне середовище для формування конкурентоспроможності випускників та повністю відповідають меті, завданням і змісту практики. Бази практики повинні відповідати таким вимогам:

- відповідність виду діяльності змісту підготовки здобувачів освіти в Академії;
- наявність відповідних структурних підрозділів для виконання завдань практики;
- створення належних умов для реалізації програм практики відповідно до першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
 - забезпечення кваліфікованого керівництва практикою студентів;
 - надання студентам права обладнанням, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

Студенти можуть проходити практику на базі КМАТ Сержа Лифаря, адже в Академії функціонує багаторівнева система підготовки хореографів, що охоплює хореографічну школу, фахову передвищу та вищу освіту.

5.2. Студенти можуть самостійно пропонувати бази проходження практики, у тому числі на підставі клопотання керівника установи щодо

готовності прийняти студента на практику. Кафедра надає згоду на проходження практики за умови відповідності запропонованої бази встановленим вимогам у повному обсязі.

5.3. Студенти, які працевлаштовані за спеціальністю навчання, мають право проходити практику за місцем роботи. Для цього студент подає:

- довідку з місця роботи;
- клопотання керівника установи про готовність організувати проходження практики;
- заяву на ім'я директора коледжу. Заява погоджується з гарантом освітньої програми або завідувачем кафедри.

5.4. Академія заздалегідь укладає з базами практики договори про проведення практики. Строк дії договору визначається за погодженням сторін і може встановлюватися як на період практики, так і на інший термін.

6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

6.1 Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання.

Одним з основних документів підсумків практики є заповнений щоденник, який до захисту перевіряється керівником практики і подається під час заліку на розгляд комісії.

Студенти також обов'язково готують письмовий звіт, який містить відомості про базу практики (історія, структура, оснащеність тощо), виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з питань охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури та інші. Оформлюється звіт за вимогами, які містяться у програмі практики.

6.2 Звіт з практики захищається студентом на комісії, призначеній завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники практики від кафедри та, за можливості, від баз практики, викладачі кафедри, які викладали студентам-практикантам професійно орієнтовані дисципліни.

Комісія приймає захист у студентів на кафедрі протягом перших десяти днів після її завершення або перших десяти днів семестру, який починається після практики. Оцінка за практику виставляється в заліково-екзаменаційну відомість і в індивідуальний навчальний план студента.

6.3 Оцінка студента за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатом підсумкового контролю у наступному семестрі.

6.4 Звітна документація з практики зберігається на кафедрі протягом календарного року від дня захисту.

6.5 Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених Коледжем.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях випускової кафедри, а загальні підсумки практики підводяться на Вченій раді КМАТ імені Сержа Лифаря не менше одного разу протягом навчального року

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИК

1. ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА (ВСТУП ДО ФАХУ).

Мета ознайомчої практики – комплексне занурення здобувачів у професійне хореографічне середовище, що охоплює ознайомлення з особливостями роботи закладів культури, мистецьких шкіл, освітніх центрів, хореографічних колективів і професійних труп. Це, своєю чергою, сприяє розвитку здатності творчо та самостійно використовувати професійні знання на практиці, а також формує стійку потребу в систематичному самовдосконаленні.

Завдання:

- ознайомити здобувачів ВО з системою функціонування, структурою, специфікою та принципами діяльності закладів культури, початкової мистецької та позашкільної освіти, театрів;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з різножанровими та різновіковими хореографічними колективами, а також зі специфікою їх роботи;
- підкреслити соціальну значущість професії хореографа.

Опанування освітнім компонентом сприяє формуванню наступних спеціальних (фахових) **компетентностей**:

СК01. Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.

СК02. Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.

СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

Опанування освітнім компонентом сприяє наступним **результатам навчання**:

ПР06. Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.

ПР07. Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виразально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проєкту.

ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

Тематика освітнього компоненту «Ознайомча практика» спрямована на формування у здобувачів освіти початкового професійного досвіду, усвідомлення ролі культури та мистецтва у розвитку суспільства, розуміння структури й принципів функціонування закладів культури та хореографічних колективів різного рівня.

Зміст тем відображає спеціальні компетентності (СК01, СК02, СК08) та програмні результати навчання (ПР06, ПР07, ПР13), реалізація яких забезпечує інтеграцію теоретичних знань із практичним досвідом, розвиток аналітичного мислення, рефлексії та професійної самоідентифікації здобувача у сфері хореографічного мистецтва.

№	Тема	Відповідні ПР	Відповідні СК	Відображення в тематиці
1	Аналіз структури баз практики та принципів їхньої діяльності.	ПР06	СК01	Формування розуміння ролі культурно-мистецьких інституцій у розвитку суспільних відносин; усвідомлення взаємозв'язку між освітнім, культурним і творчим середовищем.
2	Організація діяльності професійних балетних труп і хореографічних колективів.	ПР07	СК02	Аналіз організації діяльності професійних колективів; розуміння історико-стильових принципів формування репертуару; усвідомлення критеріїв професійного добору виконавців.

3	Діяльність аматорських хореографічних колективів: специфіка, репертуар, педагогічні методики.	ПР06, ПР07	СК01, СК02	Розуміння культурно-просвітницької ролі аматорських колективів; ознайомлення з методиками організації занять з урахуванням вікових особливостей учасників; аналіз принципів формування репертуару.
4	Матеріально-технічна база закладів та колективів як ресурс освітнього і творчого процесу.	ПР13	СК08	Усвідомлення значення матеріально-технічного забезпечення для розвитку мистецького процесу; аналіз сучасних тенденцій оновлення ресурсної бази культурних інституцій; формування навичок оцінювання умов для творчої діяльності.

Базами практики є установи, організації, заклади культури та мистецтв з якими Коледж хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря» офіційно уклав відповідні угоди, і які можуть забезпечити необхідні умови для виконання програми практики.

Бази практики визначаються кафедрою за узгодженням із директором і затверджуються не пізніше ніж за 2 місяці до початку практики.

У відповідності до графіку навчального процесу практика на першому курсі проводиться у другому семестрі та триває 4 тижні.

Формою контролю є залік. На вивчення освітнього компоненту відводиться 3 кредити ЄКТС/90 годин.

Програма освітнього компоненту

Тема 1. Аналіз структури баз практики та принципів їхньої діяльності.

Аналіз баз практики – це фактично перше професійне «занурення» здобувача освіти, яке дозволяє зрозуміти, як теорія трансформується в реальні робочі процеси. Розуміння структури закладу дозволяє швидше адаптуватися та ефективніше використовувати час для набуття практичних навичок.

Бази практики поділяються за формою власності (державні, комунальні, приватні) та за функціональним призначенням.

Типологія баз практики:

1. Мистецькі школи (школи мистецтв, музичні, художні, хореографічні школи).
2. Заклади загальної середньої освіти (гурткова робота, факультативи).
3. Заклади вищої та фахової передвищої освіти (кафедри хореографії).
4. Професійні творчі колективи (театри, ансамблі пісні і танцю, філармонії).
5. Культурно-дозвілєві центри (палаці культури, будинки творчості дітей та юнацтва).

Особливості функціонування:

1. Мистецькі школи – працюють за затвердженими типовими навчальними планами. Основна мета – початкова професійна освіта.
2. Хореографічні колективи – діяльність спрямована на репетиційно-постановочний процес та концертну діяльність. Структура включає художнього керівника, балетмейстера та артистів.
3. Заклади освіти – хореографія тут часто має прикладний характер (ритміка, естетичне виховання).

Практичне заняття

Мета: формування цілісного уявлення про розгалужену мережу закладів культури та освіти як потенційних баз практики; вивчення їхньої внутрішньої структури, правових засад діяльності та специфіки роботи з різними віковими категоріями.

Завдання

1. Ознайомитися з типологією баз практики.
2. Дослідити особливості функціонування мистецьких шкіл та творчих колективів.
3. Навчитися визначати відповідність профілю бази практики спеціалізації здобувача (хореографія, менеджмент культури тощо).
4. Проаналізувати посадові обов'язки фахівців у різних типах закладів.

Індивідуальне заняття

Мета: дослідити специфіку функціонування конкретного закладу (бази практики) для адаптації теоретичних знань до реальних умов професійної діяльності.

Завдання

1. Дослідити ієрархічну структуру (визначити підпорядкованість підрозділів).
2. Проаналізувати контингент (визначити вікові та кваліфікаційні особливості вихованців або артистів).
3. Оцінити матеріально-технічний потенціал (проаналізувати відповідність залів, обладнання та сценічного простору вимогам спеціалізації).

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати структуру управління баз практики (складіть схему підпорядкування всередині закладу).
2. Порівняльний аналіз – визначте 3 ключові відмінності між роботою хореографа в аматорському колективі та в професійній мистецькій школі.
3. Проаналізувати структуру баз практики за трьома сегментами – мистецько-виконавський, освітній та педагогічний, культурно-дозвіллевий.

Питання для самоперевірки

1. Чи існують на базі специфічні традиції або правила («внутрішній етикет»), які впливають на творчу роботу?
2. Які ресурси бази (костюмерна, фонотека, медіа-тека) ви можете використовувати для підготовки власного творчого проєкту?
3. У чому полягає різниця між освітньою програмою мистецької школи та гуртка в Палаці культури?
4. Які основні вимоги до техніки безпеки та санітарно-гігієнічних норм існують у хореографічних класах?
5. Яку роль відіграє «Портфоліо практики» у взаємодії між здобувачем та керівником від навчального закладу?

Рекомендовані джерела:

1. Дяченко Н. О. Педагогічні задачі у професійній підготовці майбутніх викладачів : навч. посібник – Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. – 84с.
2. Зубатов С. Стиль викладання в хореографії. Київ: Ліра-К, 2019. 92с.
3. Копієвський О.Д., Вітковський В. В. Діяльнісний аспект фахової підготовки майбутніх хореографів у класичному університеті. Мистецтвознавчі записки № 40, 2021. С. 89-94.
URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/3709>
4. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККіМ, 2022. 226 с.

5. Лю Сін'ятін Вектори естетичної культури хореографів: монографія / Лю Сін'ятін. – Київ: Видавництво ЦУЛ, 2019. – 208 с.
6. Мартиненко О. Методика роботи з хореографічним колективом: теорія і практика: підручник для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальностей 024 Хореографія, 014 Середня освіта (Хореографія). Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2020. 390 с. URL: <https://surl.li/orqkft>
7. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. X Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 05–06 червня 2025 р.). Київ : НАКККіМ, 2025. 141 с.
8. Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника та О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. Вип. 13. 253 с.

Тема 2. Організація діяльності професійних балетних труп і хореографічних колективів.

Це складна система, що поєднує мистецьку творчість, педагогіку та менеджмент.

У професійній трупі кожен елемент забезпечує життєдіяльність вистави. До адміністративного керівництва входить директор, художній керівник, головний балетмейстер. Творчий склад: солісти (провідні майстри сцени), кордебалет, міманс. Педагогічна частина включає педагогів-репетиторів, концертмейстерів. Виробничі цехи: костюмерний, гримерний, художньо-декораційний, освітлювальний.

Мистецькі школи функціонують як фундамент для трупи. Основний акцент робиться на спадкоємності традицій та поступовому залученні учнів до сценічної практики.

Принципи формування репертуару відбуваються за такими критеріями: класична спадщина, як збереження «золотого фонду»; сучасні постановки, як експерименти з неокласикою та контемпорарі для розвитку техніки артистів. Обов'язково для балансу – це врахування технічних можливостей трупи та запитів глядацької аудиторії.

Під час відбору артистів звертають на такі критерії:

- Фізичні дані: виворотність, крок, стрибок, гнучкість, координація.
- Антропометричні дані: пропорції тіла, сценічність.
- Технічна підготовка: володіння академічною технікою танцю.
- Артистизм: здатність до перевтілення та емоційна виразність.

Практичне заняття

Мета: формування уявлення про принципи функціонування хореографічних колективів, опанування методикою управління творчим процесом та розуміння специфіки роботи в професійному середовищі.

Завдання

1. Вивчити внутрішню структуру та ієрархію професійної балетної трупі.
2. Ознайомитися з принципами формування репертуарної політики.
3. Засвоїти критерії професійного відбору артистів та учнів хореографічних шкіл.
4. Навчитися аналізувати творчий та навчально-виховний процеси в колективі.

Індивідуальне заняття

Мета: допомогти зрозуміти методику управління творчим процесом та розуміння специфіки роботи в професійному середовищі.

Завдання

1. Розуміти різницю специфіки управління професійною трупі та хореографічним колективом.
2. Розрізняти головну мету виступу та принципи формування репертуару.

Завдання для самостійної роботи

1. Знайти основні історико-стильові принципи, що є визначальними при формуванні репертуару професійного хореографічного колективу?
2. Пояснити, як балансується репертуар між класичною/народною спадщиною, неокласикою та сучасною хореографією?
3. Проаналізувати яким чином художній керівник визначає актуальність того чи іншого твору для включення в репертуар?
4. Знати ключові структурні елементи які визначають ефективну організацію професійного хореографічного колективу (театру, ансамблю).

Питання для самоперевірки

1. Яка різниця між функціями художнього керівника та головного балетмейстера?
2. Які фактори впливають на зміну репертуару протягом театрального сезону?
3. На що звертає увагу комісія під час проведення кастингу?
4. Яким чином здійснюється контроль за професійною формою артистів у трупі?
5. Які основні етапи підготовки нової балетної вистави (від задуму до прем'єри)?

Рекомендовані джерела:

1. Дяченко Н. О. Педагогічні задачі у професійній підготовці майбутніх викладачів : навч. посібник – Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. – 84с.
2. Зубатов С. Стиль викладання в хореографії. Київ: Ліра-К, 2019. 92с.
3. Копієвський О.Д., Вітковський В. В. Діяльнісний аспект фахової підготовки майбутніх хореографів у класичному університеті. Мистецтвознавчі записки № 40, 2021. С. 89-94. URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/3709>
4. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККіМ, 2022. 226 с.
5. Лю Сін'ятін Вектори естетичної культури хореографів: монографія / Лю Сін'ятін. – Київ: Видавництво ЦУЛ, 2019. – 208 с.
6. Мартиненко О. Методика роботи з хореографічним колективом: теорія і практика: підручник для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальностей 024 Хореографія, 014 Середня освіта (Хореографія). Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2020. 390 с. URL: <https://surl.li/orqkft>
7. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. X Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 05–06 червня 2025 р.). Київ : НАКККіМ, 2025. 141 с.
8. Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника та О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. Вип. 13. 253 с.

Тема 3. Діяльність аматорських хореографічних колективів: специфіка, репертуар, педагогічні методики.

Діяльність аматорських хореографічних колективів має свою специфіку, оскільки головною метою тут є не лише мистецький результат, а й естетичне виховання, оздоровлення та соціалізація учасників.

На відміну від професійних труп, аматорський колектив часто тримається на одній особі – керівнику, який поєднує ролі балетмейстера, педагога, менеджера та вихователя. Структура зазвичай включає:

- Групи за віком (підготовчі, середні, основний склад).
- Батьківський комітет (у дитячих колективах).
- Раду колективу (самоврядування).

Фінансова стійкість та шляхи її зміцнення залежить від членських внесків, спонсорства, грантів. Взаємодія з громадою відбувається через організацію концертів, фестивалів та культурно-просвітницьких акцій.

На методику організацій занять впливають такі аспекти:

- адаптація класичного танцю для аматорських груп із різним рівнем підготовки та віковими особливостями;
- організація репетиційного процесу в аматорському колективі: оптимізація часу та підтримка неформальної атмосфери;
- методики роботи з віковими групами: порівняльний аналіз підходів до занять із дітьми дошкільного віку, підлітками та дорослими-аматорами;
- формування колективної дисципліни та психологічного комфорту в аматорському середовищі.

Репертуарна політика формується на основі технічних можливостей учасників за принципами доступності, виховної цінності, сценічності та різноманітності жанрів. Культурно-просвітницька функція аматорських колективів – це аналіз їхньої ролі у популяризації танцювального мистецтва. При створенні тематичних концертних програм відбувається баланс між народною спадщиною, сучасними напрямками та авторською хореографією.

Практичне заняття

Мета: опанувати теоретичні основи та практичні навички організації роботи аматорського колективу, навчитися формувати репертуар та застосовувати педагогічні методики відповідно до віку та рівня підготовки учасників.

Завдання

1. Розкрити особливості організаційної структури аматорського колективу.
2. Визначити принципи формування репертуару в умовах самодіяльного мистецтва.
3. Вивчити методику набору та збереження контингенту учасників.
4. Окреслити специфіку методичних підходів до занять з дітьми, підлітками та дорослими.

Індивідуальне заняття

Мета: розуміти головні функції організації та роботи аматорського колективу, а також необхідні педагогічні підходи.

Завдання

1. Розуміти баланс творчих, педагогічних та адміністративних завдань діяльності керівника аматорського хореографічного колективу.
2. Важливість репертуарної політики.
3. Механізми залучення та утримання учасників в аматорському колективі.

Завдання для самостійної роботи

1. Знати культурно-просвітницьку та соціальну місію аматорських хореографічних колективів у сучасному суспільстві.

2. Проаналізувати важливість включення до репертуару творів, що відображають місцеву культуру чи сучасні тенденції.
3. Наведіть приклади соціальних проєктів або ініціатив, які демонструють просвітницьку функцію аматорської хореографії.

Питання для самоперевірки

1. У чому полягає головна відмінність між аматорським та професійним хореографічним колективом?
2. Які методи залучення нових учасників є найбільш ефективними для сучасного аматорського колективу?
3. Які критерії оцінки успішності діяльності аматорського колективу (окрім призових місць на конкурсах)?
4. Чим відрізняється репертуарна та виховна роль аматорського колективу порівняно з професійним?
5. Які основні принципи лежать в основі формування репертуару аматорського хореографічного колективу (враховуючи його склад та цілі)?
6. Як балансувати між освітньою (навчальною) цінністю твору та його сценічною (концертною) привабливістю?

Рекомендовані джерела:

1. Дяченко Н. О. Педагогічні задачі у професійній підготовці майбутніх викладачів : навч. посібник – Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. – 84с.
2. Зубатов С. Стиль викладання в хореографії. Київ: Ліра-К, 2019. 92с.
3. Копієвський О.Д., Вітковський В. В. Діяльнісний аспект фахової підготовки майбутніх хореографів у класичному університеті. Мистецтвознавчі записки № 40, 2021. С. 89-94. URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/3709>
4. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККіМ, 2022. 226 с.
5. Лю Сін'ятін Вектори естетичної культури хореографів: монографія / Лю Сін'ятін. – Київ: Видавництво ЦУЛ, 2019. – 208 с.
6. Мартиненко О. Методика роботи з хореографічним колективом: теорія і практика: підручник для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальностей 024 Хореографія, 014 Середня освіта (Хореографія). Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2020. 390 с. URL: <https://surl.li/orqkft>
7. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. X Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 05–06 червня 2025 р.). Київ : НАКККіМ, 2025. 141 с.

8. Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника та О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. Вип. 13. 253 с.

Тема 4. Матеріально-технічна база закладів та колективів як ресурс освітнього і творчого процесу. (Зміст: аналіз матеріально-технічного забезпечення професійних і аматорських баз практики; порівняння умов для освітньої, репетиційної та сценічної діяльності; оцінка можливостей для навчання й творчої самореалізації здобувачів освіти.)

Матеріально-технічна база (МТБ) є фундаментальною умовою існування будь-якого хореографічного осередку. Вона охоплює не лише стіни та підлогу, а й спеціалізоване обладнання, костюмний фонд, аудіовізуальні засоби та систему безпеки.

На якість та безпеку освітнього процесу впливає технічне оснащення (підлогове покриття, станки, дзеркала, звукове обладнання) хореографічних залів. постійно відбувається аналіз відповідності матеріально-технічної бази хореографічних ЗВО/коледжів сучасним професійним стандартам. Розробка критеріїв оцінювання навчально-методичного забезпечення (бібліотечні фонди, відеоматеріали, спеціалізоване ПЗ), а також впровадження інноваційних технологій (інтерактивні панелі, системи відеофіксації) у навчальний процес хореографічної школи.

МТБ як ресурс творчості та інновацій – вплив сценічного обладнання (світло, звук, механіка сцени) на художню виразність хореографічних постановок; аналіз сучасних рішень у сценографії та костюмерному забезпеченні, що формують творчий результат; дослідження впливу репетиційних умов (акустика, простір, клімат-контроль) на продуктивність та креативність артистів.

Управління та розвиток ресурсної бази включає наступні аспекти:

- Оцінка ефективності використання наявної матеріально-технічної бази (простоїв, завантаженість залів, зношення обладнання) та шляхи оптимізації.
- Розробка стратегії залучення позабюджетних коштів (грантовий менеджмент, спонсорство) для оновлення МТБ хореографічного колективу.
- Аналіз механізмів оренди та спільного використання МТБ (сценічні майданчики, обладнання) між різними мистецькими інституціями.
- Планування та забезпечення технічної безпеки та охорони праці в хореографічних студіях та на сцені (відповідно до норм МТБ).

Практичне завдання

Мета: сформувати знання про склад, нормативи та ефективне управління матеріальними ресурсами хореографічного закладу для забезпечення якісного навчання та сценічної діяльності.

Завдання

1. Вивчити санітарно-гігієнічні та технічні вимоги до балетних залів (покриття, дзеркала, станки, вентиляція).
2. Ознайомитися з принципами організації костюмерного та реквізиторського господарства.
3. Проаналізувати роль сучасних цифрових технологій (відеокамери, інтерактивні панелі) у навчальному процесі.
4. Вивчити питання техніки безпеки та охорони праці в хореографічних закладах.

Індивідуальне заняття

Мета: розуміти управлінський, технологічний та педагогічний аспекти що формують МТБ.

Завдання

1. Знати ключові компоненти МТБ які є пріоритетними для розвитку хореографічної інституції.
2. Значення цифрових ресурсів для розвитку навчальної та професійної інституції.

Завдання для самостійної роботи

- 1.Провести порівняльний аналіз МТБ аматорського та професійного колективу та її вплив на творчі можливості колективів і рівень реалізації мистецьких проєктів.
- 2.Проаналізувати яким чином інвестиції в МТЗ можуть підвищити конкурентоспроможність культурної інституції.
- 3.Проведіть комплексний аудит безпеки, ергономіки та технологічного забезпечення за основними критеріями по одному з функціональних блоків (професійні параметри репетиційного простору, санітарно-гігієнічні та ергономічні умови, ресурсне забезпечення творчого процесу, критерії безпеки та охорони праці) однієї з баз практики.

Питання для самоперевірки

1. Наскільки критичним є матеріально-технічне забезпечення для якості та безпеки мистецького/хореографічного процесу?
2. Як цифрові ресурси (відеоархіви, системи затримки відео) допомагають у корекції технічних помилок виконавця?
3. Які існують ефективні механізми фінансування оновлення МТЗ?

4. Як кількісно та якісно оцінити достатність та якість МТЗ (наприклад, за методикою SWOT-аналізу або іншими інструментами)?
5. Які приклади успішного оновлення матеріально-технічної бази в хореографічних інституціях (в Україні чи за кордоном) ви можете навести?

Рекомендовані джерела:

1. Дяченко Н. О. Педагогічні задачі у професійній підготовці майбутніх викладачів : навч. посібник – Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. – 84с.
2. Зубатов С. Стиль викладання в хореографії. Київ: Ліра-К, 2019. 92с.
3. Копієвський О.Д., Вітковський В. В. Діяльнісний аспект фахової підготовки майбутніх хореографів у класичному університеті. Мистецтвознавчі записки № 40, 2021. С. 89-94. URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/3709>
4. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККіМ, 2022. 226 с.
5. Лю Сін'ятін Вектори естетичної культури хореографів: монографія / Лю Сін'ятін. – Київ: Видавництво ЦУЛ, 2019. – 208 с.
6. Мартиненко О. Методика роботи з хореографічним колективом: теорія і практика: підручник для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальностей 024 Хореографія, 014 Середня освіта (Хореографія). Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2020. 390 с. URL: <https://surl.li/orqkft>
7. Наказ Міністерства освіти України «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 08.04.1993 р. № 93 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>
8. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. Х Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 05–06 червня 2025 р.). Київ : НАКККіМ, 2025. 141 с.
9. Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника та О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. Вип. 13. 253 с.

Структура освітнього компоненту

Назви тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Лек.	Пр.	Сем.	Інд.	СРЗО
1	2	3	4	5	6	7

Тема 1. Аналіз структури баз практики та принципів їхньої діяльності.	21		12		1	8
Тема 2. Організація діяльності професійних балетних труп і хореографічних колективів.	24		13		1	10
Тема 3. Діяльність аматорських хореографічних колективів: специфіка, репертуар, педагогічні методики.	24		13		1	10
Тема 4. Матеріально-технічна база закладів та колективів як ресурс освітнього і творчого процесу.	21		12		1	8
Разом	90		50		4	36

Порядок виконання ознайомчої практики Організація проведення практики

Ознайомча практика проводиться в 2 семестрі на 1 курсі.

Відповідно до навчального плану, ознайомча практика (вступ до фаху) триває 4 тижні (90 годин). Кафедра хореографічних та мистецьких дисциплін здійснює повний методичний супровід, який включає інструктаж з охорони праці на початку практики та сприяє поглибленню знань шляхом інтеграції інтернет-ресурсів у навчальний процес.

Робота здобувачів під час практики контролюється керівником. Для успішного завершення ознайомчої практики здобувач освіти зобов'язаний: оформити письмовий звіт відповідно до вимог програми, своєчасно подати його на кафедру та скласти залік у формі захисту звіту, що підтверджує засвоєння програмних вимог і дозволяє оцінити рівень набутих компетентностей.

Бази ознайомчої практики

1. Національний заслужений академічний ансамбль танцю України імені Павла Вірського. Генеральний директор, художній керівник – Герой України, народний артист України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, лауреат державної відзнаки «Національна легенда України», академік НАМУ, професор, Голова Національної хореографічної спілки України Мирослав Вантух.

2. Національний заслужений академічний український народний хор України імені Григорія Верьовки. В. о. Генерального директора — художнього керівника Ігор Курилів.

3. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка. Генеральний директор-художній керівник – народний артист України, заслужений діяч мистецтв України Петро Чуприна.

4. Київський національний академічний театр оперети. Директор — народний артист України, голова Національної спілки театральних

діячів України Богдан Струтинський.

5. Київський муніципальний академічний театр опери і балету для дітей та юнацтва (Київська опера) – директор-художній керівник – заслужений працівник культури України Петро Качанов.

6. Хореографічна школа – структурний підрозділ Фахового коледжу КМАТ імені Сержа Лифаря. Завідувач відділу – старший викладач Валентина Жукова.

7. Початковий спеціалізований мистецький навчальний заклад "Київська дитяча школа українського танцю «Барвіночок». Директор Тетяна Левчук.

8. Народний ансамбль народного танцю «Барвінок» Борщагівської школи мистецтв. Художні керівники – Заслужений працівник культури, відмінник освіти Володимир та Олена Дольчук.

9. FORS dance studio. Художній керівник хореографічної студії Тетяна Винокурова.

10. Дитячо-юнацька хореографічна студія імені Миколи Коломійця «Щасливе дитинство». Директор – заслужений діяч мистецтв України, відмінник освіти України, відмінник столичної освіти, голова Київського міського осередку Національної хореографічної спілки України, Ольга Побежимова.

Відповідальність учасників освітнього процесу

Координацію та якісний контроль ознайомчої практики здійснює призначений кафедрою керівник з числа досвідчених науково-педагогічних працівників кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін.

Керівник практики від кафедри відповідає за:

- перевірку підготовленості баз практики та відповідності умов проведення вимогам програми;
- організацію підготовчого етапу: проведення інструктажу щодо порядку проходження практики, правил техніки безпеки та охорони праці; ознайомлення здобувачів з програмою, графіками, методичними матеріалами;
- забезпечення належної якості проходження практики та відповідності її змісту навчальному плану;
- розроблення тематики індивідуальних завдань;
- контроль виконання програми практики, дотримання встановлених термінів та вимог до оформлення документації;

- надання консультацій здобувачам щодо виконання індивідуальних завдань, опрацювання матеріалів і підготовки звітної документації;
- координацію комунікації між Коледжем і базами практики для оперативного розв'язання організаційних питань.

Відповідальність бази практики

База практики несе відповідальність за створення належних умов для проходження ознайомчої практики здобувачами освіти.

До основних обов'язків бази практики належать:

- забезпечення безпечних і організаційно зручних умов перебування здобувачів під час практики;
- призначення відповідальної особи від бази, яка координує роботу здобувачів освіти та взаємодіє з керівником практики від Коледжу;
- ознайомлення здобувачів із правилами внутрішнього розпорядку, технікою безпеки, нормами поведінки в установі;
- надання можливості для ознайомлення з організаційною структурою, діяльністю та репертуаром установи;
- сприяння у зборі необхідного матеріалу для звіту й виконання індивідуальних завдань.

Відповідальність здобувача освіти під час проходження практики

Здобувач освіти несе відповідальність за дотримання вимог програми ознайомчої практики, правил внутрішнього розпорядку бази практики, а також за якість виконання індивідуальних завдань.

До обов'язків здобувача освіти належить:

- своєчасно прибути на базу практики відповідно до затвердженого графіка;
- дотримуватись трудової та навчальної дисципліни, правил внутрішнього розпорядку та техніки безпеки;
- виконувати всі завдання, передбачені програмою та індивідуальним планом практики;
- сумлінно вести портфоліо практики, своєчасно оформлювати звітну документацію;
- дбайливо ставитися до майна бази практики, зберігати порядок і професійну етику спілкування;

- дотримуватись принципів академічної доброчесності та етичних норм поведінки у мистецькому середовищі;
- повідомляти керівника практики про всі надзвичайні ситуації, проблеми чи зміни в перебігу практики;
- брати участь у підсумковому обговоренні (захисті) результатів практики.

Порушення вимог програми, правил дисципліни або невиконання завдань може бути підставою для незарахування практики.

Індивідуальні завдання та завдання для самостійної роботи

З метою розвитку аналітичних умінь і навичок рефлексії за результатами практики здобувачі виконують індивідуальне завдання обсягом 8–15 сторінок із посиланнями на використані джерела та матеріали баз практики.

1. Портфоліо-спостережень. Протягом практики здобувач веде короткі записи-спостереження (нотатки), які потім узагальнює у підсумковому документі на 8–10 сторінок із фото, цитатами, власними висновками.

Перевага: стимулює рефлексію, дозволяє уникнути шаблонності.

Тема: «Мій досвід ознайомлення з діяльністю баз практики».

2. Порівняльний аналітичний огляд. Здобувач аналізує бази практики (наприклад, професійний і аматорський колектив), порівнює принципи організації, репертуар, педагогічні методи.

Перевага: сприяє розвитку аналітичного мислення.

Тема: «Порівняльна характеристика професійного та аматорського хореографічних колективів».

Приклади індивідуальних завдань подані в *Додатку А*.

Технічні вимоги до оформлення – завдання виконуються українською мовою й оформлюються відповідно до вимог.

- на одному боці аркуша білого паперу стандартного формату А4;
- текстовий редактор – **Word**;
- шрифт **Times New Roman**, розмір – **14 pt**;
- міжрядковий інтервал – **1,5** (28–30 рядків на сторінці);
- абзацний відступ – **1,25 см**, виставлений лінійкою, а не функцією «пробіл» чи «Tab»;
- поля: ліве – **30 мм**, праве – **15 мм**, верхнє та нижнє – **20 мм**;
- вирівнювання тексту по ширині, крім назв структурних підрозділів;

- нумерацію сторінок проставляють у правому верхньому куті арабськими цифрами без крапки в кінці (номер на першій сторінці не вказується).

Відстань між заголовком і текстом може дорівнювати 1-2 інтервалам.

Загальні норми при наборі тексту:

- між словами ставити тільки один пробіл;
- розрізняти тире (—) та дефіс (-). Дефіс – це знак, що з'єднує частини складних слів, має позначення маленької горизонтальної рисочки (-) та не відокремлюється пробілами від слів (блок-схема; дівчина-красуня; мовно-літературний). Тире – це розділовий знак, який у тексті обов'язково з обох боків відділяють пробілами.
- лапки використовувати парні («»);
- апостроф має виглядати так – ' .

Цитування та посилання – при використанні наукових результатів, ідей, публікацій та інших матеріалів інших авторів у тексті роботи обов'язково повинні бути посилання на публікації цих авторів. Фрагменти оприлюднених (опублікованих) текстів інших авторів (цитати) можуть включатися до роботи виключно із посиланням на джерело (крім фрагментів, які не несуть самостійного змістовного навантаження). Посилання оформлюється в квадратних дужках [23, с. 35], де перша цифра – номер джерела у «Списку використаних джерел», друга цифра – сторінка в цьому джерелі, з якої запозичено цитату, відомості. Якщо номер сторінки вказати неможливо (інтернет-публікації та ін.) – ставиться лише номер джерела за списком. Посилання на декілька джерел оформлюється так: [5; 7; 10; 23] (вказуються порядкові номери зі списку джерел).

Прізвища, назви установ, організацій, фірм та інші власні назви у звіті наводять мовою оригіналу. Дозволено транслітерувати власні назви в перекладі українською, додаючи в разі першого згадування в тексті звіту оригінальну назву.

Спектр завдань для самостійної роботи

Тема 1. Аналіз структури баз практики та принципів їхньої діяльності

1. Яким чином діяльність культурно-мистецьких інституцій (театрів, студій, освітніх закладів) впливає на формування суспільних цінностей та світогляду?
2. У чому полягає соціальна відповідальність хореографічних інституцій у контексті розвитку суспільних відносин?
3. Як культурно-мистецькі інституції можуть сприяти інклюзивності та діалогу в суспільстві?

4. Наведіть приклади реалізованих ініціатив хореографічних закладів, які підкреслюють їхню ключову функцію у формуванні суспільних відносин.
5. Як саме взаємодіють освітнє, культурне та творче середовища в хореографії? Опишіть цю синергію.
6. Які виклики виникають при спробі інтегрувати нові освітні підходи у вже існуюче творче та культурне середовище?
7. Як освітнє середовище може найкраще підготувати майбутніх фахівців до реалій культурного та творчого середовища (наприклад, до роботи в колективі)?
8. Які є показники ефективного взаємозв'язку між трьома середовищами – освітнім, культурним і творчим?

Тема 2. Організація діяльності професійних балетних груп і хореографічних колективів

1. Які ключові структурні елементи визначають ефективну організацію професійного хореографічного колективу (театру, ансамблю)?
2. У чому полягає специфіка адміністративно-господарської та творчої діяльності різних типів хореографічних колективів (наприклад, державного театру, приватної компанії, незалежного проєкту)?
3. Як відбувається планування та розподіл обов'язків між художнім керівником, балетмейстером, репетитором та артистами?
4. Опишіть етапи підготовки великої прем'єри (від ідеї до виходу на сцену) з точки зору організаційного забезпечення.
5. Які основні історико-стильові принципи є визначальними при формуванні репертуару професійного хореографічного колективу?
6. Як балансується репертуар між класичною/народною спадщиною, неокласикою та сучасною хореографією?
7. Яким чином художній керівник визначає актуальність того чи іншого твору для включення в репертуар?
8. Наведіть приклади стильових особливостей репертуарної політики відомих світових балетних компаній.
9. Які основні критерії використовуються при професійному доборі (кастингу) нових виконавців до колективу?
10. Як оцінюються не лише технічні, а й артистичні (виконавські) та особистісні якості кандидата?
11. Опишіть процес конкурсу на вакантні посади та хто є ключовими особами, що приймають рішення про добір?

Тема 3. Діяльність аматорських хореографічних колективів: специфіка, репертуар, педагогічні методики

1. У чому полягає культурно-просвітницька та соціальна місія аматорських хореографічних колективів у сучасному суспільстві?
2. Яким чином аматорські колективи впливають на розвиток місцевої громади та залучення до мистецтва різних верств населення?
3. Чим відрізняється репертуарна та виховна роль аматорського колективу порівняно з професійним?
4. Наведіть приклади соціальних проєктів або ініціатив, які демонструють просвітницьку функцію аматорської хореографії.
5. Які основні методики використовуються при організації хореографічних занять з учасниками різного віку (наприклад, діти, підлітки, дорослі)?
6. Як повинні адаптуватися навчальні програми та фізичне навантаження з урахуванням вікових, психологічних та фізичних особливостей учасників?
7. Опишіть специфіку організації та підтримки мотивації у заняттях з дорослими аматорами.
8. Яким чином вибудовується дисципліна та колективна робота на заняттях із різновіковими групами?
9. Які основні принципи лежать в основі формування репертуару аматорського хореографічного колективу (враховуючи його склад та цілі)?
10. Як балансувати між освітньою (навчальною) цінністю твору та його сценічною (концертною) привабливістю?
11. Які критерії застосовуються при виборі матеріалу з огляду на технічний рівень та вікові можливості учасників?
12. Наскільки важливим є включення до репертуару творів, що відображають місцеву культуру чи сучасні тенденції?

Тема 4. Матеріально-технічна база закладів та колективів як ресурс освітнього і творчого процесу

1. Наскільки критичним є матеріально-технічне забезпечення (МТЗ) для якості та безпеки мистецького/хореографічного процесу?
2. Як відсутність належного МТЗ впливає на творчі можливості колективу та рівень реалізації мистецьких проєктів?
3. Які ключові компоненти МТЗ є пріоритетними для розвитку хореографічної інституції (наприклад, стан залів, освітлення, звукове обладнання, костюмерна)?
4. Яким чином інвестиції в МТЗ можуть підвищити конкурентоспроможність культурної інституції?

5. Які сучасні технологічні тенденції (наприклад, інтерактивні технології, енергоефективні рішення, VR/AR) впливають на оновлення ресурсної бази культурних інституцій?
6. Які існують ефективні механізми фінансування оновлення МТЗ (державні програми, гранти, фандрайзинг, державно-приватне партнерство)?
7. Які приклади успішного оновлення матеріально-технічної бази в хореографічних інституціях (в Україні чи за кордоном) ви можете навести?
8. Які основні критерії слід використовувати для об'єктивного оцінювання умов для творчої діяльності в хореографічному колективі/закладі?
9. Як кількісно та якісно оцінити достатність та якість МТЗ (наприклад, за методикою SWOT-аналізу або іншими інструментами)?

Вимоги до оформлення звіту з ознайомчої практики

Після завершення терміну практики здобувачі вищої освіти подають звіт про виконання програми та індивідуального завдання.

Письмовий звіт передається керівнику практики.

Звіт повинен містити інформацію щодо виконання всіх розділів програми практики та оформлюється за такою структурою:

- титульна сторінка звіту про проходження **ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ** (вступ до фаху) – *Додаток Б*;
- портфолію практиканта, у складі якого — графік практики, аналітика спостережень та характеристика професійної діяльності здобувача під час практики – *Додаток В*;
- індивідуальне завдання (оформлюється відповідно до обраної форми).

Методи проведення ознайомчої практики

Методи проведення ознайомчої практики спрямовані на активну взаємодію керівника та здобувачів освіти, формування стійкої мотивації до навчання, розвиток спостережливості, аналітичного мислення, культури професійного спілкування й уміння самостійно узагальнювати результати спостережень.

У процесі проходження ознайомчої практики застосовуються такі основні методи навчання:

- **пояснення, обговорення, бесіда, демонстрація** — для осмислення організаційних, педагогічних і творчих принципів діяльності баз практики;

- **спостереження, аналіз і порівняння** – для розвитку уміння аналізувати роботу колективів і закладів культури;
- **підготовка звітів, презентацій** – для закріплення отриманих знань і формування навичок самостійної аналітичної діяльності;
- **елементи проблемного навчання** – для стимулювання критичного та творчого мислення під час обговорення явищ сучасної хореографії;
- **технології дистанційного навчання** – для опрацювання інформаційних матеріалів, онлайн-зустрічей із представниками баз практики, виконання звітних завдань у цифровому форматі.

Таке поєднання методів забезпечує ефективне набуття спеціальних компетентностей і сприяє усвідомленню специфіки хореографічного мистецтва в контексті сучасних культурних процесів.

Методи оцінювання та контролю

Оцінювання успішності та рівня навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється шляхом аналізу їхнього звіту з ознайомчої практики відповідно до встановлених критеріїв:

- якості виконання завдань під час практики;
- якості змісту та оформлення звіту про практику;
- рівня відвідування практики;
- якості захисту звіту (обґрунтованості, логічності, чіткості та переконливості доповіді).

Захист звіту з практики здійснюється здобувачем вищої освіти перед комісією, склад якої затверджується розпорядженням завідувача кафедри.

Підсумковий контроль ознайомчої практики – залік у 2 семестрі відбувається з урахуванням всіх видів робіт та захисту звіту.

Критерії оцінювання звіту з ознайомчої практики

№	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
1.	Характеристика професійної діяльності здобувача під час практики	10
2.	Дотримання графіка практики, правил безпеки, дисципліни та внутрішнього розпорядку	20
3.	Ступінь якості та упорядкованості виконання індивідуальних завдань згідно з усіма положеннями навчальної програми	20
4.	Здатність лаконічно, послідовно й чітко представити розуміння виконання завдань ознайомчої практики	15

5.	Підготовка портфоліо за однією з тем ознайомчої практики та його представлення на підсумковій конференції	25
	Кількість балів за шкалою ЄКТС	100

Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених у Положенні про проведення практики здобувачів.

Оцінювання результатів навчання

За системою КМАТ	За шкалою ECTS	За національною системою	Характеристика знань, умінь і навичок здобувача освіти
90-100	A	відмінно	Системне, глибоке розуміння змісту практики; ініціативність; самостійний аналіз і висновки; зразкове ведення портфоліо практиканта; звіт повний, аналітичний, без помилок; високий рівень безпеки й етики.
82-89	B	добре	Грунтовні знання й уміння; чітке виконання завдань; незначні неточності; портфоліо та звіт змістовні, охайні; достатній рівень самостійності та аргументації.
74-81	C	добре	Достатній рівень опанування матеріалу; завдання виконані повністю, але з окремими методичними/аналітичними прогалинами; звіт коректний, потребує незначних доопрацювань.
64-73	D	задовільно	Базове розуміння; завдання виконані не повністю або з помітними неточностями; аналіз поверховий; ведення портфоліо нерівномірне; звіт формальний.
60-63	E	задовільно	Мінімально достатній рівень; виконання програми на межі вимог; звіт і портфоліо містять пропуски; аргументація слабка; потрібні рекомендації для поліпшення.
35-59	FX	незадовільно	Значні прогалини; неповне виконання програми; звіт/портфоліо фрагментарні; низька аналітика; необхідне доопрацювання та повторний захист у встановлений термін.
0-34	F	незадовільно	Завдання практики фактично не виконано; відсутні ключові документи; відсутній або неприйнятний звіт; порушення дисципліни/безпеки.

СЦЕНІЧНА НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

1 КУРС

Метою сценічної навчальної практики є узагальнення і систематизація отриманих здобувачами практичних навичок та теоретичних знань, набуття вмінь та застосовувати їх на практиці; формування у здобувачів вищої освіти поглибленого володіння школою класичного, народно-сценічного, сучасного танцю; підготувати досвідченого всебічно розвинутого професійного виконавця в процесі опрацювання кращих зразків класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії; розвиток творчих здібностей здобувачів освіти; вдосконалення виконавських умінь і навичок, сформованих у процесі вивчення інших фахових дисциплін.

Завдання сценічної навчальної практики – узагальнити та систематизувати теоретичні знання і практичні навички, набуті здобувачами вищої освіти під час вивчення фахових хореографічних дисциплін, шляхом їх безпосереднього застосування у сценічній діяльності; поглибити володіння школою класичного, народно-сценічного та сучасного танцю, удосконалюючи технічну майстерність, координацію, музикальність, виразність і сценічну культуру виконавця; сприяти формуванню професійних виконавських умінь у процесі опрацювання та сценічного втілення кращих зразків класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії; розвивати творчі здібності здобувачів освіти, їхню художню уяву, здатність до образного мислення, імпровізації та інтерпретації хореографічного матеріалу; удосконалити навички сценічної взаємодії з партнерами, ансамблевого виконання та адаптації до різних умов сценічного простору; сприяти розвитку здатності до самоаналізу, рефлексії та оцінювання власної виконавської діяльності з метою підвищення рівня професійної підготовки; закріпити виконавські уміння і навички, сформовані у процесі вивчення інших фахових дисциплін, та забезпечити їх інтеграцію у цілісну професійну діяльність майбутнього хореографа.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ВО повинні:

знати:

- теоретико-методологічні засади провідних хореографічних шкіл: опанування фундаментальних канонів класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії;

- виконавську інтерпретацію хореографічної спадщини: опанування змісту та техніко-стилістичних особливостей еталонних зразків класичного, народно-сценічного та сучасного танцю;
- принципи сценічної культури: правила поведінки на сцені, взаємодії з партнерами та ансамблем;
- сценічний простір: особливості адаптації хореографічного тексту до різних умов сцени;
- методи самоаналізу: основи рефлексії та критерії оцінювання власної виконавської діяльності.

вміти:

- володіти високим рівнем виконавської техніки: здатність органічно поєднувати віртуозність рухів, чітку координацію та тонке відчуття музичного матеріалу;
- художня реалізація хореографічного образу: трансформація авторського задуму у виразну сценічну дію за допомогою засобів образної асоціативності;
- імпровізаційно-інтерпретаційна мобільність: вміння творчо переосмислювати танцювальні структури та вільно володіти засобами хореографічної виразності в режимі реального часу;
- професійна сценічна комунікація: здатність до цілісного ансамблевого виконання, технічної взаємодоповнюваності та художньої єдності з партнерами;
- синтез міждисциплінарних знань у виконавській практиці: здатність до комплексної інтеграції теоретичних напрацювань та практичних навичок з усіх фахових дисциплін у цілісну структуру професійної діяльності;
- здатність до професійного самоаналізу та моніторингу власної виконавської діяльності: об'єктивне оцінювання технічних недоліків та розробка стратегії індивідуального професійного вдосконалення.

Опанування освітнім компонентом сприяє формуванню наступних ***спеціальних (фахових) компетентностей:***

- СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
- СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

- СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
- СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
- СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.

Опанування освітнім компонентом сприяє наступним **результатам навчання:**

- ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПР12. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
- ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
- ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
- ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

Здобувачі проходять практику на внутрішніх або зовнішніх базах, відібраних згідно з критеріями освітньої програми. Базами практики є заклади культури та мистецтв з якими Коледж хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря» офіційно уклав відповідні угоди, і які можуть забезпечити необхідні умови для виконання програми практики.

Програма освітнього компоненту

Розділ 1. СПЕЦИФІКА СЦЕНІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Тема 1. Види, жанри та різноманітність форм хореографічного мистецтва.

Вивчення класичного та народно-сценічного танцю в різних сценічних формах. Соло-виконання. Дуетний танець. Мала форма – тріо, квартет. Масовий танець. Хореографічна картина.

Танцювальні комбінації класичного та народно-сценічного танцю з елементами жанрових характеристик: лірика, драма, побут.

Практичне заняття:

Мета: оволодіти знаннями про види, жанри та форми хореографії, розвинути техніку, координацію, музикальність через класичний та народно-сценічний танець.

Завдання:

1. Розрізняти види та жанри танцю.
2. Розуміти художні особливості хореографії.
3. Розвивати координацію, ритм і творче мислення.

Завдання для самостійної роботи:

1. Ознайомитись з рекомендованою літературою.
2. Вивчити основні види та форми хореографічного мистецтва.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально-методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
3. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
4. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.

Тема 2. Поняття «хореографічний текст», «малюнок» та «сценічний простір».

Оволодіння хореографічною лексикою за допомогою композиційної впорядкованості рухів.

Вивчення перебудови та пересування за допомогою логічно побудованих танцювальних рухів під час хореографічної композиції.

Практичне заняття:

Мета: сформувати чітке розуміння понять хореографічний текст, малюнок танцю, сценічний простір, розвинути навички просторового мислення.

Завдання:

1. Удосконалювати практичні навички на матеріалі класичного та народно-сценічного танцю.
2. Засвоїти основні принципи побудови малюнків та переміщень по сцені.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати літературу до даної теми.
2. Засвоїти практичні навички засобами класичного та народного-сценічного танцю.

Рекомендована література:

1. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
2. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
3. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
4. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.

Тема 3. Знайомство зі зразками хореографічної спадщини.

Вивчення репертуару класичного танцю на прикладі варіацій та adagio з «Класичного pas de deux», варіації з балетів «Коппелія», «Маркітанка».

Вивчення репертуару народно-сценічного танцю на основі словацького танцю «Мак» (хореографія С.Носаля).

Практичне заняття:

Мета: ознайомлення здобувачів зі зразками світової та української хореографічної спадщини.

Завдання:

1. Вивчити хореографічну лексику на основі зразків класичного танцю.
2. Оволодіти танцювальним матеріалом на основі зразків народного танцю.

Індивідуальне заняття:

Мета: набуття сценічного досвіду засобами вивчення зразків класичної та народної хореографії.

Завдання:

1. Навчити аналізувати хореографічні твори.
2. Поглибити увагу до техніки виконання танцювального матеріалу.

Завдання для самостійної роботи:

1. Ознайомитись зі зразками класичної та народної хореографії.
2. Удосконалювати практичні знання.
3. Працювати над технікою виконання.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
3. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
4. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
5. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.

Тема 4. Специфіка вибору концертного номеру, постановочна робота та підготовка до творчого показу.

Опанування танцювальним матеріалом з урахуванням рівня підготовки, фізичних даних вікових та психологічних особливостей здобувачів.

Організація репетиційного процесу. Послідовне відпрацювання техніки, синхронності, композиції. Виправлення помилок, доведення до досконалості.

Практичне заняття:

Мета: знати принципи підбору репертуару та створення танцювального номеру, засвоїти правила організації репетиційного процесу та сценічного показу.

Завдання:

1. Оволодіти підібраними концертним репертуаром.
2. Засвоїти технічні особливості виконання хореографічної лексики.
3. Вивчити особливості репетиційного процесу та правила підготовки до сценічного показу.

Індивідуальне заняття:

Мета: поглиблена увага до підбору танцювального репертуару відповідно до фізичних та психологічних особливостей виконавців.

Завдання:

1. Відпрацювання складних технічних елементів.
2. Покращення набутих практичних навичок.
3. Підготовка до показу.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Вивчити правила репетиційного процесу.
3. Удосконалювати техніку виконання.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
3. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.

4. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
5. Значення рук у класичному танці : метод. рек. / укл. Т. Л. Ахекян. Київ, 2001. 22 с.
6. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.

Розділ 2. ТАНЕЦЬ – МИСТЕЦТВО В ЧАСІ ТА ПРОСТОРИ

Тема 5. Засоби сценічної виразності та розвиток сценічно-виконавської майстерності.

Оволодіння засобами сценічної виразності. Характер, координація, точність рухів. Узгодження міміки та жестів з рухами та музикою. Синхронність в ансамблі. Створення художнього образу, передача настрою, емоцій, драматургії.

Практичне заняття:

Мета: засобами класичного та народно-сценічного танцю навчитись передавати зміст, настрій і образ танцю через рух, міміку, пластику, динаміку та взаємодію з простором і глядачем.

Завдання:

1. Ознайомити з основними засобами сценічної виразності.
2. Розвинути сценічно-виконавську майстерність.
3. Навчити усвідомлено передавати художній образ у танці.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати літературу до даної теми.
2. Покращувати сценічну виразність.
3. Удосконалювати виконавську майстерність.

Рекомендована література:

1. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>

2. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
3. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
4. Морозов А. І. Віртуозні рухи як феномен народного хореографічного мистецтва. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 60–63.
5. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
6. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.

Тема 6. Специфіка репетиційної роботи різних хореографічних форм.

Індивідуальна робота з соло виконавцем. Глибока увага технічному виконанню. Розвиток сценічного образу та психологічного стану.

Синхронність виконання дуетного танцю. Точність парних позицій та підтримок. Особлива увага до взаємодії між партнерами та емоційного зв'язку.

Баланс між індивідуальністю та ансамблем малої форми виконавців. Відпрацювання чіткої координації та узгодження малюнку.

Основні правила виконання масового танцю: складний малюнок; чітка дисципліна; точна синхронність рухів і ритму; чистота побудов і переходів.

Практичне заняття:

Мета: оволодіти навичками репетиційного процесу, що включає в себе відпрацювання хореографічного матеріалу, покращення виконавської майстерності.

Завдання:

1. Ознайомити зі специфікою репетиційної роботи у різних хореографічних формах.
2. Сформулювати усвідомлене ставлення до репетиційного процесу.
3. Розвинути навички самостійної підготовки танцівника.

Індивідуальне заняття:

Мета: поглиблена робота зі здобувачами в кожній танцювальній формі, покращення навичок виконавської майстерності.

Завдання:

1. Індивідуальний темп роботи.
2. Акцент на техніку та артистизм.
3. Глибока робота над образом.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати літературу до даної теми.
2. Точність хореографічного тексту.
3. Робота над емоційною наповненістю.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
3. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ: Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
4. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
5. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
6. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.
7. Susan Au. Ballet and Modern Dance. - Thames and Hudson, 2012. – 232 с.
8. Джойс Моргенрот. Speaking of Dance: Twelve Contemporary Choreographers on Their Craft. - Taylor & Francis, 2004. – 330 с.

Тема 7. Робота над технікою виконання та акторською майстерністю.

Вивчення технічних особливостей виконання. Якість виконання: чистота ліній і форм, плавність або чіткість рухів, динаміка, акценти, амплітуда. Музикальність: відчуття ритму й темпу, відповідність руху музичним фразам; робота з паузами та акцентами.

Робота над акторською майстерністю: створення образу постановки (розуміння задуму, аналіз персонажа); емоційна виразність (міміка, погляд, керування внутрішнім станом); взаємозв'язок рухів, жестів, з характером, почуттям.

Практичне заняття:

Мета: удосконалення техніки виконання танцювальних рухів, розвиток акторської майстерності виконавця.

Завдання:

1. Відпрацювання технічних елементів хореографічного твору.
2. Робота над акторською складовою: образ, емоційна виразність.
3. Навчитись правильно поєднувати технічні елементи з акторською майстерністю.

Індивідуальне заняття:

Мета: розвиток індивідуальних особливостей виконання постановки, пошук власного бачення художнього образу.

Завдання:

1. Покращити техніку виконання складних елементів.
2. Аналіз художнього образу та емоційної складової підібраного репертуару.

Завдання для самостійної роботи:

1. Ознайомитись з рекомендованою літературою.
2. Працювати над покращенням техніки виконання.
3. Аналізувати різні образи та підбирати до хореографічного твору.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.

2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
5. Дуєтно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
6. Значення рук у класичному танці : метод. рек. / укл. Т. Л. Ахеян. Київ, 2001. 22 с.
7. Морозов А. І. Витоки чоловічого віртуозного виконавства в українському народному танці. Хореографічні мистецькі, педагогічні та наукові школи України та світу : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21 квітня 2018 р. Київ : КНУКіМ, 2018. С. 44–47.
8. Морозов А. І. Віртуозні рухи як феномен народного хореографічного мистецтва. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 60–63.
9. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
10. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
11. Susan Au. Ballet and Modern Dance. - Thames and Hudson, 2012. – 232 с.
12. Джойс Моргенрот. Speaking of Dance: Twelve Contemporary Choreographers on Their Craft. - Taylor & Francis, 2004. – 330 с.

Тема 8. Інтерпретація хореографічного твору на показах сценічної навчальної практики.

Закріплення набутих технічних і сценічних навичок. Перевірка готовності до публічного виступу.

Розвиток сценічної культури та відповідальності.

Формування навичок самостійної роботи над образом.

Практичне заняття:

Мета: удосконалення та закріплення набутих сценічних навичок засобами різноманітних виступів на звітних показах та концертних виступах.

Завдання:

1. Підготовка до показу сценічної практики.
2. Закріплення вивченого матеріалу на основі підібраного репертуару.
3. Розвиток самодисципліни та відповідальності.

Завдання для самостійної роботи:

1. Пропрацювати літературу даної теми.
2. Вивчити організаційні складові практичного показу.
3. Робота над психологічним та емоційним станом перед виходом на сцену.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
3. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
4. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH-roekomendatsii.pdf>
5. Значення рук у класичному танці : метод. рек. / укл. Т. Л. Ахеян. Київ, 2001. 22 с.
6. Морозов А. І. Витоки чоловічого віртуозного виконавства в українському народному танці. Хореографічні мистецькі, педагогічні та наукові школи України та світу : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21 квітня 2018 р. Київ : КНУКіМ, 2018. С. 44–47.
7. Морозов А. І. Віртуозні рухи як феномен народного хореографічного мистецтва. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 60–63.
8. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.

9. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
10. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. — 2-е вид. — Київ: Альтерпрес, 2007. — 324 с.
11. Susan Au. Ballet and Modern Dance. - Thames and Hudson, 2012. — 232 с.
12. Джойс Моргенрот. Speaking of Dance: Twelve Contemporary Choreographers on Their Craft. - Taylor & Francis, 2004. — 330 с.

Структура освітнього компоненту

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Лек.	Пр.	Сем.	Інд.	С Р С
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. СПЕЦИФІКА СЦЕНІЧНОЇ ПРАКТИКИ						
Тема 1. Види, жанри та різноманітність форм хореографічного мистецтва.	6		3			3
Тема 2. Поняття «хореографічний текст, малюнок та сценічний простір».	6		3			3
Тема 3. Знайомство зі зразками хореографічної спадщини.	9		5		1	3
Тема 4. Специфіка вибору концертного номеру, постановочна робота та підготовка до творчого показу.	9		5		1	3
Усього годин за розділом 1	30		16		2	12
Розділ 2. ТАНЕЦЬ – МИСТЕЦТВО В ЧАСІ ТА ПРОСТОРИ						
Тема 5. Засоби сценічної виразності та розвиток сценічно-виконавської майстерності.	6		3			3
Тема 6. Специфіка репетиційної роботи різних хореографічних форм.	9		5		1	3
Тема 7. Робота над технікою виконання та акторською майстерністю.	9		5		1	3
Тема 8. Інтерпретація хореографічного твору на показах сценічної навчальної практики.	6		3			3
Усього годин за розділом 2	30		16		2	12
Разом	60		32		4	24

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Види, жанри та різноманітність форм хореографічного мистецтва.	3

2.	Поняття «хореографічний текст, малюнок та сценічний простір».	3
3.	Знайомство зі зразками хореографічної спадщини.	5
4.	Специфіка вибору концертного номеру, постановочна робота та підготовка до творчого показу.	5
5.	Засоби сценічної виразності та розвиток сценічно-виконавської майстерності.	3
6.	Специфіка репетиційної роботи різних хореографічних форм.	5
7.	Робота над технікою виконання та акторською майстерністю.	5
8.	Інтерпретація хореографічного твору на показах сценічної навчальної практики.	3
	Разом	32

Теми для самостійного опрацювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Види, жанри та різноманітність форм хореографічного мистецтва.	3
2.	Поняття «хореографічний текст, малюнок та сценічний простір».	3
3.	Знайомство зі зразками хореографічної спадщини.	3
4.	Специфіка вибору концертного номеру, постановочна робота та підготовка до творчого показу.	3
5.	Засоби сценічної виразності та розвиток сценічно-виконавської майстерності.	3
6.	Специфіка репетиційної роботи різних хореографічних форм.	3
7.	Робота над технікою виконання та акторською майстерністю.	3
8.	Інтерпретація хореографічного твору на показах сценічної навчальної практики.	3
	Разом	24

Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Знайомство зі зразками хореографічної спадщини.	1
2.	Специфіка вибору концертного номеру, постановочна робота та підготовка до творчого показу.	1

3.	Специфіка репетиційної роботи різних хореографічних форм.	1
4.	Робота над технікою виконання та акторською майстерністю.	1
	Разом	4

Організація проведення практики

Відповідно до навчального плану, сценічна навчальна практика триває 4 роки (300 годин). Для забезпечення безпечного та змістовного освітнього процесу проводиться вступна конференція. Вона поєднує нормативні вимоги (безпека життєдіяльності) з конкретизацією художньо-виконавських цілей. Це забезпечує здобувачам чітке розуміння векторів творчого пошуку та змісту майбутньої сценічної практики.

Базами сценічної навчальної практики є:

1. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка.
2. Київський муніципальний академічний театр опери і балету для дітей та юнацтва (Київська опера).
3. Театрально-філармонічний центр «Натхнення» структурний підрозділ Коледжу хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сергія Лифаря».

Публічні виступи на заходах Академії слугують платформою для експертного оцінювання виступів здобувачів під час звітних концертів та загальноакадемічних заходів. За результатами навчального року керівник курсу формує підсумковий звіт про сценічно-виконавську діяльність, який є документальним підтвердженням опанування програмних вимог та досягнутого рівня професійних компетентностей.

Методи навчання

Сценічна навчальна практика є специфічним освітнім компонентом, де теоретичні знання трансформуються у виконавську майстерність. Методи навчання тут спрямовані на перехід від «навчального класу» до «сценічного простору».

Методами навчання є:

1. Словесні методи:

- *пояснення та коментар* (розкриття технічних особливостей руху та його художнього змісту);

- **аналіз та обговорення** (спільний розбір виконання після перегляду відео або репетиції);
- **образні порівняння** (використання метафор для досягнення потрібної пластики – наприклад, «руки як крила» або «пружинний поліський крок»).

2. Наочні методи:

- **особистий показ викладача** (виконання руху для візуального копіювання);
- **відео-аналіз** (перегляд виступів майстрів сцени та власних робочих записів);
- **робота перед дзеркалом** (метод візуального самоконтролю та корекції ліній).

3. Практичні методи:

- **метод багаторазового повторення** (формування м'язової пам'яті);
- **метод «випереджального навчання»** (вивчення складніших елементів для полегшення поточної програми);
- **творчі завдання та імпровізація** (самостійний пошук пластичних рішень у межах заданого образу).

4. Різні види взаємодії:

- **групові репетиції** – основна форма відпрацювання ансамблевої злагодженості та малюнків танцю;
- **індивідуальні заняття** – робота над сольною партією, виправлення персональних технічних недоліків;
- **майстер-класи** – ознайомлення з авторськими методиками та різними стилями хореографії;
- **сценічні прогони** – репетиції безпосередньо на сцені з використанням костюмів, реквізиту та світла.

Методи та форми контролю

Перевірка результатів навчання та моніторинг успішності реалізуються відповідно до регламенту навчально-методичної карти освітнього компоненту.

Контроль у сценічній навчальній практиці дозволяє оцінити як технічний прогрес, так і артистичний ріст здобувача освіти.

Види контролю:

- 1. Поточний контроль:** здійснюється на кожному занятті через педагогічне спостереження за якістю виконання танцювальних елементів. Безперервний процес зворотного зв'язку між викладачем та

здобувачем освіти. Його мета – вчасно помітити помилку, скоригувати її та мотивувати виконавця до росту ще до моменту фінального виступу. Використовуються такі методи, як миттєва корекція (виправлення помилок безпосередньо під час репетиції), відео-рефлексія (здобувач самостійно позначає моменти, які потребують доопрацювання), творче портфоліо (збір відеозаписів «до» та «після», що дозволяє побачити динаміку розвитку за весь період практики). Викладач виступає в ролі ментора та фасилітатора, тобто створити безпечне середовище, де помилка сприймається як необхідний етап навчання, а не як катастрофа.

2. Інструменти оцінювання:

- **Проміжний контроль** – виступ на концерті, участь у фестивалі чи конкурсі, де оцінюється завершений сценічний образ. Наприкінці кожного навчального року викладач оформлює звіт, що містить розгорнуту оцінку виконавської майстерності (чистоти техніки, координації) та індивідуального артистичного зростання у процесі втілення сценічних образів.
- **Підсумковий контроль** – передбачає практичний залік у 8 семестрі. Здобувачі освіти мають продемонструвати практичні навички, набуті протягом вивчення репертуару класичного та народно-сценічного танцю.

Вимоги до сценічної практики включають технічну майстерність (виворотність, гнучкість, координація, витривалість), виконавську майстерність (пластичність, емоційність, виразність), артистизм, а також організаційні аспекти (робота в колективі, знання основ хореографії).

Основні вимоги до складання заліку:

1. Класична основа: основа будь-якої техніки танцю, що передбачає виворотність ніг, стійкість, координацію та витривалість.
2. Розвиток специфічних навичок залежно від стилю: стрибок, обертання, гнучкість та інші.
3. Артистизм: здатність передати емоції та характер через рухи, що робить виступ живим та виразним.
4. Емоційна насиченість: передача емоцій, настрою та почуттів, що робить танець зрозумілим для глядача.
5. Синхронність: виконання рухів у синхроні з іншими учасниками (для групових танців).
6. Організаційні вимоги: взаємодія в колективі, розуміти та підтримувати партнерів по сцені.

Практичний показ оцінює рівень сформованості практичних компетентностей здобувачів освіти та їхню готовність ефективно застосовувати набуті знання та вміння в сценічній та концертній діяльності.

Навчально-методична карта освітнього компоненту

Всього: практичні 32 год., індивідуальні 4 год., самостійна робота 24 год.,
форма контролю – проміжний контроль

Розділ 1. СПЕЦИФІКА СЦЕНІЧНОЇ ПРАКТИКИ			Накопичені бали впродовж вивчення ОК (I курс)
	Теми 1-4	Всього балів	10
Відвідування практичних занять	3	5	
Виконання самостійної роботи	2		
Розділ 2. ТАНЕЦЬ – МИСТЕЦТВО В ЧАСІ ТА ПРОСТОРІ			
	Теми 5-8	Всього балів	
Відвідування практичних занять	3	5	
Виконання самостійної роботи	2		

Оцінювання результатів навчання

Узагальнені критерії оцінювання практичних ОК			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	За шкалою ECTS	За національною системою	Характеристика знань, умінь і навичок здобувача освіти
90 – 100	A	відмінно	Здобувач освіти виявляє високий рівень виконавської майстерності , повне розуміння технічних, методичних та художньо-образних аспектів. Виконує завдання у повному обсязі, творчо, технічно досконало і сценічно переконливо , демонструє глибоку самостійність і ініціативність.
82-89	B	дуже добре	Демонструє стійкі знання і навички , впевнено володіє матеріалом, має виразне сценічне

			мислення, у роботі проявляє дисциплінованість і креативність. Можливі незначні неточності у технічному виконанні або композиційних деталях , які не впливають на загальну якість.
74-81	C	добре	Здобувач має достатні технічні навички та знання , виконує завдання самостійно, але не завжди досягає високого художнього рівня. Виявляє розуміння суті навчальних завдань , проте потребує подальшого вдосконалення координації, динаміки чи виразності.
64-73	D	задовільно	Продemonстровано середній рівень підготовки , знання фрагментарні. Виконання завдань технічно і художньо обмежене, спостерігаються помилки у ритміці, координації або виразності , але є потенціал до виправлення.
60-63	E	достатньо	Здобувач володіє лише базовими навичками , виконує елементи на мінімально прийнятному рівні, без цілісності руху чи художнього осмислення. Потребує постійного контролю викладача.
35-59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	Здобувач не досягає базового рівня виконання , не дотримується методичних вимог, має значні технічні або координаційні помилки, але потенційно здатен до виправлення після додаткової роботи.
0-34	F	незадовільно	Здобувач не володіє необхідними знаннями і навичками , не здатен виконати навчальні завдання,

		(з обов'язковим повторним вивченням)	відсутня сценічна зібраність, технічна підготовка та розуміння змісту діяльності.
--	--	--------------------------------------	---

Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний супровід:
 - робоча навчальна програма (тематичне планування та часовий регламент);
 - методичний супровід та завдання за формами організації навчання;
 - бібліографічний опис навчальних посібників та підручників.
2. Діагностичний інструментарій та оцінювання:
 - критерії оцінювання: сукупність показників виконавської майстерності (технічна точність, стійкість, чистота ліній), ритмічної відповідності та художньої виразності;
 - методи та формати контролю результатів.
3. Вебресурси та цифрова дидактика:
 - освітня платформа Moodle;
 - репозиторій Коледжу <https://rep.dance-academy.kyiv.ua>

СЦЕНІЧНА НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА 2 КУРС

Метою сценічної навчальної практики є узагальнення і систематизація отриманих здобувачами практичних навичок та теоретичних знань, набуття вмінь та застосовувати їх на практиці; формування у здобувачів вищої освіти поглибленого володіння школою класичного, народно-сценічного, сучасного танцю; підготувати досвідченого всебічно розвинутого професійного виконавця в процесі опрацювання кращих зразків класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії; розвиток творчих здібностей здобувачів освіти; вдосконалення виконавських умінь і навичок, сформованих у процесі вивчення інших фахових дисциплін.

Завдання сценічної навчальної практики – узагальнити та систематизувати теоретичні знання і практичні навички, набуті здобувачами вищої освіти під час вивчення фахових хореографічних дисциплін, шляхом їх безпосереднього застосування у сценічній діяльності; поглибити володіння школою класичного, народно-сценічного та сучасного танцю, удосконалюючи технічну майстерність, координацію, музикальність, виразність і сценічну

культуру виконавця; сприяти формуванню професійних виконавських умінь у процесі опрацювання та сценічного втілення кращих зразків класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії; розвивати творчі здібності здобувачів освіти, їхню художню уяву, здатність до образного мислення, імпровізації та інтерпретації хореографічного матеріалу; удосконалити навички сценічної взаємодії з партнерами, ансамблевого виконання та адаптації до різних умов сценічного простору; сприяти розвитку здатності до самоаналізу, рефлексії та оцінювання власної виконавської діяльності з метою підвищення рівня професійної підготовки; закріпити виконавські уміння і навички, сформовані у процесі вивчення інших фахових дисциплін, та забезпечити їх інтеграцію у цілісну професійну діяльність майбутнього хореографа.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ВО повинні:

знати:

- теоретико-методологічні засади провідних хореографічних шкіл: опанування фундаментальних канонів класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії;
- виконавську інтерпретацію хореографічної спадщини: опанування змісту та техніко-стилістичних особливостей еталонних зразків класичного, народно-сценічного та сучасного танцю;
- принципи сценічної культури: правила поведінки на сцені, взаємодії з партнерами та ансамблем;
- сценічний простір: особливості адаптації хореографічного тексту до різних умов сцени;
- методи самоаналізу: основи рефлексії та критерії оцінювання власної виконавської діяльності.

вміти:

- володіти високим рівнем виконавської техніки: здатність органічно поєднувати віртуозність рухів, чітку координацію та тонке відчуття музичного матеріалу;
- художня реалізація хореографічного образу: трансформація авторського задуму у виразну сценічну дію за допомогою засобів образної асоціативності;
- імпровізаційно-інтерпретаційна мобільність: вміння творчо переосмислювати танцювальні структури та вільно володіти засобами хореографічної виразності в режимі реального часу;

- професійна сценічна комунікація: здатність до цілісного ансамблевого виконання, технічної взаємодоповнюваності та художньої єдності з партнерами;
- синтез міждисциплінарних знань у виконавській практиці: здатність до комплексної інтеграції теоретичних напрацювань та практичних навичок з усіх фахових дисциплін у цілісну структуру професійної діяльності;
- здатність до професійного самоаналізу та моніторингу власної виконавської діяльності: об'єктивне оцінювання технічних недоліків та розробка стратегії індивідуального професійного вдосконалення.

Опанування освітнім компонентом сприяє формуванню наступних **спеціальних (фахових) компетентностей**:

- СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
- СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.
- СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
- СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
- СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.

Опанування освітнім компонентом сприяє наступним **результатам навчання**:

- ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПР12. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
- ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

- ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
- ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

Здобувачі проходять практику на внутрішніх або зовнішніх базах, відібраних згідно з критеріями освітньої програми. Базами практики є заклади культури та мистецтв з якими Коледж хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря» офіційно уклав відповідні угоди, і які можуть забезпечити необхідні умови для виконання програми практики.

Програма освітнього компоненту

Розділ 3. ЛЕКСИЧНА РІЗНОМАНІТНІСТЬ

Тема 9. Засвоєння практичних навичок танцювальної техніки.

Засвоєння практичних навичок танцювальної техніки – це фундамент хореографічної освіти. Воно передбачає не лише механічне повторення рухів, а й розвиток усвідомленого керування власним тілом.

Досягнення чистоти ліній, виворотності, стійкості (апломбе) та амплітуди. Підготовка тіла до складних навантажень, розвиток гнучкості, сили та витривалості. Поєднання технічної точності з музикальністю та емоційним забарвленням танцю.

Робота над варіаціями на прикладі фрагментів з різних балетів (зразки класичної хореографії) та класичними варіаціями.

Опанування специфічної пластики та характеру поліського народного танцю.

Практичне заняття:

Мета: формування стійкої виконавської бази, що базується на правильній координації, м'язовому контролі та естетичній виразності рухів.

Завдання:

1. Засвоїти навички танцювальної техніки.
2. Формування технічних навичок.
3. Розвивати музикальність та емоційне забарвлення танцю.

Самостійна робота:

1. Проаналізувати рекомендовану літературу.
2. Вдосконалювати виконавські навички.
3. Пропрацювати нові технічні елементи.

Рекомендована література:

1. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
2. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
3. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
4. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ: НАКККиМ, 2020. 216 с. PDF
5. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 01–02 червня 2023 р.). Київ : НАКККиМ, 2023. 219 с. PDF
6. Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника та О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. Вип. 13. 253 с.

Тема 10. Основні навички сценічної поведінки.

Сценічна поведінка – це не лише вміння танцювати чи говорити, а здатність артиста цілісно існувати в просторі сцени, тримаючи увагу глядача. У хореографії це поєднання акторської майстерності, психологічної стійкості та фізичного контролю.

Досягнення природності рухів у заданому образі. Встановлення емоційного контакту з глядачем. Подолання психологічних затисків та страху перед публікою.

Практичне заняття:

Мета: формування артиста, який здатен гармонійно поєднувати технічну досконалість із художнім образом, вільно орієнтуватися у сценічному просторі та професійно взаємодіяти з аудиторією.

Завдання:

1. Закони сцени, робота з образом та сценічна увага.

2. Вміти миттєво реагувати на непередбачувані ситуації.
3. Виховання «сценічної витримки».

Самостійна робота:

1. Відпрацювати просторову орієнтацію та виконати психотехнічні вправи.
2. Напрацювати емоційні складові номерів класичної та народно-сценічної хореографії.
3. Опрацювати рекомендовану літературу.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
3. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
4. Морозов А. І. Віртуозні рухи як феномен народного хореографічного мистецтва. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 60–63. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/8/15.pdf>
5. Лань О. Методи режисури видовишно-театралізованих заходів у хореографії : методична розробка. З досвіду роботи народного художнього колективу «Модерн-балет та школа-студія сучасного танцю «АКВЕРІАС». – Львів: «Камула», 2019. – 52 с.
6. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ: НАКККіМ, 2020. 216 с. PDF
7. Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника та О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. Вип. 13. 253 с.

Тема 11. Танцювальні композиції різновидів хореографічного мистецтва.

Танцювальна композиція – це результат творчого поєднання рухів, музики, малюнка та ідеї. Робота над композицією в різних жанрах (класичний, народний, сучасний танець) вимагає розуміння законів драматургії та специфіки кожної хореографічної мови.

Об'єднання технічної підготовки з акторською майстерністю та відчуттям ансамблю. Формування здатності інтерпретувати хореографічний текст і втілювати задум балетмейстера. Розуміння відмінностей у побудові композицій (наприклад, сувора геометрія класичного балету проти вільної пластики контемпорарі).

Робота з композиціями класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії.

Практичне заняття:

Мета: опанування мистецтва створення та виконання цілісного хореографічного твору, який має логічну структуру, художню форму та несе певну ідею чи емоцію.

Завдання:

1. Знати структуру поетапного вивчення танцювальної композиції та репетиційного процесу.
2. Розвиток індивідуальної манери виконання в межах заданого стилю.
3. Підготовка до сценічного показу.

Індивідуальне заняття:

Мета: розвиток здатності здобувача освіти швидко адаптувати свій психофізичний апарат до специфіки конкретного танцювального жанру.

Завдання:

1. Розуміти зміст роботи за різновидами хореографії.
2. Опрацювання специфічних зв'язок, характерних для конкретного виду.
3. Жанрове перевтілення (змінювати внутрішній стан залежно від жанру).

Самостійна робота:

1. Відпрацювання технічно складних елементів.
2. Вдосконалення акторської та виконавської майстерності.
3. Опрацювати рекомендовану літературу для змістовного наповнення хореографічного тексту.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
2. Бобровник Ю.В., Неділько В.В. Психологічні аспекти виразності та творчості в хореографії сучасності. Науковий журнал «Габітус» – Одеса, 2023. – № 50. – с 148-152. URL: <http://habitus.od.ua/50-2023>
3. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
4. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
5. Онищенко О. А. Акробатика. Посібник для викладачів середніх шкіл і громадських тренерів. – Київ: Здоров'я, 1966. – 92 с.
6. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 01–02 червня 2023 р.). Київ : НАКККіМ, 2023. 219 с. PDF
7. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
8. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.

Тема 12. Вдосконалення техніки виконання та художнього образу.

Вдосконалення техніки та художнього образу – це процес переходу від рівня «виконавця рухів» до рівня «артиста». Техніка дає свободу, а художній образ наповнює цю свободу змістом.

Доведення навичок до автоматизму, щоб технічні труднощі не відволікали від емоційного стану. Створення переконливого персонажа, чий рух, міміка та погляд розповідають історію. Вміння свідомо керувати своєю енергетикою на сцені.

Практичне заняття:

Мета: досягнення органічної єдності між бездоганним володінням тілом та глибоким психологічним перевтіленням у заданий образ.

Завдання:

1. Опанування контрастності та чистоти виконання.
2. Розширення емоційної амплітуди і музикальності.
3. Вдосконалення технічного елементу, як засобу виразності.

Індивідуальне заняття:

Мета: допомогти здобувачу розкрити внутрішній потенціал.

Завдання:

1. Усунення індивідуальних затисків.
2. Пластичне інтонування (емоційне наповнення).

Самостійна робота:

1. Робота над самоаналізом (відеофіксація та аналіз).
2. Відпрацювання вивченого хореографічного тексту.
3. Опрацювати рекомендовану літературу.

Рекомендована література:

1. Бобровник Ю.В., Неділько В.В. Психологічні аспекти виразності та творчості в хореографії сучасності. Науковий журнал «Габітус» – Одеса, 2023. – № 50. – с 148-152. URL: <http://habitus.od.ua/50-2023>
2. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
3. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
4. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККіМ, 2022. 226 с. PDF
5. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
6. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
7. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.

8. Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника та О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. Вип. 13. 253 с.

Розділ 4. СЦЕНІЧНА ПРАКТИКА – ЯК РОЗВИТОК ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Тема 13. Підготовка концертних номерів для виступів на концертах та конкурсах.

Підготовка концертного номера – це етап творчого процесу, де техніка, акторська майстерність та сценічне оформлення об'єднуються в єдиний продукт, готовий до публічного показу. Підготовка до конкурсу, на відміну від звичайного виступу, вимагає ще вищої концентрації та уваги до деталей.

Показ технічного рівня виконавців та художньої цінності постановки. Перевірка стійкості номера в умовах глядацького залу та перед оцінкою журі. Набуття досвіду сценічної витримки та професійного самоствердження.

Практичне заняття:

Мета: створення конкурентоспроможного хореографічного продукту та його презентація на професійному рівні.

Завдання:

1. Розуміння виконавських та технічних аспектів:
 - «відшліфування» номера;
 - ансамблева злагодженість;
 - адаптація до сценічного простору.
2. Специфіка підготовки до виступу.
3. Організаційно-психологічні аспекти.

Індивідуальне завдання:

Мета: виведення виконавця на пік його фізичної та емоційної форми, щоб виступ на сцені був стабільним, яскравим та технічно бездоганим незалежно від стресових чинників конкурсу чи концерту.

Завдання:

1. Стабілізація найскладніших елементів.
2. Формування конкурсної харизми та стресостійкості.

Самостійна робота:

1. Робота над ментальною репетицією.

2. Тренінги на витривалість (виконання номера/складних елементів декілька раз поспіль).

Рекомендована література:

1. Бобровник Ю.В., Неділько В.В. Психологічні аспекти виразності та творчості в хореографії сучасності. Науковий журнал «Габітус» – Одеса, 2023. – № 50. – с 148-152. URL: <http://habitus.od.ua/50-2023>
2. Дмитро Клявін, Володимир Пряннічков, Людмила Пряннічкова. Класичний танець як культурний код: роль хореографа-постановника в актуалізації традицій. «Актуальні питання гуманітарних наук». Випуск № 90 том 1, 2025 р. с. 154-161. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/90-1-23>
3. Дмитро Клявін, Володимир Пряннічков, Людмила Пряннічкова. Постановочна практика як платформа для розвитку творчого мислення хореографа. № 10(40) (2025): Вісник науки та освіти.с.1730-1743 [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10\(40\)-1730-1743](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10(40)-1730-1743)
4. Морозов А. І. Віртуозні рухи як феномен народного хореографічного мистецтва. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 60–63.
5. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
6. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ : НАКККіМ, 2020. 216 с. PDF

Тема 14. Робота над пластичністю, грамотністю хореографічної лексики.

Робота над пластичністю та грамотністю хореографічної лексики – це процес «очищення» танцю від зайвих зусиль і надання йому професійного вигляду. Пластичність відповідає за м'якість та перетікання рухів, а грамотність – за дотримання канонів і чистоту виконання кожної позиції.

Досягнення лінійності, довершеності та візуальної легкості. Здатність тіла адаптуватися до різних стилів пластики (від жорсткої графічності до м'якої плинності). Опанування «чистої» хореографічної мови без побутових жестів чи технічного «бруду».

Практичне заняття:

Мета: сформувати культуру руху, де кожна технічна одиниця (лексема) виконується з максимальною точністю, а поєднання цих рухів утворює гармонійне, виразне ціле.

Завдання:

1. Робота над технічною грамотністю, координаційною точністю та чистотою переходів.
2. Опанування навичок безперервності руху, м'язового контролю та гнучкості.

Самостійна робота:

1. Виконання вправ на ізоляцію.
2. Робота над «дотягнутістю» та дихальною практикою.
3. Опрацювати відеозапис власного виконання та порівняти з відео провідних виконавців.

Рекомендована література:

1. Бобровник Ю.В., Неділько В.В. Психологічні аспекти виразності та творчості в хореографії сучасності. Науковий журнал «Габітус» – Одеса, 2023. – № 50. – с 148-152. URL: <http://habitus.od.ua/50-2023>
2. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
3. Дмитро Клявін, Володимир Пряннічников, Людмила Пряннічкова. Постановочна практика як платформа для розвитку творчого мислення хореографа. № 10(40) (2025): Вісник науки та освіти.с.1730-1743 [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10\(40\)-1730-1743](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10(40)-1730-1743)
4. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
5. Клявін Д., Курілов Д., Ятченко Н. Педагогіка творчої співпраці в хореографічній освіті: класика, сценографія та режисура.// Педагогічна Академія: Наукові записки. Київ, 2025, вип.24. С. 1-22 DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17635683>
9. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
10. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.

11. Чаяло В.Я., Федь В.В., Бобровник Ю.В. Мова тіла та мова слова: Взаємодія української мови і народного танцю у виконавській майстерності/ Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 89. Том 2. с. 207-213 DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/89-2-30>

Тема 15. Психолого-педагогічні підходи для розвитку майстерності майбутнього виконавця.

Розвиток майстерності майбутнього виконавця – це не лише тренування м'язів, а й формування стійкої психіки та художнього інтелекту. Психолого-педагогічний аспект фокусується на тому, як навчити здобувача вчитися, долати бар'єри та свідомо керувати власним станом.

Формування впевненості у власних силах та готовності до публічного виступу. Перехід від механічного копіювання до глибокого розуміння природи руху. Розвиток здатності самостійно інтерпретувати хореографічний матеріал.

Практичне заняття:

Мета: формування цілісної творчої особистості, здатної до саморегуляції, високої концентрації уваги та глибокого розкриття власного потенціалу на сцені.

Завдання:

1. Подолання сценічного хвилювання, розвиток уваги та пам'яті.
2. Виховання дисципліни та волі (здатність працювати через втому).
3. Формування самокритичності (вміння об'єктивно себе оцінювати).
4. Індивідуалізація підходу (врахування темпераменту).

Індивідуальне заняття:

Мета: допомогти розкрити внутрішній ресурс виконавця.

Завдання:

1. Визначення психологічних затисків.
2. Робота над перетворенням «фізичного затиску» на «емоційний виплеск».
3. Напрацювання індивідуальних ритуалів підготовки до виходу на сцену.

Самостійна робота:

1. Ведення аналітичної роботи над собою («Що сьогодні вийшло?», «Через що виникла помилка?» тощо).

2. Відпрацювання складних елементів перед колегами для зняття зайвої психологічної напруги.
3. Позитивне підкріплення (помічати маленькі перемоги).

Рекомендована література:

1. Бобровник Ю.В., Неділько В.В. Психологічні аспекти виразності та творчості в хореографії сучасності. Науковий журнал «Габітус» – Одеса, 2023. – № 50. – с 148-152. URL: <http://habitus.od.ua/50-2023>
2. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
3. Клявін Д., Курілов Д., Ятченко Н. Педагогіка творчої співпраці в хореографічній освіті: класика, сценографія та режисура.// Педагогічна Академія: Наукові записки. Київ, 2025, вип.24. С. 1-22 DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17635683>
4. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
5. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ: НАКККіМ, 2020. 216 с. PDF
6. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
7. Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника та О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. Вип. 13. 253 с.
8. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.

Тема 16. Презентація та підготовка обраних хореографічних постановок.

Презентація та підготовка хореографічних постановок – це фінальний етап творчого циклу, де окремі знання та навички трансформуються в готовий сценічний продукт. Це вимагає від виконавця не лише технічної грамотності, а й розуміння принципів сценографії та менеджменту власного виступу.

Публічне самовираження – впевнена трансляція ідеї постановки широкій аудиторії. Поєднання танцювальної техніки, музичного супроводу, костюма та світлового оформлення в єдиний художній ансамбль. Отримання зворотного зв'язку від глядача або експертної комісії для подальшого вдосконалення.

Практичне заняття:

Мета: цілісне втілення творчого задуму на сцені та успішна комунікація з глядачем через демонстрацію завершеного хореографічного образу.

Завдання:

1. Опанування контрастності та чистоти виконання.
2. Розширення емоційної амплітуди і музикальності.
3. Вдосконалення технічного елементу, як засобу виразності.

Самостійна робота:

1. Робота над самоаналізом (відеофіксація та аналіз).
2. Відпрацювання вивченого хореографічного тексту.
3. Опрацювати рекомендовану літературу.

Рекомендована література:

1. Бобровник Ю.В., Неділько В.В. Психологічні аспекти виразності та творчості в хореографії сучасності. Науковий журнал «Габітус» – Одеса, 2023. – № 50. – с 148-152. URL: <http://habitus.od.ua/50-2023>
2. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
3. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
4. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККиМ, 2022. 226 с. PDF
5. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКиМ, 2017. С. 45–47.
6. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної

- конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ: НАКККиМ, 2020. 216 с. PDF
7. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 01–02 червня 2023 р.). Київ : НАКККиМ, 2023. 219 с. PDF
8. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
9. Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника та О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. Вип. 13. 253 с.
- 10.Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.

Структура освітнього компоненту

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Лек.	Пр.	Сем.	Інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 3. ЛЕКСИЧНА РІЗНОМАНІТНІСТЬ						
Тема 9. Засвоєння практичних навичок танцювальної техніки.	7		4			3
Тема 10. Основні навички сценічної поведінки.	4		2			2
Тема 11. Танцювальні композиції різновидів хореографічного мистецтва.	8		4		1	3
Тема 12. Вдосконалення техніки виконання та художнього образу.	11		6		1	4
Усього годин за розділом 3	30		16		2	12
Розділ 4. СЦЕНІЧНА ПРАКТИКА – ЯК РОЗВИТОК ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ						
Тема 13. Підготовка концертних номерів для виступів на концертах та конкурсах.	8		5		1	3
Тема 14. Робота над пластичністю, грамотністю хореографічної лексики.	7		3			3
Тема 15. Психолого-педагогічні підходи для розвитку майстерності майбутнього виконавця.	8		3		1	2
Тема 16. Презентація та підготовка обраних хореографічних постановок.	7		5			4
Усього годин за розділом 4	30		16		2	12
Разом	60		32		4	24

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
9.	Засвоєння практичних навичок танцювальної техніки.	4
10.	Основні навички сценічної поведінки.	2
11.	Танцювальні композиції різновидів хореографічного мистецтва.	4
12.	Вдосконалення техніки виконання та художнього образу.	6
13.	Підготовка концертних номерів для виступів на концертах та конкурсах.	5
14.	Робота над пластичністю, грамотністю хореографічної лексики.	3
15.	Психолого-педагогічні підходи для розвитку майстерності майбутнього виконавця.	3
16.	Презентація та підготовка обраних хореографічних постановок.	5
	Разом	32

Теми для самостійного опрацювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
9.	Засвоєння практичних навичок танцювальної техніки.	3
10.	Основні навички сценічної поведінки.	2
11.	Танцювальні композиції різновидів хореографічного мистецтва.	3
12.	Вдосконалення техніки виконання та художнього образу.	4
13.	Підготовка концертних номерів для виступів на концертах та конкурсах.	3
14.	Робота над пластичністю, грамотністю хореографічної лексики.	3
15.	Психолого-педагогічні підходи для розвитку майстерності майбутнього виконавця.	2
16.	Презентація та підготовка обраних хореографічних постановок.	4
	Разом	24

Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
11.	Танцювальні композиції різновидів хореографічного мистецтва.	1

12.	Вдосконалення техніки виконання та художнього образу.	1
13.	Підготовка концертних номерів для виступів на концертах та конкурсах.	1
15.	Психолого-педагогічні підходи для розвитку майстерності майбутнього виконавця.	1
	Разом	4

Організація проведення практики

Відповідно до навчального плану, сценічна навчальна практика триває 4 роки (300 годин). Для забезпечення безпечного та змістовного освітнього процесу проводиться вступна конференція. Вона поєднує нормативні вимоги (безпека життєдіяльності) з конкретизацією художньо-виконавських цілей. Це забезпечує здобувачам чітке розуміння векторів творчого пошуку та змісту майбутньої сценічної практики.

Базами сценічної навчальної практики є:

1. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка.
2. Київський муніципальний академічний театр опери і балету для дітей та юнацтва (Київська опера).
3. Театрально-філармонічний центр «Натхнення» структурний підрозділ Коледжу хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сергія Лифаря».

Публічні виступи на заходах Академії слугують платформою для експертного оцінювання виступів здобувачів під час звітних концертів та загальноакадемічних заходів. За результатами навчального року керівник курсу формує підсумковий звіт про сценічно-виконавську діяльність, який є документальним підтвердженням опанування програмних вимог та досягнутого рівня професійних компетентностей.

Методи навчання

Сценічна навчальна практика є специфічним освітнім компонентом, де теоретичні знання трансформуються у виконавську майстерність. Методи

навчання тут спрямовані на перехід від «навчального класу» до «сценічного простору».

Методами навчання є:

1.Словесні методи:

- *пояснення та коментар* (розкриття технічних особливостей руху та його художнього змісту);
- *аналіз та обговорення* (спільний розбір виконання після перегляду відео або репетиції);
- *образні порівняння* (використання метафор для досягнення потрібної пластики – наприклад, «руки як крила» або «пружинний поліський крок»).

2.Наочні методи:

- *особистий показ викладача* (виконання руху для візуального копіювання);
- *відео-аналіз* (перегляд виступів майстрів сцени та власних робочих записів);
- *робота перед дзеркалом* (метод візуального самоконтролю та корекції ліній).

3.Практичні методи:

- *метод багаторазового повторення* (формування м'язової пам'яті);
- *метод «випереджального навчання»* (вивчення складніших елементів для полегшення поточної програми);
- *творчі завдання та імпровізація* (самостійний пошук пластичних рішень у межах заданого образу).

4.Різні види взаємодії:

- *групові репетиції* – основна форма відпрацювання ансамблевої злагодженості та малюнків танцю;
- *індивідуальні заняття* – робота над сольною партією, виправлення персональних технічних недоліків;
- *майстер-класи* – ознайомлення з авторськими методиками та різними стилями хореографії;
- *сценічні прогони* – репетиції безпосередньо на сцені з використанням костюмів, реквізиту та світла.

Методи та форми контролю

Перевірка результатів навчання та моніторинг успішності реалізуються відповідно до регламенту навчально-методичної карти освітнього компоненту.

Контроль у сценічній навчальній практиці дозволяє оцінити як технічний прогрес, так і артистичний ріст здобувача освіти.

Види контролю:

Поточний контроль: здійснюється на кожному занятті через педагогічне спостереження за якістю виконання танцювальних елементів. Безперервний процес зворотного зв'язку між викладачем та здобувачем освіти. Його мета – вчасно помітити помилку, скоригувати її та мотивувати виконавця до росту ще до моменту фінального виступу. Використовуються такі методи, як миттєва корекція (виправлення помилок безпосередньо під час репетиції), відео-рефлексія (здобувач самостійно позначає моменти, які потребують доопрацювання), творче портфоліо (збір відеозаписів «до» та «після», що дозволяє побачити динаміку розвитку за весь період практики). Викладач виступає в ролі ментора та фасилітатора, тобто створити безпечне середовище, де помилка сприймається як необхідний етап навчання, а не як катастрофа.

Інструменти оцінювання:

- **Проміжний контроль** – виступ на концерті, участь у фестивалі чи конкурсі, де оцінюється завершений сценічний образ. Наприкінці кожного навчального року викладач оформлює звіт, що містить розгорнуту оцінку виконавської майстерності (чистоти техніки, координації) та індивідуального артистичного зростання у процесі втілення сценічних образів.
- **Підсумковий контроль** – передбачає практичний залік у 8 семестрі. Здобувачі освіти мають продемонструвати практичні навички, набуті протягом вивчення репертуару класичного та народно-сценічного танцю.

Вимоги до сценічної практики включають технічну майстерність (виворотність, гнучкість, координація, витривалість), виконавську майстерність (пластичність, емоційність, виразність), артистизм, а також організаційні аспекти (робота в колективі, знання основ хореографії).

Основні вимоги до складання заліку:

- 1.Класична основа: основа будь-якої техніки танцю, що передбачає виворотність ніг, стійкість, координацію та витривалість.
- 2.Розвиток специфічних навичок залежно від стилю: стрибок, обертання, гнучкість та інші.

3. Артистизм: здатність передати емоції та характер через рухи, що робить виступ живим та виразним.
4. Емоційна насиченість: передача емоцій, настрою та почуттів, що робить танець зрозумілим для глядача.
5. Синхронність: виконання рухів у синхроні з іншими учасниками (для групових танців).
6. Організаційні вимоги: взаємодія в колективі, розуміти та підтримувати партнерів по сцені.

Практичний показ оцінює рівень сформованості практичних компетентностей здобувачів освіти та їхню готовність ефективно застосовувати набуті знання та вміння в сценічній та концертній діяльності.

Навчально-методична карта освітнього компоненту

Всього: практичні 32 год., індивідуальні 4 год., самостійна робота 24 год., форма контролю – проміжний контроль

Розділ 3. ЛЕКСИЧНА РІЗНОМАНІТНІСТЬ						Накопичені бали впродовж вивчення ОК
	T-9	T-10	T-11	T-12	Всього балів	10
Відвідування практичних занять	0,5	0,5	0,5	0,5	4	
Виконання самостійної роботи	0,5	0,5	0,5	0,5		
Розділ 4. СЦЕНІЧНА ПРАКТИКА – ЯК РОЗВИТОК ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ						
	T-13	T-14	T-15	T-16	Всього балів	
Відвідування практичних занять	1	0,5	0,5	1	6	
Виконання самостійної роботи	1	0,5	0,5	1		

Оцінювання результатів навчання

Узагальнені критерії оцінювання практичних ОК			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	За шкалою ECTS	За національною системою	Характеристика знань, умінь і навичок здобувача освіти

90 – 100	A	відмінно	Здобувач освіти виявляє високий рівень виконавської майстерності , повне розуміння технічних, методичних та художньо-образних аспектів. Виконує завдання у повному обсязі, творчо, технічно досконало і сценічно переконливо , демонструє глибоку самостійність і ініціативність .
82-89	B	дуже добре	Демонструє стійкі знання і навички , впевнено володіє матеріалом, має виразне сценічне мислення , у роботі проявляє дисциплінованість і креативність. Можливі незначні неточності у технічному виконанні або композиційних деталях , які не впливають на загальну якість.
74-81	C	добре	Здобувач має достатні технічні навички та знання , виконує завдання самостійно, але не завжди досягає високого художнього рівня. Виявляє розуміння суті навчальних завдань , проте потребує подальшого вдосконалення координації, динаміки чи виразності.
64-73	D	задовільно	Продемонстровано середній рівень підготовки , знання фрагментарні. Виконання завдань технічно і художньо обмежене, спостерігаються помилки у ритміці ,

			координації або виразності, але є потенціал до виправлення.
60-63	E	достатньо	Здобувач володіє лише базовими навичками , виконує елементи на мінімально прийнятному рівні, без цілісності руху чи художнього осмислення. Потребує постійного контролю викладача.
35-59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	Здобувач не досягає базового рівня виконання , не дотримується методичних вимог, має значні технічні або координаційні помилки, але потенційно здатен до виправлення після додаткової роботи.
0-34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням)	Здобувач не володіє необхідними знаннями і навичками , не здатен виконати навчальні завдання, відсутня сценічна зібраність, технічна підготовка та розуміння змісту діяльності.

Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний супровід:

- робоча навчальна програма (тематичне планування та часовий регламент);
- методичний супровід та завдання за формами організації навчання;
- бібліографічний опис навчальних посібників та підручників.

2. Діагностичний інструментарій та оцінювання:

- критерії оцінювання: сукупність показників виконавської майстерності (технічна точність, стійкість, чистота ліній), ритмічної відповідності та художньої виразності;
- методи та формати контролю результатів.

3. Вебресурси та цифрова дидактика:

- освітня платформа Moodle;

- репозиторій Коледжу <https://rep.dance-academy.kyiv.ua>

СЦЕНІЧНА НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА 3 КУРС

Метою сценічної навчальної практики є узагальнення і систематизація отриманих студентами практичних навичок та теоретичних знань, набуття вмінь та застосовувати їх на практиці; формування у здобувачів вищої освіти поглибленого володіння школою класичного, народно-сценічного, сучасного танцю; підготувати досвідченого всебічно розвинутого професійного виконавця в процесі опрацювання кращих зразків класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії; розвиток творчих здібностей здобувачів освіти; вдосконалення виконавських умінь і навичок, сформованих у процесі вивчення інших фахових дисциплін.

Завдання сценічної навчальної практики – узагальнити та систематизувати теоретичні знання і практичні навички, набуті здобувачами вищої освіти під час вивчення фахових хореографічних дисциплін, шляхом їх безпосереднього застосування у сценічній діяльності; поглибити володіння школою класичного, народно-сценічного та сучасного танцю, удосконалюючи технічну майстерність, координацію, музикальність, виразність і сценічну культуру виконавця; сприяти формуванню професійних виконавських умінь у процесі опрацювання та сценічного втілення кращих зразків класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії; розвивати творчі здібності здобувачів освіти, їхню художню уяву, здатність до образного мислення, імпровізації та інтерпретації хореографічного матеріалу; удосконалити навички сценічної взаємодії з партнерами, ансамблевого виконання та адаптації до різних умов сценічного простору; сприяти розвитку здатності до самоаналізу, рефлексії та оцінювання власної виконавської діяльності з метою підвищення рівня професійної підготовки; закріпити виконавські уміння і навички, сформовані у процесі вивчення інших фахових дисциплін, та забезпечити їх інтеграцію у цілісну професійну діяльність майбутнього хореографа.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ВО повинні:

знати:

- теоретико-методологічні засади провідних хореографічних шкіл: опанування фундаментальних канонів класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії;

- виконавську інтерпретацію хореографічної спадщини: опанування змісту та техніко-стилістичних особливостей еталонних зразків класичного, народно-сценічного та сучасного танцю;
- принципи сценічної культури: правила поведінки на сцені, взаємодії з партнерами та ансамблем;
- сценічний простір: особливості адаптації хореографічного тексту до різних умов сцени;
- методи самоаналізу: основи рефлексії та критерії оцінювання власної виконавської діяльності.

вміти:

- володіти високим рівнем виконавської техніки: здатність органічно поєднувати віртуозність рухів, чітку координацію та тонке відчуття музичного матеріалу;
- художня реалізація хореографічного образу: трансформація авторського задуму у виразну сценічну дію за допомогою засобів образної асоціативності;
- імпровізаційно-інтерпретаційна мобільність: вміння творчо переосмислювати танцювальні структури та вільно володіти засобами хореографічної виразності в режимі реального часу;
- професійна сценічна комунікація: здатність до цілісного ансамблевого виконання, технічної взаємодоповнюваності та художньої єдності з партнерами;
- синтез міждисциплінарних знань у виконавській практиці: здатність до комплексної інтеграції теоретичних напрацювань та практичних навичок з усіх фахових дисциплін у цілісну структуру професійної діяльності;
- здатність до професійного самоаналізу та моніторингу власної виконавської діяльності: об'єктивне оцінювання технічних недоліків та розробка стратегії індивідуального професійного вдосконалення.

Опанування освітнім компонентом сприяє формуванню наступних ***спеціальних (фахових) компетентностей:***

- СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
- СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

- СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
- СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
- СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.

Опанування освітнім компонентом сприяє наступним **результатам навчання**:

- ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПР12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
- ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
- ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
- ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

Здобувачі проходять практику на внутрішніх або зовнішніх базах, відібраних згідно з критеріями освітньої програми. Базами практики є заклади культури та мистецтв з якими Коледж хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Серга Лифаря» офіційно уклав відповідні угоди, і які можуть забезпечити необхідні умови для виконання програми практики.

Програма освітнього компоненту

Розділ 5. ЖАНРОВІ РІЗНОВИДИ ТАНЦЮВАЛЬНОГО РЕПЕРТУАРУ

Тема 17. Формування чинників творчої діяльності виконавця.

Формування чинників творчої діяльності хореографа-виконавця – це цілеспрямований процес перетворення технічних навичок у художні образи. В освітньому компоненті «Сценічна навчальна практика» цей процес структурується через конкретну мету та систему завдань.

Ключові чинники, що трансформують виконавця: **технічна досконалість** (адаптація техніки – пристосування академічних чи народних рухів до умов конкретної сцени (розмір майданчика, покриття, світло)), **координаційна складність** (кінестетика та сценічний тонус – досягнення повної свободи володіння тілом для реалізації найскладніших балетмейстерських задумів), **музикальність** (не просто рахувати ритм, а відчувати дихання музичної фрази), **образне мислення** (створення образу та осмислення тексту – пошук індивідуальної манери виконання, що відповідає характеру персонажа або стилю постановки з глибоким аналізом драматургії танцю), **імпровізаційність** (здатність до самовираження в реальному часі), **рефлексія** (аналіз власного виконання, що веде до постійного самовдосконалення), **відчуття ансамблю** (синхронність рухів, дихання, енергетики) та **партнерська довіра** (творчість базується на фізичній безпеці та чутливості до рухів іншого).

Виконавець, який володіє цими навичками, здатний не лише виконувати вказівки балетмейстера, а й ставати повноцінним творцем сценічного образу.

Практичне заняття:

Мета: виховання цілісної творчої особистості артиста, який володіє високим рівнем виконавської майстерності, здатний до самостійної інтерпретації хореографічного тексту та публічного втілення художнього образу на сцені.

Завдання:

1. Засвоїти технічні завдання (адаптація техніки, координаційна складність).
2. Оволодіння художньо-естетичними завданнями (музикальність, створення образу, імпровізаційність, рефлексія).
3. Закріпити психолого-педагогічні завдання (стресостійкість, відчуття ансамблю, партнерська довіра).

Самостійна робота:

1. Індивідуальна репетиційна практика (відпрацювання складних технічних елементів, робота перед дзеркалом).
2. Теоретичний пошук та аналіз (вивчення епохи, стилю та літературної основи постановки; перегляд та порівняльний аналіз виступів видатних майстрів сцени).
3. Імпровізаційний тренінг (самостійний пошук пластичних рішень на задану музику або емоційний стан).

Рекомендована література:

- 1.Васірук С.О. Класичний танець: навчально-методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
- 2.Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
- 3.Культурні доміанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККіМ, 2022. 226 с. PDF
- 4.Нестеров О.М., Башкірова В.В., Федь В.В., Формування професійних компетентностей хореографа через інтеграцію класичного та народно-сценічного танцю/ «Педагогічна Академія: наукові записки» № 24 (2025)/ <https://doi.org/10.5281/zenodo.17737528>
- 4.Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 01–02 червня 2023 р.). Київ : НАКККіМ, 2023. 219 с. PDF
- 5.Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
- 6.Федь В.В., Башкірова В.В., Нестеров О.М. Міждисциплінарний підхід до вивчення класичного та народно-сценічного танцю у сучасному мистецькому просторі./ «Актуальні питання гуманітарних наук». - друкується https://drive.google.com/file/d/1k_Wlx_CUtzQh-blHvavyHD5kFlU9H_F/view?usp=sharing

Тема 18. Хореографічна спадщина вітчизняного, світового значення та хореографічні здобутки КМАТ імені Сержа Лифаря.

Вивчення хореографічної спадщини та сучасних здобутків КМАТ імені Сержа Лифаря є органічною частиною сценічної навчальної практики. Це дозволяє здобувачам освіти не просто засвоювати хореографічний текст, а ставати частиною світового та національного культурного контексту.

Вивчення фрагментів з класичних балетів та кращих зразків народно-сценічної хореографії. Осмислення стилістики видатних хореографів як основи для власної творчості. Вивчення хореографічних здобутків викладачів та КМАТ, участь у нових постановках Академії.

Практичне заняття:

Мета: опанування здобувачами класичних та сучасних зразків хореографічного мистецтва для формування професійного світогляду, естетичного смаку та виконавської ідентичності.

Завдання:

- 1.Засвоєння канонічного репертуару.
- 2.Стилістичний аналіз або оволодіння «пластичним діалектом».
- 3.Інтеграція в сучасний контекст.

Індивідуальне заняття:

Мета: формування індивідуальної виконавської манери здобувача освіти через опанування шедеврів хореографічної спадщини та репертуару КМАТ імені Сержа Лифаря.

Завдання:

1. Опанування стилістичних нюансів.
2. Танцювальна лексика (хореографічна мова та можливості адаптації під конкретного виконавця).

Самостійна робота:

- 1.Робота з медіатекою (перегляд відеоматеріалів у різному виконанні та їх порівняння).
- 2.Творче моделювання (самостійний підбір та розучування варіації, хореографічної композиції або фрагмента вистави за відеозаписом із подальшим захистом перед викладачем).
- 3.Аналіз репертуару (відвідування концертів Академії та аналіз виконавської манери різних курсів).

Рекомендована література:

- 1.Андрій Демещук, Сергій Афанасьєв, Олександр Нестеров. Методика формування віртуозності в народно-сценічному танці: педагогічний аспект. Журнал «Перспективи та інновації науки» № 10 (56) 2025. С. 355-366. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10\(56\)-355-366](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10(56)-355-366)
- 2.Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
- 3.Бобровник Ю.В., Неділько В.В., Нежива С.М. Роль мистецтва в політичних і правових процесах: вплив, співвідношення та виклики. VII Міжнародна науково-практична конференція «EUROPEAN SCIENTIFIC

CONGRESS» – Мадрид, Іспанія, 7-9 серпня 2023. – с. 127-133

<https://surl.li/fjvksh>

4.Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.

<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>

5.Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>

[roekomendatsii.pdf](https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf)

6.Морозов А. І. Віртуозні рухи як феномен народного хореографічного мистецтва. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 60–63. URL:

<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/8/15.pdf>

7.Лань О. Методи режисури видовищно-театралізованих заходів у хореографії : методична розробка. З досвіду роботи народного художнього колективу «Модерн-балет та школа-студія сучасного танцю «АКВЕРІАС». – Львів: «Камула», 2019. – 52 с.

Тема 19. «Чисті» і синтетичні жанри концертних номерів.

У хореографії поділ на «чисті» та синтетичні жанри дозволяє виконавцю краще розуміти межі та можливості свого мистецтва. Воно спрямоване на розширення арсеналу виразних засобів майбутнього артиста.

Для «чистих» жанрів – це збереження еталонності, чистоти стилю та дотримання канонів (класичний, народно-сценічний, сучасний танець у їхньому первісному вигляді). Стилiстична дисциплiна: навчити виконавця чiтко дотримуватися лексичних рамок конкретного виду танцю, не допускаючи «забруднення» стороннiми елементами. Технiчна точнiсть: вiдшліфування академiчної технiки, яка є самодостатньою і не потребує додаткових ефектів.

Для синтетичних жанрів – це розвиток здатності поєднувати танець із вокалом, акторською декламацією, акробатикою або мультимедійними технологіями. Координація різних видів діяльності: навчити танцівника професійно працювати з голосом (співати або говорити) під час інтенсивного фізичного навантаження. Опанування суміжних мистецтв: розвиток драматичних навичок, відчуття світлової та відеопартитури як повноцінного партнера на сцені. Концептуальний синтез: розуміння того, як різні види

мистецтва підсилюють один одного для створення єдиного художнього образу.

Розуміння природи «чистих» та синтетичних жанрів дає виконавцю професійну гнучкість.

Практичне заняття:

Мета: розуміння специфіки побудови та виконання номерів різних жанрових форм, що дозволяє артисту бути універсальним: від володіння строгою академічною формою («чисті» жанри) до вміння працювати на межі мистецтв (синтетичні жанри).

Завдання:

- 1.Знати що таке стилістична дисципліна та технічна точність.
- 2.Опанувати аспекти синтетичних жанрів.
- 3.Вивчення хореографічних композицій в цих жанрах.

Самостійна робота:

- 1.Відпрацювати різні аспекти «чистих» і синтетичних жанрів.
- 2.Вдосконалити роботу з реквізитом у вивчених концертних номерах.
- 3.Класифікувати вивчені номери на «чисті» та синтетичні.

Рекомендована література:

- 1.Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
- 2.Бобровник Ю.В., Неділько В.В. Психологічні аспекти виразності та творчості в хореографії сучасності. Науковий журнал «Габітус» – Одеса, 2023. – № 50. – с 148-152. URL: <http://habitus.od.ua/50-2023>
- 3.Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
- 4.Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
- 5.Онищенко О. А. Акробатика. Посібник для викладачів середніх шкіл і громадських тренерів. – Київ: Здоров'я, 1966. – 92 с.

6. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 01–02 червня 2023 р.). Київ : НАКККиМ, 2023. 219 с. PDF
7. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
9. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. — 2-е вид. — Київ: Альтерпрес, 2007. — 324 с.
10. Susan Au. Ballet and Modern Dance. - Thames and Hudson, 2012. — 232 с.
11. Joyce Morgenroth. Speaking of Dance: Twelve Contemporary Choreographers on Their Craft. - Taylor & Francis, 2004. — 330 с.

Тема 20. Робота над розкриттям образу, техніки виконання та показ хореографічного твору.

Безперервний процес вдосконалення техніки та художнього образу для створення живої сценічної реальності.

Цей етап вимагає від здобувача освіти максимальної свідомості, оскільки техніка напрацьовується в залі, а образ — у думках. Робота над постійним технічним самовдосконаленням, занурення до емоційного стану кожного фрагменту та розуміння головних етапів роботи над хореографічним твором: **конструктивний** (техніка, текст, робота над координацією); **змістовний** (образ, пошук характеру, робота над поглядом та диханням); **синтетичний** (злиття техніки та образу в єдиний потік); **публічний** (показ твору, енергетична взаємодія з глядачем).

Успішний показ хореографічного твору можливий лише тоді, коли техніка стає «невидимою», слугуючи лише інструментом для виявлення образу. Самостійна робота допомагає перетворити навчальний матеріал на особисте висловлювання.

Практичне заняття:

Мета: трансформація технічно складних рухів у живий художній образ, що забезпечує високу якість та переконливість публічного виконання.

Завдання:

1. Робота над аспектами конструктивного етапу.
2. Внутрішній монолог та синхронізація емоційного стану з нюансами музичного супроводу.
3. Вдосконалення виконавського аспекту.

Індивідуальне заняття:

Мета: допомогти здобувачу освіти знайти власну «інтонацію» в танці для створення цілісного сценічного образу.

Завдання:

1. Технічне акцентування та усунення найменших огріхів.
2. Визначення внутрішнього стану та пошук пластичного підтексту.
3. Відпрацювання сценічної презентації.

Самостійна робота:

- 1.Робота над технічним самовдосконаленням.
- 2.Робота над емоційним станом та внутрішнім монологом.
- 3.Самоаналіз за допомогою відеозапису.

Рекомендована література:

- 1.Бобровник Ю.В., Неділько В.В. Психологічні аспекти виразності та творчості в хореографії сучасності. Науковий журнал «Габітус» – Одеса, 2023. – № 50. – с 148-152. URL: <http://habitus.od.ua/50-2023>
- 2.Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
- 3.Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
- 4.Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
- 5.Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ: НАКККіМ, 2020. 216 с. PDF
- 6.Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 01–02 червня 2023 р.). Київ : НАКККіМ, 2023. 219 с. PDF
- 7.Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
- 8.Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.

Розділ 6. УСКЛАДНЕНА ТАНЦЮВАЛЬНА ТЕХНІКА

Тема 21. Адаптація м'язів до підвищеного фізичного навантаження.

Підготовка м'язово-зв'язкового апарату виконавця до інтенсивної сценічної діяльності, досягнення стану фізичної готовності, при якому м'язи здатні ефективно працювати в умовах тривалого навантаження, зберігаючи еластичність, силу та точність координації – це безперервний процес для опанування навичок професійного виконавця. Тіло артиста – це динамічна система, яка потребує безперервного циклу професійного зростання.

Вдосконалення складових фізичної підготовки (витривалість, еластичність, координація), етапів безперервного процесу підготовки (тренаж, репетиції, регенерація та саморегуляція), ефективності навантаження.

Практичне заняття:

Мета: створення фундаменту, який дозволяє танцівнику зосередитися на творчості, не відволікаючись на фізичну втому.

Завдання:

- 1.Збільшення сили та еластичності.
- 2.Розвиток витривалості та профілактика травматизму.
- 3.Контроль м'язового тону та опанування навичок швидкого відновлення.

Самостійна робота:

- 1.Виконання спеціального тренажу для зміцнення м'язово-зв'язкового апарату.
- 2.Stretching, дихальні вправи та режим регенерації.

Рекомендована література:

- 3.Бобровник Ю.В., Неділько В.В. Психологічні аспекти виразності та творчості в хореографії сучасності. Науковий журнал «Габітус» – Одеса, 2023. – № 50. – с 148-152. URL: <http://habitus.od.ua/50-2023>
- 4.Морозов А. І. Віртуозні рухи як феномен народного хореографічного мистецтва. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 60–63.
- 5.Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
- 6.Нестеров О.М., Башкірова В.В., Федь В.В., Формування професійних компетентностей хореографа через інтеграцію класичного та народно-сценічного танцю/ «Педагогічна Академія: наукові записки» № 24 (2025)/ <https://doi.org/10.5281/zenodo.17737528>

7. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ : НАКККиМ, 2020. 216 с. PDF
8. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 01–02 червня 2023 р.). Київ : НАКККиМ, 2023. 219 с. PDF
9. Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника та О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. Вип. 13. 253 с.
10. Федь В.В., Башкірова В.В., Нестеров О.М. Міждисциплінарний підхід до вивчення класичного та народно-сценічного танцю у сучасному мистецькому просторі./ «Актуальні питання гуманітарних наук». - друкується https://drive.google.com/file/d/1k_-Wlx_CUtZQh-blHvavyHD5kFlU9H_F/view?usp=sharing

Тема 22. Віртуозна техніка чоловічого та жіночого танцю.

Віртуозність – це засіб створення яскравого, експресивного образу, що вражає глядача своєю досконалістю.

Основні завдання жіночого танцю – грація та швидкість: розвиток пальцевої техніки (досягнення стійкості, чіткості та швидкості в пуантових рухах), динаміка (стрімкість, «бісерність» кроків), збереження жіночності та витонченості при виконанні силових елементів.

Для чоловічого танцю – сила та політ: опанування великих стрибків з фіксацією пози у повітрі (балон), піруети та оберти (трюки), партнерська техніка (розвиток сили та координації для виконання складних підтримок).

Практичне заняття:

Мета: розкрити технічний потенціал виконавця, враховуючи специфіку чоловічого та жіночого танцю.

Завдання:

1. Відпрацювання техніки чоловічого танцю.
2. Відпрацювання техніки жіночого танцю.
3. Робота над партнерською технікою.

Індивідуальне заняття:

Мета: корекція та вдосконалення персональної виконавської техніки здобувача освіти, досягнення максимальної чистоти та впевненості при виконанні віртуозних елементів, що відповідають його амплуа.

Завдання:

1. Аналіз та виправлення помилок (виявлення причин технічних збоїв).
2. Специфічні завдання (чоловіча/жіноча техніка).

Самостійна робота:

1. Вдосконалення віртуозної техніки чоловічого танцю.
2. Робота над вдосконаленням техніки жіночого танцю.
3. Робота над технічними складовими партнерської техніки.

Рекомендована література:

1. Андрій Демещук, Сергій Афанасьєв, Олександр Нестеров. Методика формування віртуозності в народно-сценічному танці: педагогічний аспект. Журнал «Перспективи та інновації науки» № 10 (56) 2025. С. 355-366. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10\(56\)-355-366](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10(56)-355-366)
2. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
3. Дмитро Клявін, Володимир Прянічніков, Людмила Прянінікова. Постановочна практика як платформа для розвитку творчого мислення хореографа. № 10(40) (2025): Вісник науки та освіти.с.1730-1743 [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10\(40\)-1730-1743](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10(40)-1730-1743)
4. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
5. Значення рук у класичному танці : метод. рек. / укл. Т. Л. Ахекян. Київ, 2001. 22 с.
6. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККіМ, 2022. 226 с. PDF
7. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
8. Нестеров О.М., Башкірова В.В., Федь В.В., Формування професійних компетентностей хореографа через інтеграцію класичного та народно-сценічного танцю/ «Педагогічна Академія: наукові записки» № 24 (2025)/ <https://doi.org/10.5281/zenodo.17737528>
9. Онищенко О. А. Акробатика. Посібник для викладачів середніх шкіл і громадських тренерів. – Київ: Здоров'я, 1966. – 92 с.

10.Чаяло В.Я., Федь В.В., Бобровник Ю.В. Мова тіла та мова слова: Взаємодія української мови і народного танцю у виконавській майстерності/ Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 89. Том 2. с. 207-213 DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/89-2-30>

Тема 23. Вдосконалення технічної майстерності та культури виконання.

Шлях до професійної інтелігентності – це вдосконалення технічної майстерності та культури виконання. Виконавець, який поєднує віртуозність із високою культурою, стає справжнім обличчям академічної школи, здатним гідно представляти національне мистецтво на будь-якій сцені світу.

Розуміння основних завдань для напрямку технічної майстерності (кристалізація техніки, шліфування нюансів, динамічне розмаїття), культури виконання (академізм та чистота стилю, сценічна етика та манера, естетика жесту та погляду).

Практичне заняття:

Мета: сформувати рівень майстерності, при якому виконавець транслює через рух естетичні та духовні цінності хореографічного мистецтва.

Завдання:

- 1.Складові високої культури виконання.
- 2.Вдосконалення технічної майстерності.

Самостійна робота:

- 1.Візуальний самоаудит (перегляд власних виступів, виявлення технічних помилок, порівняльний аналіз).
- 2.Робота над «внутрішнім текстом» (про що думаю, коли виконую цей рух?).
- 3.Відпрацювання вправ на координацію, що допомагають позбутися зайвих рухів.

Рекомендована література:

- 1.Андрій Демещук, Сергій Афанасьєв, Олександр Нестеров. Методика формування віртуозності в народно-сценічному танці: педагогічний аспект. Журнал «Перспективи та інновації науки» № 10 (56) 2025. С. 355-366. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10\(56\)-355-366](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10(56)-355-366)
- 2.Бобровник Ю.В., Неділько В.В., Михайлов В.С. Інтеграція сучасної хореографії в культурні події України ХХІ століття. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник

- наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2024. – № 79 том 2. – с 41-47. URL: <http://www.aphn-journal.in.ua/79-2024>
3. Дмитро Клявін, Володимир Прянiчников, Людмила Прянiчникова. Постановочна практика як платформа для розвитку творчого мислення хореографа. № 10(40) (2025): Вісник науки та освіти.с.1730-1743 [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10\(40\)-1730-1743](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10(40)-1730-1743)
4. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККиМ, 2022. 226 с. PDF
5. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКиМ, 2017. С. 45–47.
6. Нестеров О.М., Башкірова В.В., Федь В.В., Формування професійних компетентностей хореографа через інтеграцію класичного та народно-сценічного танцю/ «Педагогічна Академія: наукові записки» № 24 (2025)/ <https://doi.org/10.5281/zenodo.17737528>
7. Цвєткова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.
8. Федь В.В., Башкірова В.В., Нестеров О.М. Міждисциплінарний підхід до вивчення класичного та народно-сценічного танцю у сучасному мистецькому просторі./ «Актуальні питання гуманітарних наук». - друкується https://drive.google.com/file/d/1k_-Wlx_CUtzQh-blHvavyHD5kFlU9H_F/view?usp=sharing

Тема 24. Сценічний виступ на творчому показі.

Сценічний виступ на творчому показі – це етап навчального процесу в освітньому компоненті «Сценічна навчальна практика». Момент, де всі попередні тренування, репетиції та теоретичні знання трансформуються в цілісний мистецький продукт.

Виконавські завдання на цьому етапі фокусуються на мобілізації ресурсів (здатність продемонструвати максимум своїх технічних можливостей), сценічній стійкості (концентрація уваги від першої до останньої секунди перебування на сцені), творче проживання (кожен рух є емоційно виправданим), адаптації до сценічного простору (миттєве коригування під розміри сцени, світлову партитуру та акустику залу), взаємодія з атрибутами (впевнена робота з костюмом, гримом та реквізитом), ансамблева згуртованість.

Практичне заняття:

Мета: публічна реалізація творчого задуму, демонстрація рівня виконавської майстерності та здатності артиста до професійного перевтілення в умовах реальної сцени.

Завдання:

1. Вдосконалення виконавських завдань.
2. Головні етапи підготовки до показу.

Індивідуальне заняття:

Мета: комплексна «збірка» хореографічного номера під індивідуальність виконавця, усунення персональних технічних бар'єрів та формування внутрішнього стану впевненості, необхідного для успішного соло-виступу або провідної партії.

Завдання:

1. Персональне шліфування (виправлення мікро-помилочок, точність ракурсів, чистота закінчень рухів).
2. Адаптація під психофізику (підкреслювати сильні сторони здобувача).
3. Пошук індивідуальної фарби (спільний із педагогом пошук унікального нюансу в образі, який зробить виконання неповторним).

Самостійна робота:

1. Закріплення м'язової схеми (багаторазове самостійне повторення танцювальної композиції до відчуття повної автоматичності).
2. Робота з дзеркалом (самопрезентація).
3. Підготовка «матеріальної частини» (перевірка костюма, взуття, гриму, зачіски).
4. Аналіз «критичних точок» (визначення найбільш складних технічних моментів).

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ: КНУКіМ, 2005. – 177 с.
2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук - Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>

3. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ: Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
4. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
5. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККиМ, 2022. 226 с. PDF
6. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ: КНУКиМ, 2017. С. 45–47.
7. Нестеров О.М., Башкірова В.В., Федь В.В., Формування професійних компетентностей хореографа через інтеграцію класичного та народно-сценічного танцю/ «Педагогічна Академія: наукові записки» № 24 (2025)/ <https://doi.org/10.5281/zenodo.17737528>
8. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ: НАКККиМ, 2020. 216 с. PDF
9. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 01–02 червня 2023 р.). Київ: НАКККиМ, 2023. 219 с. PDF
10. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
11. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.
12. Федь В.В., Башкірова В.В., Нестеров О.М. Міждисциплінарний підхід до вивчення класичного та народно-сценічного танцю у сучасному мистецькому просторі. / «Актуальні питання гуманітарних наук». - друкується https://drive.google.com/file/d/1k_-Wlx_CUtZQh-blHvavyHD5kFlU9H_F/view?usp=sharing
13. Susan Au. Ballet and Modern Dance. - Thames and Hudson, 2012. – 232 с.
14. Joyce Morgenroth. Speaking of Dance: Twelve Contemporary Choreographers on Their Craft. - Taylor & Francis, 2004. – 330 с.

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Лек.	Пр.	Сем.	Інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7
<i>Розділ 5. ЖАНРОВІ РІЗНОВИДИ ТАНЦЮВАЛЬНОГО РЕПЕРТУАРУ</i>						
Тема 17. Формування чинників творчої діяльності виконавця.	4		2			2
Тема 18. Хореографічна спадщина вітчизняного, світового значення та хореографічні здобутки КМАТ імені Сержа Лифаря.	9		4		1	4
Тема 19. «Чисті» і синтетичні жанри концертних номерів.	6		4			2
Тема 20. Робота над розкриттям образу, техніки виконання та показ хореографічного твору.	11		6		1	4
Усього годин за розділом 5	30		16		2	12
<i>Розділ 6. УСКЛАДНЕНА ТАНЦЮВАЛЬНА ТЕХНІКА</i>						
Тема 21. Адаптація м'язів до підвищеного фізичного навантаження.	6		4			2
Тема 22. Віртуозна техніка чоловічого та жіночого танцю.	9		5		1	3
Тема 23. Вдосконалення технічної майстерності та культури виконання.	6		3			3
Тема 24. Сценічний виступ на творчому показі.	9		4		1	4
Усього годин за розділом 6	30		16		2	12
Разом	60		32		4	24

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
17.	Формування чинників творчої діяльності виконавця.	2
18.	Хореографічна спадщина вітчизняного, світового значення та хореографічні здобутки КМАТ імені Сержа Лифаря.	4
19.	«Чисті» і синтетичні жанри концертних номерів.	4
20.	Робота над розкриттям образу, техніки виконання та показ хореографічного твору.	6
21.	Адаптація м'язів до підвищеного фізичного навантаження.	4
22.	Віртуозна техніка чоловічого та жіночого танцю.	5
23.	Вдосконалення технічної майстерності та культури виконання.	3
24.	Сценічний виступ на творчому показі.	4
	Разом	32

Теми для самостійного опрацювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
17.	Формування чинників творчої діяльності виконавця.	2
18.	Хореографічна спадщина вітчизняного, світового значення та хореографічні здобутки КМАТ імені Сержа Лифаря.	4
19.	«Чисті» і синтетичні жанри концертних номерів.	2
20.	Робота над розкриттям образу, техніки виконання та показ хореографічного твору.	4
21.	Адаптація м'язів до підвищеного фізичного навантаження.	2
22.	Віртуозна техніка чоловічого та жіночого танцю.	3
23.	Вдосконалення технічної майстерності та культури виконання.	3
24.	Сценічний виступ на творчому показі.	4
	Разом	24

Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
18.	Хореографічна спадщина вітчизняного, світового значення та хореографічні здобутки КМАТ імені Сержа Лифаря.	1
20.	Робота над розкриттям образу, техніки виконання та показ хореографічного твору.	1
22.	Віртуозна техніка чоловічого та жіночого танцю.	1
24.	Сценічний виступ на творчому показі.	1
	Разом	4

Організація проведення практики

Відповідно до навчального плану, сценічна навчальна практика триває 4 роки (300 годин). Для забезпечення безпечного та змістовного освітнього процесу проводиться вступна конференція. Вона поєднує нормативні вимоги (безпека життєдіяльності) з конкретизацією художньо-виконавських цілей. Це забезпечує здобувачам чітке розуміння векторів творчого пошуку та змісту майбутньої сценічної практики.

Базами сценічної навчальної практики є:

1. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка.

2.Київський муніципальний академічний театр опери і балету для дітей та юнацтва (Київська опера).

3.Театрально-філармонічний центр «Натхнення» структурний підрозділ Коледжу хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря».

Публічні виступи на заходах Академії слугують платформою для експертного оцінювання виступів здобувачів під час звітних концертів та загальноакадемічних заходів. За результатами навчального року керівник курсу формує підсумковий звіт про сценічно-виконавську діяльність, який є документальним підтвердженням опанування програмних вимог та досягнутого рівня професійних компетентностей.

Методи навчання

Сценічна навчальна практика є специфічним освітнім компонентом, де теоретичні знання трансформуються у виконавську майстерність. Методи навчання тут спрямовані на перехід від «навчального класу» до «сценічного простору».

Методами навчання є:

1.Словесні методи:

- **пояснення та коментар** (розкриття технічних особливостей руху та його художнього змісту);
- **аналіз та обговорення** (спільний розбір виконання після перегляду відео або репетиції);
- **образні порівняння** (використання метафор для досягнення потрібної пластики – наприклад, «руки як крила» або «пружинний поліський крок»).

2.Наочні методи:

- **особистий показ викладача** (виконання руху для візуального копіювання);
- **відео-аналіз** (перегляд виступів майстрів сцени та власних робочих записів);
- **робота перед дзеркалом** (метод візуального самоконтролю та корекції ліній).

3.Практичні методи:

- **метод багаторазового повторення** (формування м'язової пам'яті);
- **метод «випереджального навчання»** (вивчення складніших елементів для полегшення поточної програми);

- **творчі завдання та імпровізація** (самостійний пошук пластичних рішень у межах заданого образу).

4.Різні види взаємодії:

- **групові репетиції** – основна форма відпрацювання ансамблевої злагодженості та малюнків танцю;
- **індивідуальні заняття** – робота над сольною партією, виправлення персональних технічних недоліків;
- **майстер-класи** – ознайомлення з авторськими методиками та різними стилями хореографії;
- **сценічні прогони** – репетиції безпосередньо на сцені з використанням костюмів, реквізиту та світла.

Методи та форми контролю

Перевірка результатів навчання та моніторинг успішності реалізуються відповідно до регламенту навчально-методичної карти освітнього компоненту.

Контроль у сценічній навчальній практиці дозволяє оцінити як технічний прогрес, так і артистичний ріст здобувача освіти.

Види контролю:

1.Поточний контроль: здійснюється на кожному занятті через педагогічне спостереження за якістю виконання танцювальних елементів. Безперервний процес зворотного зв'язку між викладачем та здобувачем освіти. Його мета – вчасно помітити помилку, скоригувати її та мотивувати виконавця до росту ще до моменту фінального виступу. Використовуються такі методи, як миттєва корекція (виправлення помилок безпосередньо під час репетиції), відео-рефлексія (здобувач самостійно позначає моменти, які потребують доопрацювання), творче портфоліо (збір відеозаписів «до» та «після», що дозволяє побачити динаміку розвитку за весь період практики). Викладач виступає в ролі ментора та фасилітатора, тобто створити безпечне середовище, де помилка сприймається як необхідний етап навчання, а не як катастрофа.

2.Інструменти оцінювання:

- **Проміжний контроль** – виступ на концерті, участь у фестивалі чи конкурсі, де оцінюється завершений сценічний образ. Наприкінці кожного навчального року викладач оформлює звіт, що містить розгорнуту оцінку виконавської майстерності (чистоти техніки, координації) та індивідуального артистичного зростання у процесі втілення сценічних образів.

- **Підсумковий контроль** – передбачає практичний залік у 8 семестрі. Здобувачі освіти мають продемонструвати практичні навички, набуті протягом вивчення репертуару класичного та народно-сценічного танцю.

Вимоги до сценічної практики включають технічну майстерність (виворотність, гнучкість, координація, витривалість), виконавську майстерність (пластичність, емоційність, виразність), артистизм, а також організаційні аспекти (робота в колективі, знання основ хореографії).

Основні вимоги до складання заліку:

- 1.Класична основа: основа будь-якої техніки танцю, що передбачає виворотність ніг, стійкість, координацію та витривалість.
- 2.Розвиток специфічних навичок залежно від стилю: стрибок, обертання, гнучкість та інші.
- 3.Артистизм: здатність передати емоції та характер через рухи, що робить виступ живим та виразним.
- 4.Емоційна насиченість: передача емоцій, настрою та почуттів, що робить танець зрозумілим для глядача.
- 5.Синхронність: виконання рухів у синхроні з іншими учасниками (для групових танців).
- 6.Організаційні вимоги: взаємодія в колективі, розуміти та підтримувати партнерів по сцені.

Практичний залік оцінює рівень сформованості практичних компетентностей здобувачів освіти та їхню готовність ефективно застосовувати набуті знання та вміння в сценічній та концертній діяльності.

Навчально-методична карта освітнього компоненту

Всього: практичні 32 год., індивідуальні 4 год., самостійна робота 24 год.,
форма контролю – проміжний контроль

Розділ 3. ЛЕКСИЧНА РІЗНОМАНІТНІСТЬ						Накопичені бали впродовж вивчення ОК
	T-17	T-18	T-19	T-20	Всього балів	
Відвідування практичних занять	0,5	0,5	0,5	1	5	
Виконання самостійної роботи	0,5	0,5	0,5	1		
Розділ 4. СЦЕНІЧНА ПРАКТИКА – ЯК РОЗВИТОК ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ						10
	T-21	T-22	T-23	T-24	Всього балів	
Відвідування практичних занять	0,5	0,5	0,5	1	5	

Виконання самостійної роботи	0,5	0,5	0,5	1		
------------------------------	-----	-----	-----	---	--	--

Оцінювання результатів навчання

Узагальнені критерії оцінювання практичних ОК			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	За шкалою ECTS	За національною системою	Характеристика знань, умінь і навичок здобувача освіти
90 - 100	A	відмінно	Здобувач освіти виявляє високий рівень виконавської майстерності , повне розуміння технічних, методичних та художньо-образних аспектів. Виконує завдання у повному обсязі, творчо, технічно досконало і сценічно переконливо , демонструє глибоку самостійність і ініціативність.
82-89	B	дуже добре	Демонструє стійкі знання і навички , впевнено володіє матеріалом, має виразне сценічне мислення , у роботі проявляє дисциплінованість і креативність. Можливі незначні неточності у технічному виконанні або композиційних деталях, які не впливають на загальну якість.
74-81	C	добре	Здобувач має достатні технічні навички та знання , виконує завдання самостійно, але не завжди досягає високого художнього рівня. Виявляє розуміння суті навчальних

			завдань, проте потребує подальшого вдосконалення координації, динаміки чи виразності.
64-73	D	задовільно	Продemonстровано середній рівень підготовки , знання фрагментарні. Виконання завдань технічно і художньо обмежене, спостерігаються помилки у ритміці, координації або виразності , але є потенціал до виправлення.
60-63	E	достатньо	Здобувач володіє лише базовими навичками , виконує елементи на мінімально прийнятному рівні, без цілісності руху чи художнього осмислення. Потребує постійного контролю викладача.
35-59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	Здобувач не досягає базового рівня виконання , не дотримується методичних вимог, має значні технічні або координаційні помилки, але потенційно здатен до виправлення після додаткової роботи.
0-34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням)	Здобувач не володіє необхідними знаннями і навичками , не здатен виконати навчальні завдання, відсутня сценічна зібраність, технічна підготовка та розуміння змісту діяльності.

Методичне забезпечення

1.Навчально-методичний супровід:

- робоча навчальна програма (тематичне планування та часовий регламент);
- методичний супровід та завдання за формами організації навчання;
- бібліографічний опис навчальних посібників та підручників.

2. Діагностичний інструментарій та оцінювання:

- критерії оцінювання: сукупність показників виконавської майстерності (технічна точність, стійкість, чистота ліній), ритмічної відповідності та художньої виразності;
- методи та формати контролю результатів.

3. Вебресурси та цифрова дидактика:

- освітня платформа Moodle;

репозиторій Коледжу <https://rep.dance-academy.kyiv.ua>

СЦЕНІЧНА НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА 4 КУРС

Метою сценічної навчальної практики є узагальнення і систематизація отриманих студентами практичних навичок та теоретичних знань, набуття вмінь та застосовувати їх на практиці; формування у здобувачів вищої освіти поглибленого володіння школою класичного, народно-сценічного, сучасного танцю; підготувати досвідченого всебічно розвинутого професійного виконавця в процесі опрацювання кращих зразків класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії; розвиток творчих здібностей здобувачів освіти; вдосконалення виконавських умінь і навичок, сформованих у процесі вивчення інших фахових дисциплін.

Завдання сценічної навчальної практики – узагальнити та систематизувати теоретичні знання і практичні навички, набуті здобувачами вищої освіти під час вивчення фахових хореографічних дисциплін, шляхом їх безпосереднього застосування у сценічній діяльності; поглибити володіння школою класичного, народно-сценічного та сучасного танцю, удосконалюючи технічну майстерність, координацію, музикальність, виразність і сценічну культуру виконавця; сприяти формуванню професійних виконавських умінь у процесі опрацювання та сценічного втілення кращих зразків класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії; розвивати творчі здібності здобувачів освіти, їхню художню уяву, здатність до образного мислення, імпровізації та інтерпретації хореографічного матеріалу; удосконалити навички сценічної взаємодії з партнерами, ансамблевого виконання та адаптації до різних умов сценічного простору; сприяти розвитку здатності до самоаналізу, рефлексії та оцінювання власної виконавської діяльності з метою підвищення рівня професійної підготовки; закріпити виконавські уміння і навички, сформовані у процесі вивчення інших фахових дисциплін, та забезпечити їх інтеграцію у цілісну професійну діяльність майбутнього

хореографа.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ВО повинні:

знати:

- теоретико-методологічні засади провідних хореографічних шкіл: опанування фундаментальних канонів класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії;
- виконавську інтерпретацію хореографічної спадщини: опанування змісту та техніко-стилістичних особливостей еталонних зразків класичного, народно-сценічного та сучасного танцю;
- принципи сценічної культури: правила поведінки на сцені, взаємодії з партнерами та ансамблем;
- сценічний простір: особливості адаптації хореографічного тексту до різних умов сцени;
- методи самоаналізу: основи рефлексії та критерії оцінювання власної виконавської діяльності.

вміти:

- володіти високим рівнем виконавської техніки: здатність органічно поєднувати віртуозність рухів, чітку координацію та тонке відчуття музичного матеріалу;
- художня реалізація хореографічного образу: трансформація авторського задуму у виразну сценічну дію за допомогою засобів образної асоціативності;
- імпровізаційно-інтерпретаційна мобільність: вміння творчо переосмислювати танцювальні структури та вільно володіти засобами хореографічної виразності в режимі реального часу;
- професійна сценічна комунікація: здатність до цілісного ансамблевого виконання, технічної взаємодоповнюваності та художньої єдності з партнерами;
- синтез міждисциплінарних знань у виконавській практиці: здатність до комплексної інтеграції теоретичних напрацювань та практичних навичок з усіх фахових дисциплін у цілісну структуру професійної діяльності;
- здатність до професійного самоаналізу та моніторингу власної виконавської діяльності: об'єктивне оцінювання технічних недоліків та розробка стратегії індивідуального професійного вдосконалення.

Опанування освітнім компонентом сприяє формуванню наступних ***спеціальних (фахових) компетентностей:***

- СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
- СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.
- СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
- СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
- СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.

Опанування освітнім компонентом сприяє наступним **результатам навчання:**

- ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПР12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
- ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
- ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
- ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

Здобувачі проходять практику на внутрішніх або зовнішніх базах, відібраних згідно з критеріями освітньої програми. Базами практики є заклади культури та мистецтв з якими Коледж хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря» офіційно уклав відповідні угоди, і які можуть забезпечити необхідні умови для виконання програми практики.

Програма освітнього компоненту

Розділ 7. ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК СЦЕНІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ

Тема 25. Вдосконалення володіння сценічними технологіями та факторів творчої діяльності виконавця.

Розвиток технічних, емоційних і психологічних умінь, необхідних для ефективної творчої самореалізації на сцені, засобами класичного та народно-сценічного танцю.

Техніка володіння тілом та майстерність перевтілення, як спосіб створювати художній образ через внутрішню і зовнішню дію.

Вивчення зразків класичної хореографії на прикладі фрагментів з балету «Пахіта», «Сильвія».

Вивчення молдавського народного танцю, як прикладу поєднання техніки та емоційної виразності.

Практичне заняття:

Мета: розвиток фізичних здібностей та емоційної складової для сценічного виконання танцювальних номерів, удосконалення хореографічної лексики для сценічного показу.

Завдання:

1. Розвивати техніку виконання хореографічного матеріалу.
2. Удосконалювати практичні навички для подальшого використання в танцювальних номерах.
3. Розвивати акторську майстерність для виконання різноманітних танців.

Індивідуальне заняття:

Мета: поглибити розвиток творчої діяльності для досягнення високого рівня сценічної виразності й професійної майстерності.

Завдання:

1. Удосконалити сценічну культуру та поведінку виконавця.
2. Розвивати образне мислення, емоційну виразність.
3. Робота над цілісністю сценічного образу й індивідуального стилю виконання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Працювати над технікою виконання хореографічного матеріалу.

3. Розвивати акторські здібності засобами виконання танцювальних номерів.

Рекомендована література:

1. Башкірова В.В., Нестеров О.М., Федь В.В. Міждисциплінарний підхід до вивчення класичного та народно-сценічного танцю у сучасному мистецькому просторі./ «Актуальні питання гуманітарних наук». - друкується. https://drive.google.com/file/d/1k_Wlx_CUtZQh-blHvavyHD5kFlU9H_F/view?usp=sharing
2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
3. Головка Н. Сабодаш В., Афанасьєв С., Акторська майстерність у сценічному народному танці: між традицією, імпровізацією та цифровими технологіями. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2025. – № 88 том 2. – с 121-126. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/88-2-18>
4. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
5. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
6. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ: НАКККиМ, 2020. 216 с. PDF

Тема 26. Збагачення танцювального досвіду та виховання танцювальної культури.

Виконання різних хореографічних творів для покращення сценічного досвіду на матеріалі класичного та народно-сценічного танцю.

Вивчення варіацій та фрагментів класичної хореографії: варіація з балету «Донька Фараона», фрагменти з балету «Дон Кіхот».

Вивчення української народно-сценічної хореографії на прикладі хореографічної картини «Про що верба плаче» (хореографія П.Вірського), як джерела танцювальної культури та національної свідомості.

Практичне заняття:

Мета: оволодіння хореографічною лексикою на матеріалі класичного та народно-сценічного танцю, а також виконання різних танців для збагачення танцювального досвіду та покращення виконавської майстерності.

Завдання:

1. Опанувати хореографічну лексику класичного танцю.
2. Вивчити танцювальний матеріал на прикладі української народно-сценічної хореографії.
3. Поповнити хореографічні навички, здібності та культуру, засобами виконання танцювальних номерів.

Індивідуальне заняття:

Мета: збагачення індивідуального танцювального досвіду та формування високого рівня танцювальної культури.

Завдання:

1. Сформулювати свідоме, осмислене виконання танцювального матеріалу.
2. Індивідуальна корекція технічних та художніх недоліків.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Оволодіти технічними елементами номерів класичної хореографії.
3. Опрацювати техніку виконання українського танцю на основі української хореографії.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
3. Головка Н., Головка О., Іщенко Л., Трансформація акторської майстерності в українському народному танці. Науковий збірник

- «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2025. – № 87 том 1. – с 193-199. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-1-27>
4. Головка Н., Головка О., Гончаренко І., Розвиток професійних навичок учнів через синтез народного та класичного танцю. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2025. – № 87 том 1. – с 134-144. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-1-18>
 5. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
 6. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
 7. Значення рук у класичному танці : метод. рек. / укл. Т. Л. Ахекян. Київ, 2001. 22 с.
 8. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККіМ, 2022. 226 с. PDF
 9. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 01–02 червня 2023 р.). Київ : НАКККіМ, 2023. 219 с. PDF

Тема 27. Участь в різних сценічних виступах та підготовка до творчого показу.

Робота над виконавською майстерністю репертуару класичного танцю. Фрагменти з балетів «Кармен», «Дон Кіхот», «Донька Розбійника».

Удосконалення техніки виконання народно-сценічного танцю на прикладі шотландського танцю «Хайланд» (хореографія МакМіллана.).

Підготовка до концертних виступів.

Практичне заняття:

Мета: напрацювати техніку та майстерність виконання танцювальних номерів класичного та народно-сценічного танцю, оволодіти репертуаром для подальшої участі в сценічних виступах та концертних показах.

Завдання:

1. Вивчити репертуар класичного та народно-сценічного танцю.
2. Оволодіти технікою виконання танцювальних номерів класичної та народної хореографії.
3. Підготовка до концертних виступів.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати літературу даної теми.
2. Ознайомитись з репертуаром класичної та народно-сценічної хореографії.
3. Працювати над покращенням виконавської майстерності.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
3. Головка Н., Головка О., Гончаренко І., Розвиток професійних навичок учнів через синтез народного та класичного танцю. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2025. – № 87 том 1. – с 134-144. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-1-18>
4. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
5. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
6. Онищенко О. А. Акробатика. Посібник для викладачів середніх шкіл і громадських тренерів. – Київ: Здоров'я, 1966. – 92 с.

7. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
8. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. — 2-е вид. — Київ: Альтерпрес, 2007. — 324 с.

Розділ 8. ПРОФЕСІЙНЕ ВИКОНАННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ТВОРІВ

Тема 28. Сценічна виразність — артистизм, індивідуальність, самостійність виконавського мислення.

Вивчення репертуару класичного та народно-сценічного танцю, які допомагають розвивати артистизм та акторську майстерність.

Робота над фрагментами класичної хореографії на прикладі балету «Who cares?» (музика Гершвіна, хореографія Баланчина).

Опанування виконавської майстерності танців народної хореографії на прикладі словацького танцю «Біля льону» (хореографія Ш. Носаля).

Практичне заняття:

Мета: розвиток акторської майстерності та артистизму під час виконання хореографічних номерів класичного та народно-сценічного танцю.

Завдання:

1. Вивчити хореографічну лексику з репертуару класичної хореографії.
2. Опанувати репертуар народно-сценічного танцю.
3. Розвивати сценічну виразність та акторську майстерність.

Індивідуальне заняття:

Мета: виявлення й поглиблення індивідуальної манери виконання, формування здатності до самостійного художнього осмислення танцювального матеріалу;

Завдання:

1. Ініціативність у виборі виразних засобів.
2. Робота з внутрішнім станом і сценічною увагою.
3. Самостійно аналізувати і коригувати виконання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Ознайомитись з подібними танцювальними композиціями до вивченого репертуару.
2. Опанувати технічні особливості виконання хореографічної лексики запропонованого репертуару.

3. Працювати над покращенням виразності рухів, емоційності виконання та акторської майстерності.

Рекомендована література:

1. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
2. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
3. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
4. Значення рук у класичному танці : метод. рек. / укл. Т. Л. Ахеян. Київ, 2001. 22 с.
5. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
6. Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника та О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. Вип. 13. 253 с.
7. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.
8. Susan Au. Ballet and Modern Dance. - Thames and Hudson, 2012. – 232 с.
9. Joyce Morgenroth. Speaking of Dance: Twelve Contemporary Choreographers on Their Craft. - Taylor & Francis, 2004. – 330 с.

Тема 29. Віртуозність виконавської техніки.

Розвиток віртуозного виконання, засобами вивчення елементів підвищеної складності класичного та народно-сценічного танцю.

Вивчення репертуару класичного танцю. Хореографічна композиція «Вночі» на музику Шопена, фрагменти з балету «Дон Кіхот» (циганський танець, танець трьох іспанок).

Вивчення хореографічної лексики на основі іспанських народних танців, як прикладу поєднання манери виконання з технічними елементами. «Тангос», хореографія Б. Пердигера.

Практичне заняття:

Мета: покращення та удосконалення віртуозного виконання хореографічного матеріалу, засобами вивчення репертуару класичного та народно-сценічного танцю.

Завдання:

1. Вивчення репертуару класичного та народно-сценічного танцю.
2. Удосконалення виконавської майстерності танцювальних номерів.
3. Розвиток елементів підвищеної складності для подальшого удосконалення віртуозності виконання.

Індивідуальне заняття:

Мета: удосконалення віртуозності виконавської техніки, як показника високого професійного рівня.

Завдання:

1. Відпрацювання складних елементів і комбінацій.
2. Розвиток координації, сили, витривалості та швидкості.
3. Сформувати стабільність технічного виконання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Ознайомитись з новим репертуаром класичного та народно-сценічного танцю.
2. Відпрацювання технічних елементів та виконавської майстерності.
3. Опанування елементів підвищеної складності для покращення віртуозності виконання.

Рекомендована література:

1. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
2. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
3. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККиМ, 2022. 226 с. PDF

4. Морозов А. До проблеми вивчення чоловічих віртуозних рухів в українському народно-сценічному танці. Мистецтвознавчі записки. 2014. Вип. 26. С. 309–316.
5. Морозов А. І. Витоки чоловічого віртуозного виконавства в українському народному танці. Хореографічні мистецькі, педагогічні та наукові школи України та світу : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21 квітня 2018 р. Київ : КНУКіМ, 2018. С. 44–47.
6. Морозов А. І. Віртуозні рухи як феномен народного хореографічного мистецтва. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 60–63.
7. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
8. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ: НАКККіМ, 2020. 216 с. PDF

Тема 30. Інтерпретація набутого рівня виконавської майстерності.

Вивчення нового репертуару класичного та народно-сценічного танцю.
Розвиток індивідуальних особливостей виконання хореографічної лексики.

Пошуки нових засобів відтворення техніки виконання хореографічних номерів.

Удосконалення акторської майстерності та художнього образу.

Практичне заняття:

Мета: розвиток власного творчого бачення через призму професійних умінь і навичок, які забезпечують високохудожнє, технічно досконале та емоційно насичене виконання танцю.

Завдання:

1. Опанування нового репертуарного матеріалу на основі варіацій та фрагментів класичної хореографії.
2. Вивчення хореографічних творів на основі народно-сценічного танцю.
3. Розвиток власної манери та стилю виконання хореографічних постановок.

4. Підготовка до сценічних виступів та концертів.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати літературу даної теми.
2. Ознайомитись з новим репертуаром класичного та народно-сценічного танцю.
3. Розвивати власні особливості виконання хореографічної лексики.
4. Підготовка до сценічного показу концертних номерів.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
2. Башкірова В.В., Нестеров О.М., Федь В.В. Міждисциплінарний підхід до вивчення класичного та народно-сценічного танцю у сучасному мистецькому просторі./ «Актуальні питання гуманітарних наук». - друкується. https://drive.google.com/file/d/1k_Wlx_CUtZQh-blHvavyHD5kFlU9H_F/view?usp=sharing
3. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
4. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
5. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
6. Значення рук у класичному танці : метод. рек. / укл. Т. Л. Ахеян. Київ, 2001. 22 с.
7. Морозов А. І. Віртуозні рухи як феномен народного хореографічного мистецтва. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 60–63.
8. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.

9. Онищенко О. А. Акробатика. Посібник для викладачів середніх шкіл і громадських тренерів. – Київ: Здоров'я, 1966. – 92 с.
10. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.
11. Susan Au. Ballet and Modern Dance. - Thames and Hudson, 2012. – 232 с.
12. Джойс Моргенрот. Speaking of Dance: Twelve Contemporary Choreographers on Their Craft. - Taylor & Francis, 2004. – 330 с.

Структура освітнього компоненту

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Лек.	Пр.	Сем.	Інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7
<i>Розділ 7. ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК СЦЕНІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ</i>						
Тема 25. Вдосконалення володіння сценічними технологіями та факторів творчої діяльності виконавця.	20		11		1	8
Тема 26. Збагачення танцювального досвіду та виховання танцювальної культури.	21		12		1	8
Тема 27. Участь в різних сценічних виступах та підготовка до творчого показу.	19		11			8
Усього годин за розділом 7	60		34		2	24
<i>Розділ 8. ПРОФЕСІЙНЕ ВИКОНАННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ТВОРІВ</i>						
Тема 28. Сценічна виразність – артистизм, індивідуальність, самостійність виконавського мислення.	20		11		1	8
Тема 29. Віртуозність виконавської техніки.	21		12		1	8
Тема 30. Інтерпретація набутого рівня виконавської майстерності.	19		11			8
Усього годин за розділом 8	60		34		2	24
Разом	120		68		4	48

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
25.	Вдосконалення володіння сценічними технологіями та факторів творчої діяльності виконавця.	11
26.	Збагачення танцювального досвіду та виховання танцювальної культури.	12
27.	Участь в різних сценічних виступах та підготовка до творчого показу.	11

28.	Сценічна виразність – артистизм, індивідуальність, самостійність виконавського мислення.	11
29.	Віртуозність виконавської техніки.	12
30.	Інтерпретація набутого рівня виконавської майстерності.	11
	Разом	68

Теми для самостійного опрацювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
25.	Вдосконалення володіння сценічними технологіями та факторів творчої діяльності виконавця.	8
26.	Збагачення танцювального досвіду та виховання танцювальної культури.	8
27.	Участь в різних сценічних виступах та підготовка до творчого показу.	8
28.	Сценічна виразність – артистизм, індивідуальність, самостійність виконавського мислення.	8
29.	Віртуозність виконавської техніки.	8
30.	Інтерпретація набутого рівня виконавської майстерності.	8
	Разом	48

Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
25.	Вдосконалення володіння сценічними технологіями та факторів творчої діяльності виконавця.	1
26.	Збагачення танцювального досвіду та виховання танцювальної культури.	1
28.	Сценічна виразність – артистизм, індивідуальність, самостійність виконавського мислення.	1
29.	Віртуозність виконавської техніки.	1
	Разом	4

Організація проведення практики

Відповідно до навчального плану, сценічна навчальна практика триває 4 роки (300 годин). Для забезпечення безпечного та змістовного освітнього

процесу проводиться вступна конференція. Вона поєднує нормативні вимоги (безпека життєдіяльності) з конкретизацією художньо-виконавських цілей. Це забезпечує здобувачам чітке розуміння векторів творчого пошуку та змісту майбутньої сценічної практики.

Базами сценічної навчальної практики є:

1. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка.
2. Київський муніципальний академічний театр опери і балету для дітей та юнацтва (Київська опера).
3. Театрально-філармонічний центр «Натхнення» структурний підрозділ Коледжу хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря».

Публічні виступи на заходах Академії слугують платформою для експертного оцінювання виступів здобувачів під час звітних концертів та загальноакадемічних заходів. За результатами навчального року керівник курсу формує підсумковий звіт про сценічно-виконавську діяльність, який є документальним підтвердженням опанування програмних вимог та досягнутого рівня професійних компетентностей.

Методи навчання

Сценічна навчальна практика є специфічним освітнім компонентом, де теоретичні знання трансформуються у виконавську майстерність. Методи навчання тут спрямовані на перехід від «навчального класу» до «сценічного простору».

Методами навчання є:

1. Словесні методи:

- **пояснення та коментар** (розкриття технічних особливостей руху та його художнього змісту);
- **аналіз та обговорення** (спільний розбір виконання після перегляду відео або репетиції);
- **образні порівняння** (використання метафор для досягнення потрібної пластики – наприклад, «руки як крила» або «пружинний поліський крок»).

2. Наочні методи:

- **особистий показ викладача** (виконання руху для візуального копіювання);
- **відео-аналіз** (перегляд виступів майстрів сцени та власних робочих записів);

- **робота перед дзеркалом** (метод візуального самоконтролю та корекції ліній).

5. Практичні методи:

- **метод багаторазового повторення** (формування м'язової пам'яті);
- **метод «випереджального навчання»** (вивчення складніших елементів для полегшення поточної програми);
- **творчі завдання та імпровізація** (самостійний пошук пластичних рішень у межах заданого образу).

3.Різні види взаємодії:

- **групові репетиції** – основна форма відпрацювання ансамблевої злагодженості та малюнків танцю;
- **індивідуальні заняття** – робота над сольною партією, виправлення персональних технічних недоліків;
- **майстер-класи** – ознайомлення з авторськими методиками та різними стилями хореографії;
- **сценічні прогони** – репетиції безпосередньо на сцені з використанням костюмів, реквізиту та світла.

Методи та форми контролю

Перевірка результатів навчання та моніторинг успішності реалізуються відповідно до регламенту навчально-методичної карти освітнього компоненту.

Контроль у сценічній навчальній практиці дозволяє оцінити як технічний прогрес, так і артистичний ріст здобувача освіти.

Види контролю:

1.Поточний контроль: здійснюється на кожному занятті через педагогічне спостереження за якістю виконання танцювальних елементів. Безперервний процес зворотного зв'язку між викладачем та здобувачем освіти. Його мета – вчасно помітити помилку, скоригувати її та мотивувати виконавця до росту ще до моменту фінального виступу. Використовуються такі методи, як миттєва корекція (виправлення помилок безпосередньо під час репетиції), відео-рефлексія (здобувач самостійно позначає моменти, які потребують доопрацювання), творче портфоліо (збір відеозаписів «до» та «після», що дозволяє побачити динаміку розвитку за весь період практики). Викладач виступає в ролі ментора та фасилітатора, тобто створити безпечне середовище, де помилка сприймається як необхідний етап навчання, а не як катастрофа.

2.Інструменти оцінювання:

- **Проміжний контроль** – виступ на концерті, участь у фестивалі чи конкурсі, де оцінюється завершений сценічний образ. Наприкінці кожного навчального року викладач оформлює звіт, що містить розгорнуту оцінку виконавської майстерності (чистоти техніки, координації) та індивідуального артистичного зростання у процесі втілення сценічних образів.
- **Підсумковий контроль** – передбачає практичний залік у 8 семестрі. Здобувачі освіти мають продемонструвати практичні навички, набуті протягом вивчення репертуару класичного та народно-сценічного танцю.

Вимоги до сценічної практики включають технічну майстерність (виворотність, гнучкість, координація, витривалість), виконавську майстерність (пластичність, емоційність, виразність), артистизм, а також організаційні аспекти (робота в колективі, знання основ хореографії).

Основні вимоги до складання заліку:

- 1.Класична основа: основа будь-якої техніки танцю, що передбачає виворотність ніг, стійкість, координацію та витривалість.
- 2.Розвиток специфічних навичок залежно від стилю: стрибок, обертання, гнучкість та інші.
- 3.Артистизм: здатність передати емоції та характер через рухи, що робить виступ живим та виразним.
- 4.Емоційна насиченість: передача емоцій, настрою та почуттів, що робить танець зрозумілим для глядача.
- 5.Синхронність: виконання рухів у синхроні з іншими учасниками (для групових танців).
- 6.Організаційні вимоги: взаємодія в колективі, розуміти та підтримувати партнерів по сцені.

Практичний показ оцінює рівень сформованості практичних компетентностей здобувачів освіти та їхню готовність ефективно застосовувати набуті знання та вміння в сценічній та концертній діяльності.

Навчально-методична карта освітнього компоненту

Всього: практичні 68 год., індивідуальні 4 год., самостійна робота 48 год.,
форма контролю – підсумковий контроль – залік

<i>Розділ 7.</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК СЦЕНІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ	<i>Накопичені бали впродовж вивчення ОК</i> <i>(IV курс)</i>
---	--

	Теми 25-27	Всього балів	30
Відвідування практичних занять	9	15	
Виконання самостійної роботи	6		
Розділ 8. ПРОФЕСІЙНЕ ВИКОНАННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ТВОРІВ			
	Теми 28-30	Всього балів	
Відвідування практичних занять	9	15	
Виконання самостійної роботи	6		

Підсумковий контроль

Накопичені бали впродовж вивчення ОК				Практичний залік	Разом (підсумкова оцінка - ПО)
I курс	II курс	III курс	IV курс		
10	10	10	30		
60				40	100

Оцінювання результатів навчання

Узагальнені критерії оцінювання практичних ОК			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	За шкалою ECTS	За національною системою	Характеристика знань, умінь і навичок здобувача освіти
90 - 100	A	відмінно	Здобувач освіти виявляє високий рівень виконавської майстерності , повне розуміння технічних, методичних та художньо-образних аспектів. Виконує завдання у повному

			обсязі, творчо, технічно досконало і сценічно переконливо , демонструє глибоку самостійність і ініціативність.
82-89	B	дуже добре	Демонструє стійкі знання і навички , впевнено володіє матеріалом, має виразне сценічне мислення , у роботі проявляє дисциплінованість і креативність. Можливі незначні неточності у технічному виконанні або композиційних деталях , які не впливають на загальну якість.
74-81	C	добре	Здобувач має достатні технічні навички та знання , виконує завдання самостійно, але не завжди досягає високого художнього рівня. Виявляє розуміння суті навчальних завдань , проте потребує подальшого вдосконалення координації, динаміки чи виразності.
64-73	D	задовільно	Продемонстровано середній рівень підготовки , знання фрагментарні. Виконання завдань технічно і художньо обмежене, спостерігаються помилки у ритміці, координації або виразності , але є потенціал до виправлення.
60-63	E	достатньо	Здобувач володіє лише базовими навичками , виконує елементи на мінімально прийнятному рівні, без цілісності руху чи художнього осмислення. Потребує постійного контролю викладача.

35-59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	Здобувач не досягає базового рівня виконання , не дотримується методичних вимог, має значні технічні або координаційні помилки, але потенційно здатен до виправлення після додаткової роботи.
0-34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням)	Здобувач не володіє необхідними знаннями і навичками , не здатен виконати навчальні завдання, відсутня сценічна зібраність, технічна підготовка та розуміння змісту діяльності.

Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний супровід:

- робоча навчальна програма (тематичне планування та часовий регламент);
- методичний супровід та завдання за формами організації навчання;
- бібліографічний опис навчальних посібників та підручників.

2. Діагностичний інструментарій та оцінювання:

- критерії оцінювання: сукупність показників виконавської майстерності (технічна точність, стійкість, чистота ліній), ритмічної відповідності та художньої виразності;
- методи та формати контролю результатів.

3. Вебресурси та цифрова дидактика:

- освітня платформа Moodle;
- репозиторій Коледжу <https://rep.dance-academy.kyiv.ua>

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (КЕРІВНИКА КОЛЕКТИВУ)

Метою виробничої практики (керівника колективу) є формування у студентів професійних навичок, умінь приймати самостійні рішення на конкретній ділянці роботи в реальних виробничих умовах при виконанні обов'язків, властивих його майбутній професії, організаційно-управлінській і суспільній діяльності; закріплення та поглиблення професійних компетентностей, здобутих у процесі теоретичного навчання, через безпосередню практичну діяльність у ролі керівника колективу. Практика

спрямована на формування вміння організовувати, планувати та реалізовувати творчо-виконавський процес, розвивати педагогічну майстерність, управлінські навички, здатність до творчої взаємодії з учасниками колективу, а також уміння створювати й аналізувати сценічні постановки.

Завдання виробничої практики (керівника колективу) – закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення циклу теоретичних та практичних дисциплін; формування навичок керівництва хореографічним колективом у реальних умовах навчально-виховного та творчого процесу; закріплення знань із методики роботи з колективом, основ менеджменту та організації репетиційного процесу; розвиток умінь планувати навчальні заняття та творчі проєкти, розробляти сценарно-постановочні плани та звітні заходи; поглиблення розуміння психології групової взаємодії, стилю керівництва, педагогічної етики та культури комунікації; удосконалення навичок сценічної, музичної та виконавської координації в умовах колективної роботи; формування здатності здійснювати аналітичну оцінку діяльності колективу, вести звітну документацію, готувати аналітичні довідки й презентації; виховання відповідальності, організованості та креативності, необхідних для роботи керівника колективу в сучасному мистецькому середовищі.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ВО набувають **компетентностей**:

Загальних

ЗК05 Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальних (фахових):

СК4 Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК5 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК7 Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК8 Здатність сприймати новітні концепції, б усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

СК 10 Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проєкту, його реалізації та презентації.

СК11 Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

СК12 Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК13 Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.

СК16 Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності

Опанування освітнім компонентом сприяє наступним **результатам навчання:**

ПР5 Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

ПР9 Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом

ПР10 Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПР12 Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПР13 Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПР 15 Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін

ПР16 Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПР17 Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

ПР18 Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПР21 Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.

Інформаційний обсяг освітнього компоненту

1. Ознайомлення з базою практики, завдання та вимоги до студентів

Практичне заняття

Мета: Сформувати у здобувачів освіти цілісне уявлення про специфіку діяльності бази виробничої практики, організаційну структуру хореографічного колективу та основні вимоги до проходження практики.

Завдання:

1. Ознайомитися з історією створення та напрямками діяльності хореографічного колективу;
2. Вивчити структуру колективу, його склад, вікові групи та репертуар; з'ясувати основні функціональні обов'язки керівника хореографічного колективу;
3. Ознайомитися з правилами внутрішнього розпорядку, графіком репетицій та організацією репетиційного процесу;
4. Усвідомити завдання, вимоги та очікувані результати проходження виробничої практики.

Індивідуальне заняття

Мета: Сприяти індивідуальному усвідомленню студентом власної ролі, обов'язків і відповідальності під час проходження виробничої практики у хореографічному колективі.

Завдання:

1. Проаналізувати специфіку бази практики з урахуванням власної професійної підготовки; уточнити індивідуальні завдання практики відповідно до освітнього компонента; визначити особисті професійні цілі та очікування від проходження практики;
2. Ознайомитися з вимогами до ведення щоденника практики та підсумкового захисту.

Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювати програму виробничої практики та методичні рекомендації;
2. Підготувати коротку письмову характеристику бази практики (напрямок діяльності, склад колективу, особливості роботи);
3. Зафіксувати в щоденнику практики основні відомості про колектив, керівника та організацію репетиційного процесу;
4. Сформулювати власні очікування та завдання щодо проходження виробничої практики.

Література

Основна:

1. Андрущенко В.П. Педагогіка: сучасні підходи. — Київ: Либідь, 2021.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: підручник. — Київ: Академвидав, 2020.
3. Гринь Л. Менеджмент у сфері культури та мистецтва. — Львів: Світ, 2022.
4. Коляденко О. Основи управління мистецьким колективом. — Київ: НАКККіМ, 2019.
5. Мельник О. Педагогіка мистецької освіти. — Харків: Основа, 2021.

6. Плахотнюк О.А. Кінезіологія танцю та складно-координованих видів спорту. — Львів: Сполом, 2020.
7. Савчин М.В. Психологія розвитку особистості у групі. — Київ: КНЕУ, 2022.
8. Титаренко Т. Соціальна психологія: практика взаємодії. — Київ: Либідь, 2019.
9. Чміль Г.В. Менеджмент соціокультурної діяльності. — Київ: НАКККиМ, 2021.
10. Hamill, J., & Kerr, G. Dance Leadership and Pedagogy. — London: Routledge, 2021.

Додаткові джерела:

1. Бочкарьова Т. Креативний менеджмент у мистецькій освіті. — Дніпро: Академія руху, 2022.
2. Гнатюк І. Методика організації святкових заходів у школі мистецтв. — Львів: ЛНУ ім. Франка, 2021.
3. Іваненко В. Тренди сучасної культурно-мистецької діяльності. — Одеса: Астропринт, 2020.
4. Курбатов С. Сучасні освітні практики: управління і розвиток. — Київ: Кондор, 2021.
5. Ліщинська Н. Мистецька педагогіка у ХХІ столітті. — Київ: Логос, 2023.
6. Popescu, A. Performing Arts Management: Practices and Innovations. — Bucharest: Ars Docendi, 2020.
7. Reynolds, D. Dance, Education and Society. — London: Routledge, 2019.
8. Соловей Н. Організація та проведення культурно-мистецьких проєктів. — Харків: Фоліо, 2022.
9. Ушакова О. Психолого-педагогічні аспекти роботи з дитячим колективом. — Київ: Освіта України, 2020.
10. Young, M. Creative Pedagogy in the Arts. — New York: Routledge, 2022.

Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз

1. Демещук А.С., Сабодаш В.М., Курілов Д.В. Педагог як постановник: моделі виховання творчої ініціативи у виконавця хореографічного твору.// *Педагогічна Академія: наукові записки* № 21 (2025) <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/1187>
2. Демещук А.С., Курілов Д.В., Ятченко Н.С. Психологія викладання в хореографії: шлях до сценічної свободи.// *Журнал «Вісник науки та освіти»* № 8(38) (2025). С. 1158-1171 <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/28554>
3. Демещук А.С. Сучасні стратегії мотивації здобувачів освіти під час виробничої практики з хореографії.// *Науковий збірник «Актуальні питання*

гуманітарних наук», Вип. 89, том 1, 2025. С. 204-211

https://www.aphn-journal.in.ua/archive/89_2025/part_1/31.pdf

2. Спостереження за роботою керівника хореографічного колективу

Практичне заняття

Мета: Навчити здобувачів освіти аналізувати методи управління, педагогічні прийоми та організаційні форми роботи керівника хореографічного колективу в реальних умовах професійної діяльності.

Завдання:

1. Відвідати не менше 3–4 репетицій, занять або виступів під керівництвом керівника практики; звернути увагу на структуру заняття, логіку його побудови та темп роботи;
2. Проаналізувати методи мотивації, дисциплінування та комунікації з учасниками колективу;
3. Визначити особливості педагогічного стилю керівника;
4. Зафіксувати спостереження у щоденнику практики з коротким аналітичним коментарем.

Індивідуальне заняття

Мета: Сформувати у студента вміння індивідуально осмислювати та критично аналізувати діяльність керівника хореографічного колективу з позицій майбутньої професійної діяльності.

Завдання:

1. Здійснити порівняльний аналіз різних форм роботи керівника (репетиція, заняття, підготовка до виступу);
2. Визначити сильні сторони педагогічного та управлінського стилю керівника;
3. Окреслити можливі труднощі та шляхи їх подолання у роботі з колективом;
4. Сформулювати власні педагогічні висновки та професійні орієнтири.

Завдання для самостійної роботи

1. Вести щоденник спостережень за роботою керівника хореографічного колективу;
2. Підготувати короткий письмовий аналіз одного репетиційного заняття;
3. Визначити педагогічні методи та прийоми, які застосовує керівник у роботі з колективом;
4. Сформулювати власне бачення ефективної моделі управління хореографічним колективом.

Література

Основна:

1. Андрущенко В.П. Педагогіка: сучасні підходи. — Київ: Либідь, 2021.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: підручник. — Київ: Академвидав, 2020.
3. Гринь Л. Менеджмент у сфері культури та мистецтва. — Львів: Світ, 2022.
4. Коляденко О. Основи управління мистецьким колективом. — Київ: НАКККиМ, 2019.
5. Мельник О. Педагогіка мистецької освіти. — Харків: Основа, 2021.
6. Плахотнюк О.А. Кінезіологія танцю та складно-координованих видів спорту. — Львів: Сполом, 2020.
7. Савчин М.В. Психологія розвитку особистості у групі. — Київ: КНЕУ, 2022.
8. Титаренко Т. Соціальна психологія: практика взаємодії. — Київ: Либідь, 2019.
9. Чміль Г.В. Менеджмент соціокультурної діяльності. — Київ: НАКККиМ, 2021.
10. Hamill, J., & Kerr, G. Dance Leadership and Pedagogy. — London: Routledge, 2021.

Додаткові джерела:

1. Бочкарьова Т. Креативний менеджмент у мистецькій освіті. — Дніпро: Академія руху, 2022.
2. Гнатюк І. Методика організації святкових заходів у школі мистецтв. — Львів: ЛНУ ім. Франка, 2021.
3. Іваненко В. Тренди сучасної культурно-мистецької діяльності. — Одеса: Астропринт, 2020.
4. Курбатов С. Сучасні освітні практики: управління і розвиток. — Київ: Кондор, 2021.
5. Ліщинська Н. Мистецька педагогіка у XXI столітті. — Київ: Логос, 2023.
6. Popescu, A. Performing Arts Management: Practices and Innovations. — Bucharest: Ars Docendi, 2020.
7. Reynolds, D. Dance, Education and Society. — London: Routledge, 2019.
8. Соловей Н. Організація та проведення культурно-мистецьких проєктів. — Харків: Фоліо, 2022.
9. Ушакова О. Психолого-педагогічні аспекти роботи з дитячим колективом. — Київ: Освіта України, 2020.
10. Young, M. Creative Pedagogy in the Arts. — New York: Routledge, 2022.

Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз:

1. Демещук А.С., Сабодаш В.М., Курілов Д.В. Педагог як постановник: моделі виховання творчої ініціативи у виконавця хореографічного твору.//

Педагогічна Академія: наукові записки № 21 (2025) <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/1187>

2. Демешук А.С., Курілов Д.В., Ятченко Н.С. Психологія викладання в хореографії: шлях до сценічної свободи.// Журнал «Вісник науки та освіти» № 8(38) (2025). С. 1158-1171

<http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/28554>

3. Демешук А.С. Сучасні стратегії мотивації здобувачів освіти під час виробничої практики з хореографії.// Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук», Вип. 89, том 1, 2025. С. 204-211

https://www.aphn-journal.in.ua/archive/89_2025/part_1/31.pdf

3. Участь у плануванні навчально-виховного процесу

Практичне заняття

Мета: Сформувати у здобувачів освіти початкові навички планування навчально-виховного процесу в хореографічному колективі, розробки фрагментів планів занять і репетицій з урахуванням традиційних та інноваційних підходів, можливостей використання цифрових і медіаресурсів у освітньому процесі.

Завдання:

1. Ознайомитися з річним і тематичним плануванням роботи хореографічного колективу;
2. Проаналізувати структуру календарно-тематичних планів, графіків репетицій та занять;
3. Визначити логіку поєднання навчальних, виховних і творчих завдань у плані роботи;
4. Взяти участь у підготовці фрагментів плану занять або репетицій під керівництвом керівника практики.

Індивідуальне заняття

Мета: Розвинути вміння самостійно проєктувати елементи навчально-виховного процесу, аналізувати та добирати методичні та цифрові ресурси для організації занять в хореографічному колективі. Опанувати компетенцію аргументувати власні педагогічні рішення.

Завдання:

1. Розробити фрагмент календарно-тематичного плану (заняття, репетиції або навчального циклу);
2. Визначити мету, завдання та очікувані результати обраного фрагмента планування;
3. Узгодити зміст плану з віковими та виконавськими можливостями колективу;
4. Отримати зворотний зв'язок від керівника практики та внести корекції.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати існуючі плани навчально-виховної роботи колективу;
2. Ознайомитися з прикладами використання сучасних інформаційних засобів у навчально-виховному процесі хореографічного колективу;
3. Підготувати письмове обґрунтування запропонованого фрагмента планування;
4. Визначити роль планування у забезпеченні ефективності освітньо-творчого процесу;
5. Зафіксувати результати роботи у щоденнику практики.

Література

Основна:

1. Андрущенко В.П. Педагогіка: сучасні підходи. — Київ: Либідь, 2021.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: підручник. — Київ: Академвидав, 2020.
3. Гринь Л. Менеджмент у сфері культури та мистецтва. — Львів: Світ, 2022.
4. Коляденко О. Основи управління мистецьким колективом. — Київ: НАКККиМ, 2019.
5. Мельник О. Педагогіка мистецької освіти. — Харків: Основа, 2021.
6. Плахотнюк О.А. Кінезіологія танцю та складно-координованих видів спорту. — Львів: Сполом, 2020.
7. Савчин М.В. Психологія розвитку особистості у групі. — Київ: КНЕУ, 2022.
8. Титаренко Т. Соціальна психологія: практика взаємодії. — Київ: Либідь, 2019.
9. Чміль Г.В. Менеджмент соціокультурної діяльності. — Київ: НАКККиМ, 2021.
10. Hamill, J., & Kerr, G. Dance Leadership and Pedagogy. — London: Routledge, 2021.

Додаткові джерела:

1. Бочкарьова Т. Креативний менеджмент у мистецькій освіті. — Дніпро: Академія руху, 2022.
2. Гнатюк І. Методика організації святкових заходів у школі мистецтв. — Львів: ЛНУ ім. Франка, 2021.
3. Іваненко В. Тренди сучасної культурно-мистецької діяльності. — Одеса: Астропринт, 2020.
4. Курбатов С. Сучасні освітні практики: управління і розвиток. — Київ: Кондор, 2021.
5. Ліщинська Н. Мистецька педагогіка у XXI столітті. — Київ: Логос, 2023.
6. Popescu, A. Performing Arts Management: Practices and Innovations. — Bucharest: Ars Docendi, 2020.
7. Reynolds, D. Dance, Education and Society. — London: Routledge, 2019.

8. Соловей Н. Організація та проведення культурно-мистецьких проєктів. — Харків: Фоліо, 2022.
9. Ушакова О. Психолого-педагогічні аспекти роботи з дитячим колективом. — Київ: Освіта України, 2020.
10. Young, M. Creative Pedagogy in the Arts. — New York: Routledge, 2022.

Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз:

1. Демещук А.С., Сабодаш В.М., Курілов Д.В. Педагог як постановник: моделі виховання творчої ініціативи у виконавця хореографічного твору.// *Педагогічна Академія: наукові записки* № 21 (2025) <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/1187>
2. Демещук А.С., Курілов Д.В., Ятченко Н.С. Психологія викладання в хореографії: шлях до сценічної свободи.// Журнал «Вісник науки та освіти» № 8(38) (2025). С. 1158-1171 <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/28554>
3. Демещук А.С. Сучасні стратегії мотивації здобувачів освіти під час виробничої практики з хореографії.// Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук», Вип. 89, том 1, 2025. С. 204-211 https://www.aphn-journal.in.ua/archive/89_2025/part_1/31.pdf

4. Проведення окремих фрагментів занять під керівництвом керівника практики

Практичне заняття

Мета: Сформувати у здобувачів освіти початкові педагогічні навички проведення окремих фрагментів занять у хореографічному колективі під керівництвом керівника практики.

Завдання:

1. Брати участь у проведенні окремих фрагментів навчальних і репетиційних занять;
2. Застосовувати базові педагогічні та методичні прийоми у роботі з колективом;
3. Дотримуватися структури заняття (вступна, основна, заключна частини);
4. Відпрацьовувати навички комунікації, пояснення та демонстрації рухового матеріалу;
5. Аналізувати власну діяльність за результатами зворотного зв'язку керівника практики.

Індивідуальне заняття

Мета: Розвинути здатність до усвідомленого застосування педагогічних методів і прийомів у процесі проведення фрагментів занять.

Завдання:

1. Підготувати план окремого фрагмента заняття (розігрів, технічний блок, робота з комбінацією);
2. Самостійно провести фрагмент заняття з урахуванням вікових та виконавських можливостей учасників;
3. Скоригувати власні дії відповідно до рекомендацій керівника практики;
4. Удосконалювати навички вербального і невербального педагогічного впливу.

Завдання для самостійної роботи

1. Підготувати короткий конспект проведеного фрагмента заняття;
2. Проаналізувати труднощі та успішні моменти педагогічної взаємодії;
3. Визначити власні сильні та проблемні аспекти у проведенні занять;
4. Оформити рефлексивний запис у щоденнику практики.

Література

Основна:

1. Андрущенко В.П. Педагогіка: сучасні підходи. — Київ: Либідь, 2021.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: підручник. — Київ: Академвидав, 2020.
3. Гринь Л. Менеджмент у сфері культури та мистецтва. — Львів: Світ, 2022.
4. Коляденко О. Основи управління мистецьким колективом. — Київ: НАКККиМ, 2019.
5. Мельник О. Педагогіка мистецької освіти. — Харків: Основа, 2021.
6. Плахотнюк О.А. Кінезіологія танцю та складно-координованих видів спорту. — Львів: Сполом, 2020.
7. Савчин М.В. Психологія розвитку особистості у групі. — Київ: КНЕУ, 2022.
8. Титаренко Т. Соціальна психологія: практика взаємодії. — Київ: Либідь, 2019.
9. Чміль Г.В. Менеджмент соціокультурної діяльності. — Київ: НАКККиМ, 2021.
10. Hamill, J., & Kerr, G. Dance Leadership and Pedagogy. — London: Routledge, 2021.

Додаткові джерела:

1. Бочкарьова Т. Креативний менеджмент у мистецькій освіті. — Дніпро: Академія руху, 2022.
2. Гнатюк І. Методика організації святкових заходів у школі мистецтв. — Львів: ЛНУ ім. Франка, 2021.
3. Іваненко В. Тренди сучасної культурно-мистецької діяльності. — Одеса: Астропринт, 2020.

4. Курбатов С. Сучасні освітні практики: управління і розвиток. — Київ: Кондор, 2021.
5. Ліщинська Н. Мистецька педагогіка у ХХІ столітті. — Київ: Логос, 2023.
6. Popescu, A. Performing Arts Management: Practices and Innovations. — Bucharest: Ars Docendi, 2020.
7. Reynolds, D. Dance, Education and Society. — London: Routledge, 2019.
8. Соловей Н. Організація та проведення культурно-мистецьких проєктів. — Харків: Фоліо, 2022.
9. Ушакова О. Психолого-педагогічні аспекти роботи з дитячим колективом. — Київ: Освіта України, 2020.
10. Young, M. Creative Pedagogy in the Arts. — New York: Routledge, 2022.

Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз:

1. Демещук А.С., Сабодаш В.М., Курілов Д.В. Педагог як постановник: моделі виховання творчої ініціативи у виконавця хореографічного твору.// *Педагогічна Академія: наукові записки* № 21 (2025) <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/1187>
2. Демещук А.С., Курілов Д.В., Ятченко Н.С. Психологія викладання в хореографії: шлях до сценічної свободи.// *Журнал «Вісник науки та освіти»* № 8(38) (2025). С. 1158-1171 <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/28554>
3. Демещук А.С. Сучасні стратегії мотивації здобувачів освіти під час виробничої практики з хореографії.// *Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук»*, Вип. 89, том 1, 2025. С. 204-211 https://www.apnh-journal.in.ua/archive/89_2025/part_1/31.pdf

5. Самостійне ведення занять з учасниками колективу (різні вікові групи)

Практичне заняття

Мета: Сформувати у здобувачів освіти здатність до самостійного ведення занять з учасниками хореографічного колективу з урахуванням вікових, фізіологічних і психологічних особливостей різних груп.

Завдання:

1. Самостійно проводити заняття з учасниками різних вікових груп (молодша, середня, старша);
2. Добирати навчальний і руховий матеріал відповідно до віку та рівня підготовки;
3. Застосовувати диференційований підхід у навчанні;
4. Дотримуватися структури заняття та раціонального розподілу навантаження;

5. Забезпечувати дисципліну, безпеку та педагогічно доцільну атмосферу заняття.

Індивідуальне заняття

Мета: Розвинути навички педагогічного аналізу й адаптації занять відповідно до специфіки вікових груп.

Завдання:

1. Розробити окремі плани занять для різних вікових категорій;
2. Обґрунтувати вибір методичних прийомів і навчального матеріалу;
3. Здійснювати самоконтроль і корекцію педагогічних дій у процесі заняття;
4. Удосконалювати навички педагогічної взаємодії з різними віковими групами.

Завдання для самостійної роботи

1. Підготувати письмові плани занять для двох різних вікових груп;
2. Проаналізувати відмінності у методиці роботи з різними віковими категоріями; зафіксувати результати проведених занять у щоденнику практики;
3. Сформулювати висновки щодо ефективності власної педагогічної діяльності.

Література

Основна:

1. Андрущенко В.П. Педагогіка: сучасні підходи. — Київ: Либідь, 2021.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: підручник. — Київ: Академвидав, 2020.
3. Гринь Л. Менеджмент у сфері культури та мистецтва. — Львів: Світ, 2022.
4. Коляденко О. Основи управління мистецьким колективом. — Київ: НАКККиМ, 2019.
5. Мельник О. Педагогіка мистецької освіти. — Харків: Основа, 2021.
6. Плахотнюк О.А. Кінезіологія танцю та складно-координованих видів спорту. — Львів: Сполом, 2020.
7. Савчин М.В. Психологія розвитку особистості у групі. — Київ: КНЕУ, 2022.
8. Титаренко Т. Соціальна психологія: практика взаємодії. — Київ: Либідь, 2019.
9. Чміль Г.В. Менеджмент соціокультурної діяльності. — Київ: НАКККиМ, 2021.
10. Hamill, J., & Kerr, G. Dance Leadership and Pedagogy. — London: Routledge, 2021.

Додаткові джерела:

1. Бочкарьова Т. Креативний менеджмент у мистецькій освіті. — Дніпро: Академія руху, 2022.
2. Гнатюк І. Методика організації святкових заходів у школі мистецтв. — Львів: ЛНУ ім. Франка, 2021.

3. Іваненко В. Тренди сучасної культурно-мистецької діяльності. — Одеса: Астропринт, 2020.
4. Курбатов С. Сучасні освітні практики: управління і розвиток. — Київ: Кондор, 2021.
5. Ліщинська Н. Мистецька педагогіка у ХХІ столітті. — Київ: Логос, 2023.
6. Popescu, A. Performing Arts Management: Practices and Innovations. — Bucharest: Ars Docendi, 2020.
7. Reynolds, D. Dance, Education and Society. — London: Routledge, 2019.
8. Соловей Н. Організація та проведення культурно-мистецьких проєктів. — Харків: Фоліо, 2022.
9. Ушакова О. Психолого-педагогічні аспекти роботи з дитячим колективом. — Київ: Освіта України, 2020.
10. Young, M. Creative Pedagogy in the Arts. — New York: Routledge, 2022.

Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз:

1. Демещук А.С., Сабодаш В.М., Курілов Д.В. Педагог як постановник: моделі виховання творчої ініціативи у виконавця хореографічного твору.// *Педагогічна Академія: наукові записки* № 21 (2025) <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/1187>
2. Демещук А.С., Курілов Д.В., Ятченко Н.С. Психологія викладання в хореографії: шлях до сценічної свободи.// *Журнал «Вісник науки та освіти»* № 8(38) (2025). С. 1158-1171 <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/28554>
3. Демещук А.С. Сучасні стратегії мотивації здобувачів освіти під час виробничої практики з хореографії.// *Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук»*, Вип. 89, том 1, 2025. С. 204-211 https://www.aphn-journal.in.ua/archive/89_2025/part_1/31.pdf

6. Добір музичного та танцювального матеріалу для святкового заходу

Практичне заняття

Мета: Сформувати у здобувачів освіти навички професійного добору музичного та танцювального матеріалу відповідно до тематики, формату й педагогічних завдань святкового заходу.

Завдання:

1. Визначати ідейно-тематичну спрямованість святкового заходу;
2. Добирати музичний матеріал з урахуванням віку, рівня підготовки та складу учасників;
3. Узгоджувати музичний супровід з характером танцювального матеріалу;

4. Враховувати жанрові, стилістичні та темпоритмічні особливості музики;
5. Забезпечувати художню цілісність і логіку побудови концертної програми.

Індивідуальне заняття

Мета: Розвинути вміння обґрунтовувати педагогічну та художню доцільність обраного музичного й танцювального матеріалу.

Завдання:

1. Здійснити аналіз обраного музичного матеріалу (характер, темп, форма);
2. Обґрунтувати відповідність музики віковим та виконавським можливостям колективу;
3. Визначити педагогічні завдання, які вирішуються через обраний матеріал;
4. Удосконалювати навички самостійного художньо-педагогічного вибору.

Завдання для самостійної роботи

1. Підібрати музичний і танцювальний матеріал для конкретного святкового заходу;
2. Скласти короткий опис концепції заходу;
3. Аргументувати вибір музичних творів і хореографічних номерів;
4. Зафіксувати результати роботи в щоденнику практики.

Література

Основна:

1. Андрущенко В.П. Педагогіка: сучасні підходи. — Київ: Либідь, 2021.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: підручник. — Київ: Академвидав, 2020.
3. Гринь Л. Менеджмент у сфері культури та мистецтва. — Львів: Світ, 2022.
4. Коляденко О. Основи управління мистецьким колективом. — Київ: НАКККиМ, 2019.
5. Мельник О. Педагогіка мистецької освіти. — Харків: Основа, 2021.
6. Плахотнюк О.А. Кінезіологія танцю та складно-координованих видів спорту. — Львів: Сполом, 2020.
7. Савчин М.В. Психологія розвитку особистості у групі. — Київ: КНЕУ, 2022.
8. Титаренко Т. Соціальна психологія: практика взаємодії. — Київ: Либідь, 2019.
9. Чміль Г.В. Менеджмент соціокультурної діяльності. — Київ: НАКККиМ, 2021.
10. Hamill, J., & Kerr, G. Dance Leadership and Pedagogy. — London: Routledge, 2021.

Додаткові джерела:

1. Бочкарьова Т. Креативний менеджмент у мистецькій освіті. — Дніпро: Академія руху, 2022.
2. Гнатюк І. Методика організації святкових заходів у школі мистецтв. — Львів: ЛНУ ім. Франка, 2021.

3. Іваненко В. Тренди сучасної культурно-мистецької діяльності. — Одеса: Астропринт, 2020.
4. Курбатов С. Сучасні освітні практики: управління і розвиток. — Київ: Кондор, 2021.
5. Ліщинська Н. Мистецька педагогіка у ХХІ столітті. — Київ: Логос, 2023.
6. Popescu, A. Performing Arts Management: Practices and Innovations. — Bucharest: Ars Docendi, 2020.
7. Reynolds, D. Dance, Education and Society. — London: Routledge, 2019.
8. Соловей Н. Організація та проведення культурно-мистецьких проєктів. — Харків: Фоліо, 2022.
9. Ушакова О. Психолого-педагогічні аспекти роботи з дитячим колективом. — Київ: Освіта України, 2020.
10. Young, M. Creative Pedagogy in the Arts. — New York: Routledge, 2022.

Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз:

1. Демещук А.С., Сабодаш В.М., Курілов Д.В. Педагог як постановник: моделі виховання творчої ініціативи у виконавця хореографічного твору.// *Педагогічна Академія: наукові записки* № 21 (2025) <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/1187>
2. Демещук А.С., Курілов Д.В., Ятченко Н.С. Психологія викладання в хореографії: шлях до сценічної свободи.// *Журнал «Вісник науки та освіти»* № 8(38) (2025). С. 1158-1171 <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/28554>
3. Демещук А.С. Сучасні стратегії мотивації здобувачів освіти під час виробничої практики з хореографії.// *Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук»*, Вип. 89, том 1, 2025. С. 204-211 https://www.aphn-journal.in.ua/archive/89_2025/part_1/31.pdf

7. Організація та проведення репетицій до концертного / заходу

Практичне заняття

Мета: Сформувати у здобувачів освіти навички організації та проведення репетицій до концертного виступу з урахуванням педагогічних, творчих і організаційних аспектів діяльності хореографічного колективу.

Завдання:

1. Брати участь в організації репетиційного процесу до святкового концерту;
2. Планувати послідовність репетицій відповідно до структури концертної програми;

3. Кординувати роботу учасників колективу під час репетицій;
4. Контролювати дотримання дисципліни, темпу роботи та безпечних умов занять;
5. Забезпечувати поєднання навчальних і творчих завдань у репетиційному процесі.

Індивідуальне заняття

Мета: Розвинути вміння самостійно планувати, аналізувати та коригувати репетиційну діяльність хореографічного колективу на етапі підготовки до концертного виступу.

Завдання:

1. Розробити індивідуальний план репетицій для окремого номеру або групи;
2. Визначити проблемні моменти у виконанні та шляхи їх усунення;
3. Застосовувати педагогічні методи корекції виконавської якості;
4. Удосконалювати навички оперативного прийняття організаційних рішень.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати ефективність організації репетиційного процесу;
2. Підготувати письмові висновки щодо труднощів і результатів репетицій;
3. Зафіксувати власну участь у підготовці концертного заходу в щоденнику практики;
4. Сформулювати рекомендації щодо оптимізації репетиційної роботи.

Література

Основна:

1. Андрущенко В.П. Педагогіка: сучасні підходи. — Київ: Либідь, 2021.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: підручник. — Київ: Академвидав, 2020.
3. Гринь Л. Менеджмент у сфері культури та мистецтва. — Львів: Світ, 2022.
4. Коляденко О. Основи управління мистецьким колективом. — Київ: НАКККиМ, 2019.
5. Мельник О. Педагогіка мистецької освіти. — Харків: Основа, 2021.
6. Плахотнюк О.А. Кінезіологія танцю та складно-координованих видів спорту. — Львів: Сполом, 2020.
7. Савчин М.В. Психологія розвитку особистості у групі. — Київ: КНЕУ, 2022.
8. Титаренко Т. Соціальна психологія: практика взаємодії. — Київ: Либідь, 2019.
9. Чміль Г.В. Менеджмент соціокультурної діяльності. — Київ: НАКККиМ, 2021.
10. Hamill, J., & Kerr, G. Dance Leadership and Pedagogy. — London: Routledge, 2021.

Додаткові джерела:

1. Бочкарьова Т. Креативний менеджмент у мистецькій освіті. — Дніпро: Академія руху, 2022.
2. Гнатюк І. Методика організації святкових заходів у школі мистецтв. — Львів: ЛНУ ім. Франка, 2021.
3. Іваненко В. Тренди сучасної культурно-мистецької діяльності. — Одеса: Астропринт, 2020.
4. Курбатов С. Сучасні освітні практики: управління і розвиток. — Київ: Кондор, 2021.
5. Ліщинська Н. Мистецька педагогіка у ХХІ столітті. — Київ: Логос, 2023.
6. Popescu, A. Performing Arts Management: Practices and Innovations. — Bucharest: Ars Docendi, 2020.
7. Reynolds, D. Dance, Education and Society. — London: Routledge, 2019.
8. Соловей Н. Організація та проведення культурно-мистецьких проєктів. — Харків: Фоліо, 2022.
9. Ушакова О. Психолого-педагогічні аспекти роботи з дитячим колективом. — Київ: Освіта України, 2020.
10. Young, M. Creative Pedagogy in the Arts. — New York: Routledge, 2022.

Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз:

1. Демещук А.С., Сабодаш В.М., Курілов Д.В. Педагог як постановник: моделі виховання творчої ініціативи у виконавця хореографічного твору.// *Педагогічна Академія: наукові записки* № 21 (2025) <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/1187>
2. Демещук А.С., Курілов Д.В., Ятченко Н.С. Психологія викладання в хореографії: шлях до сценічної свободи.// *Журнал «Вісник науки та освіти»* № 8(38) (2025). С. 1158-1171 <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/28554>
3. Демещук А.С. Сучасні стратегії мотивації здобувачів освіти під час виробничої практики з хореографії.// *Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук»*, Вип. 89, том 1, 2025. С. 204-211 https://www.aphn-journal.in.ua/archive/89_2025/part_1/31.pdf

8. Підготовка та реалізація підсумкового заходу

Практичне заняття

Мета: Сформувати у здобувачів освіти комплексні навички підготовки та реалізації підсумкового заходу як завершального етапу освітньо-творчої діяльності хореографічного колективу.

Завдання:

1. Брати участь у підготовці сценарного та організаційного плану підсумкового заходу;
2. Координувати роботу учасників колективу на етапі підготовки та проведення заходу;
3. Забезпечувати узгодженість музичного, танцювального та організаційного компонентів;
4. Контролювати дотримання таймінгу, дисципліни та безпечних умов під час заходу;
5. Сприяти створенню цілісного художнього образу підсумкового виступу.

Індивідуальне заняття

Мета: Розвинути здатність студента до самостійної організаційно-педагогічної діяльності в умовах проведення підсумкового заходу.

Завдання:

1. Виконувати визначені індивідуальні функції під час підготовки заходу (організаційні, педагогічні, координуючі);
2. Аналізувати власну роль і відповідальність у загальному процесі;
3. Оперативно реагувати на організаційні та творчі виклики;
4. Узагальнювати отриманий практичний досвід.

Завдання для самостійної роботи

1. Підготувати письмовий опис підсумкового заходу (мета, структура, учасники);
2. Проаналізувати ефективність організації та проведення заходу;
3. Визначити досягнення та труднощі у власній практичній діяльності;
4. Оформити підсумкові матеріали у щоденнику практики.

Література

Основна:

1. Андрущенко В.П. Педагогіка: сучасні підходи. — Київ: Либідь, 2021.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: підручник. — Київ: Академвидав, 2020.
3. Гринь Л. Менеджмент у сфері культури та мистецтва. — Львів: Світ, 2022.
4. Коляденко О. Основи управління мистецьким колективом. — Київ: НАКККіМ, 2019.
5. Мельник О. Педагогіка мистецької освіти. — Харків: Основа, 2021.
6. Плахотнюк О.А. Кінезіологія танцю та складно-координованих видів спорту. — Львів: Сполом, 2020.
7. Савчин М.В. Психологія розвитку особистості у групі. — Київ: КНЕУ, 2022.

8. Титаренко Т. Соціальна психологія: практика взаємодії. — Київ: Либідь, 2019.
9. Чміль Г.В. Менеджмент соціокультурної діяльності. — Київ: НАКККиМ, 2021.
10. Hamill, J., & Kerr, G. Dance Leadership and Pedagogy. — London: Routledge, 2021.

Додаткові джерела:

1. Бочкарьова Т. Креативний менеджмент у мистецькій освіті. — Дніпро: Академія руху, 2022.
2. Гнатюк І. Методика організації святкових заходів у школі мистецтв. — Львів: ЛНУ ім. Франка, 2021.
3. Іваненко В. Тренди сучасної культурно-мистецької діяльності. — Одеса: Астропринт, 2020.
4. Курбатов С. Сучасні освітні практики: управління і розвиток. — Київ: Кондор, 2021.
5. Ліщинська Н. Мистецька педагогіка у ХХІ столітті. — Київ: Логос, 2023.
6. Popescu, A. Performing Arts Management: Practices and Innovations. — Bucharest: Ars Docendi, 2020.
7. Reynolds, D. Dance, Education and Society. — London: Routledge, 2019.
8. Соловей Н. Організація та проведення культурно-мистецьких проєктів. — Харків: Фоліо, 2022.
9. Ушакова О. Психолого-педагогічні аспекти роботи з дитячим колективом. — Київ: Освіта України, 2020.
10. Young, M. Creative Pedagogy in the Arts. — New York: Routledge, 2022.

Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз:

1. Демещук А.С., Сабодаш В.М., Курілов Д.В. Педагог як постановник: моделі виховання творчої ініціативи у виконавця хореографічного твору.// *Педагогічна Академія: наукові записки* № 21 (2025) <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/1187>
2. Демещук А.С., Курілов Д.В., Ятченко Н.С. Психологія викладання в хореографії: шлях до сценічної свободи.// *Журнал «Вісник науки та освіти»* № 8(38) (2025). С. 1158-1171 <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/28554>
3. Демещук А.С. Сучасні стратегії мотивації здобувачів освіти під час виробничої практики з хореографії.// *Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук»*, Вип. 89, том 1, 2025. С. 204-211 https://www.aphn-journal.in.ua/archive/89_2025/part_1/31.pdf

9. Підготовка звітної документації виробничої практики

Практичне заняття

Мета: Сформувати у здобувачів освіти вміння систематизувати результати проходження виробничої практики та оформлювати звітну документацію відповідно до встановлених вимог.

Завдання:

1. Узагальнити результати практичної діяльності за період проходження практики;
2. Оформити повний пакет звітної документації з виробничої практики;
3. Структурувати матеріали щоденника практики відповідно до змісту виконаних завдань;
4. Упорядкувати індивідуальний план і конспекти занять;
5. Підготувати матеріали до підсумкового захисту практики.

Індивідуальне заняття

Мета: Розвинути навички самостійного аналізу та документального оформлення результатів професійної діяльності.

Завдання:

1. Здійснити самооцінку виконаної практичної роботи; підготувати звіт про проходження практики з урахуванням методичних рекомендацій;
2. Систематизувати методичні розробки та додаткові матеріали;
3. Оформити звітну документацію у встановленому форматі (друкованому або електронному).

Завдання для самостійної роботи

1. Оформити звіт про проходження виробничої практики відповідно до встановлених вимог;
2. Заповнити та систематизувати щоденник практики з відображенням виконаних завдань;
3. Підготувати та впорядкувати індивідуальний план роботи на період проходження практики;
4. Оформити конспекти занять, проведених або відвіданих під час практики;
5. Систематизувати методичні розробки, використані в ході практичної діяльності;
6. Підготувати характеристику з бази практики (за наявності вимоги);
7. Здійснити письмовий самоаналіз виконаної роботи та результатів професійної діяльності;
8. Сформувати повний пакет звітної документації для подання на підсумковий захист практики.

Література

Основна:

1. Андрущенко В.П. Педагогіка: сучасні підходи. — Київ: Либідь, 2021.

2. Бех І.Д. Виховання особистості: підручник. — Київ: Академвидав, 2020.
3. Гринь Л. Менеджмент у сфері культури та мистецтва. — Львів: Світ, 2022.
4. Коляденко О. Основи управління мистецьким колективом. — Київ: НАКККиМ, 2019.
5. Мельник О. Педагогіка мистецької освіти. — Харків: Основа, 2021.
6. Плахотнюк О.А. Кінезіологія танцю та складно-координованих видів спорту. — Львів: Сполом, 2020.
7. Савчин М.В. Психологія розвитку особистості у групі. — Київ: КНЕУ, 2022.
8. Титаренко Т. Соціальна психологія: практика взаємодії. — Київ: Либідь, 2019.
9. Чміль Г.В. Менеджмент соціокультурної діяльності. — Київ: НАКККиМ, 2021.
10. Hamill, J., & Kerr, G. Dance Leadership and Pedagogy. — London: Routledge, 2021.

Додаткові джерела:

1. Бочкарьова Т. Креативний менеджмент у мистецькій освіті. — Дніпро: Академія руху, 2022.
2. Гнатюк І. Методика організації святкових заходів у школі мистецтв. — Львів: ЛНУ ім. Франка, 2021.
3. Іваненко В. Тренди сучасної культурно-мистецької діяльності. — Одеса: Астропринт, 2020.
4. Курбатов С. Сучасні освітні практики: управління і розвиток. — Київ: Кондор, 2021.
5. Ліщинська Н. Мистецька педагогіка у XXI столітті. — Київ: Логос, 2023.
6. Popescu, A. Performing Arts Management: Practices and Innovations. — Bucharest: Ars Docendi, 2020.
7. Reynolds, D. Dance, Education and Society. — London: Routledge, 2019.
8. Соловей Н. Організація та проведення культурно-мистецьких проєктів. — Харків: Фоліо, 2022.
9. Ушакова О. Психолого-педагогічні аспекти роботи з дитячим колективом. — Київ: Освіта України, 2020.
10. Young, M. Creative Pedagogy in the Arts. — New York: Routledge, 2022.

Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз:

1. Демещук А.С., Сабодаш В.М., Курілов Д.В. Педагог як постановник: моделі виховання творчої ініціативи у виконавця хореографічного твору.// *Педагогічна Академія: наукові записки* № 21 (2025) <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/1187>

2. Демещук А.С., Курілов Д.В., Ятченко Н.С. Психологія викладання в хореографії: шлях до сценічної свободи.// Журнал «Вісник науки та освіти» № 8(38) (2025). С. 1158-1171

<http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/28554>

3. Демещук А.С. Сучасні стратегії мотивації здобувачів освіти під час виробничої практики з хореографії.// Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук», Вип. 89, том 1, 2025. С. 204-211

https://www.aphn-journal.in.ua/archive/89_2025/part_1/31.pdf

10. Аналіз проведеної роботи, підбиття підсумків і захист практики

Практичне завдання

Мета: сформувати у здобувача освіти здатність до професійного аналізу результатів виробничої практики, узагальнення набутих знань, умінь і навичок, а також підготовки до публічного захисту результатів практичної діяльності.

Завдання:

1. Проаналізувати виконання завдань виробничої практики відповідно до індивідуального плану;
2. Узагальнити результати педагогічної, організаційної та творчої діяльності;
3. Визначити рівень сформованості професійних компетентностей;
4. Підготувати висновки щодо проходження практики;
5. Оформити звітну документацію;
6. Підготуватися до захисту практики.

Індивідуальні заняття

Мета: розвинути навички професійного самоаналізу та усного представлення результатів практичної діяльності.

Завдання:

1. Консультація з керівником практики щодо змісту звіту;
2. Корекція підсумкових висновків;
3. Підготовка до усного захисту практики.

Завдання для самостійної роботи

1. Підготовка та оформлення щоденника практики;
2. Оформлення індивідуального плану проходження практики;
3. Підготовка звітної документації; складання письмового аналізу виконаної роботи;

4. Підготовка до усного захисту практики.

Література

Основна:

1. Андрущенко В.П. Педагогіка: сучасні підходи. — Київ: Либідь, 2021.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: підручник. — Київ: Академвидав, 2020.
3. Гринь Л. Менеджмент у сфері культури та мистецтва. — Львів: Світ, 2022.
4. Коляденко О. Основи управління мистецьким колективом. — Київ: НАКККиМ, 2019.
5. Мельник О. Педагогіка мистецької освіти. — Харків: Основа, 2021.
6. Плахотнюк О.А. Кінезіологія танцю та складно-координованих видів спорту. — Львів: Сполом, 2020.
7. Савчин М.В. Психологія розвитку особистості у групі. — Київ: КНЕУ, 2022.
8. Титаренко Т. Соціальна психологія: практика взаємодії. — Київ: Либідь, 2019.
9. Чміль Г.В. Менеджмент соціокультурної діяльності. — Київ: НАКККиМ, 2021.
10. Hamill, J., & Kerr, G. Dance Leadership and Pedagogy. — London: Routledge, 2021.

Додаткові джерела:

1. Бочкарьова Т. Креативний менеджмент у мистецькій освіті. — Дніпро: Академія руху, 2022.
2. Гнатюк І. Методика організації святкових заходів у школі мистецтв. — Львів: ЛНУ ім. Франка, 2021.
3. Іваненко В. Тренди сучасної культурно-мистецької діяльності. — Одеса: Астропринт, 2020.
4. Курбатов С. Сучасні освітні практики: управління і розвиток. — Київ: Кондор, 2021.
5. Ліщинська Н. Мистецька педагогіка у XXI столітті. — Київ: Логос, 2023.
6. Popescu, A. Performing Arts Management: Practices and Innovations. — Bucharest: Ars Docendi, 2020.
7. Reynolds, D. Dance, Education and Society. — London: Routledge, 2019.
8. Соловей Н. Організація та проведення культурно-мистецьких проєктів. — Харків: Фоліо, 2022.
9. Ушакова О. Психолого-педагогічні аспекти роботи з дитячим колективом. — Київ: Освіта України, 2020.
10. Young, M. Creative Pedagogy in the Arts. — New York: Routledge, 2022.

Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз:

1. Демешук А.С., Сабодаш В.М., Курілов Д.В. Педагог як постановник: моделі виховання творчої ініціативи у виконавця хореографічного твору.// *Педагогічна Академія: наукові записки* № 21 (2025) <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/1187>
2. Демешук А.С., Курілов Д.В., Ятченко Н.С. Психологія викладання в хореографії: шлях до сценічної свободи.// *Журнал «Вісник науки та освіти»* № 8(38) (2025). С. 1158-1171 <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/28554>
3. Демешук А.С. Сучасні стратегії мотивації здобувачів освіти під час виробничої практики з хореографії.// *Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук»*, Вип. 89, том 1, 2025. С. 204-211 https://www.apfn-journal.in.ua/archive/89_2025/part_1/31.pdf

Рекомендації

Рекомендується звернути увагу на логічність викладу матеріалу, аргументованість висновків, відповідність звітної документації вимогам освітнього компоненту та дотримання академічної доброчесності.

Форма підсумкового контролю

Підсумковий контроль здійснюється у формі усного захисту виробничої практики з поданням повного пакету звітної документації.

Структура освітнього компоненту

Таблиця відображає тематичну структуру освітнього компоненту з урахуванням розподілу навчального часу за видами діяльності: практичні заняття, самостійна робота та індивідуальні заняття. Загальний обсяг – 120 годин (4 кредити ECTS).

VI семестр

№	Назва теми	Практичні заняття	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Разом
1	Ознайомлення з базою практики	4	4	4	12
2	Спостереження за роботою керівника колективу	4	4	4	12

3	Участь у плануванні навчально-виховного процесу	4	4	4	12
4	Проведення фрагментів занять під керівництвом керівника практики	6	4	2	12
5	Самостійне ведення занять з учасниками колективу	6	4	2	12
	Усього	24	20	16	60

VIII семестр

№	Назва теми	Практичні заняття	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Разом
6	Добір музичного та танцювального матеріалу	4	4	4	12
7	Організація та проведення репетицій до концерту	6	4	2	12
8	Підготовка та реалізація підсумкового заходу	6	4	2	12
9	Підготовка звітної документації з практики	4	4	4	12
10	Аналіз проведеної роботи та захист практики	4	4	4	12

	Усього	24	20	16	60
--	--------	----	----	----	----

Теми практичних занять

Загальний обсяг практичних занять: 68 годин

№	Тема практичного заняття	Короткий зміст	Годин и
1	Ознайомлення з базою практики	Вступний інструктаж, завдання, планування діяльності	2
2	Структура діяльності керівника колективу	Організація педагогічного процесу, обов'язки, документація	4
3	Методи і прийоми репетиційної роботи	Робота з музичним матеріалом, технічна розминка, формування ансамблю	4
4	Аналіз методів педагогічного впливу керівника	Спостереження за стилем керівництва, дисципліною, комунікацією	4
5	Планування репетиційного процесу	Розробка планів-конспектів занять і репетицій	4
6	Проведення фрагментів занять	Демонстрація частини заняття, отримання відгуку від керівника практики	4
7	Організація репетицій у різних вікових групах	Практичне відпрацювання педагогічних навичок, аналіз вікових особливостей	6
8	Формування концертного номера	Добір музики, постановочна логіка, виразність рухів	6
9	Робота над сценічною виразністю виконавців	Артистичність, пластичність, акторська взаємодія	4
10	Організація сценічного простору	Просторові побудови, переходи, робота з реквізитом	4
11	Координація колективу під час репетицій	Лідерські функції, комунікація, робота в команді	4
12	Проведення репетицій підготовки концерту	Робота над фінальними деталями, сценічна дисципліна	6
13	Участь у підготовці святкового заходу	Узгодження програми, взаємодія з технічним персоналом	6
14	Підсумковий показ і аналіз роботи	Оцінювання технічного, організаційного, педагогічного рівня	6
15	Самоаналіз і захист практики	Презентація власних результатів, підбиття підсумків	4
	Разом		68

Теми для індивідуальних занять

Загальний обсяг індивідуальних занять: 4 години.

№	Тема індивідуального заняття	Короткий зміст	Годин и
1	Індивідуальний розбір методики керівництва колективом	Аналіз педагогічних підходів, обговорення стилю взаємодії з учасниками, корекція методичних помилок	1
2	Робота над технікою проведення репетицій	Відпрацювання практичних елементів управління процесом, координація колективу під час занять	1
3	Індивідуальна консультація з організації підсумкового заходу	Поради щодо сценарію, художнього оформлення, музичного супроводу, узгодження дій	1
4	Підготовка до захисту практики	Аналіз звіту, оформлення документів, рекомендації щодо презентації результатів	1
	Разом		4

Теми для самостійного опрацювання

Загальний обсяг самостійних занять: 48 годин.

№	Тема самостійної роботи	Короткий зміст	Годин и
1	Ознайомлення з нормативними документами та структурою колективу	Вивчення посадових інструкцій, планів, статуту колективу, аналіз репертуару	4
2	Ведення щоденника практики	Заповнення розділів, фіксація відвідувань, опис видів діяльності	4
3	Підготовка планів-конспектів занять	Розроблення поурочних планів з урахуванням віку й рівня учасників	4
4	Підбір музичного та хореографічного матеріалу	Самостійний аналіз композицій, добір музики й рухів для свята	4
5	Розроблення сценарію підсумкового заходу	Написання структури сценарію, визначення теми, сюжетної лінії, розподілу ролей	4

6	Аналіз методичної літератури	Опрацювання сучасних джерел про управління колективом і педагогічну практику	4
7	Спостереження за репетиціями інших педагогів	Аналіз стилю, порівняння методів, висновки про ефективність	4
8	Самостійна підготовка до проведення занять	Підбір вправ, розроблення власних методичних прийомів	4
9	Підготовка звітної документації	Оформлення звіту, характеристик, методичних розробок	8
10	Самоаналіз і рефлексія результатів практики	Письмовий аналіз власної діяльності, підготовка до захисту	8
	Разом		48

Методи та форми навчання

Методи навчання:

- Практично-репетиційний метод – формування навичок керівництва через безпосередню участь у репетиційній роботі колективу.
- Метод педагогічного спостереження – аналіз дій керівника колективу, стилю управління, педагогічних прийомів.
- Метод індивідуального наставництва – консультування здобувача освіти керівником практики щодо вдосконалення методичних і комунікаційних умінь.
- Метод аналізу та самоаналізу діяльності – рефлексія власної роботи, оцінювання педагогічних рішень і результатів.
- Метод проблемно-ситуативного навчання – розгляд конкретних педагогічних і організаційних ситуацій із пошуком ефективних рішень.
- Метод проєктної діяльності – створення та реалізація власного творчо-репетиційного проєкту (святковий захід, концерт, постановка).
- Метод практичного експерименту – апробація різних методичних підходів до керівництва групами різного віку.

Форми організації навчання:

- Індивідуальні заняття з керівником практики;
- Практичні заняття (репетиції, робота з групами);
- Самостійна робота студентів (підготовка планів, сценаріїв, самоаналіз);
- Групові обговорення результатів і розбір практичних ситуацій;
- Участь у концертах, виступах, педагогічних спостереженнях.

Методи та форми контролю

Методи контролю:

- Поточний контроль – регулярне оцінювання виконання практичних і самостійних завдань, відвідування, активності, ведення щоденника практики.
- Проміжний контроль – перевірка підготовлених матеріалів (плани-конспекти, сценарії, звіти, методичні розробки).
- Самоконтроль – аналіз власних досягнень і труднощів у процесі практики.
- Контроль спостереженням – оцінювання керівником практики діяльності студента під час репетицій і занять.
- Підсумковий контроль (залік / екзамен) – захист звіту про проходження практики, презентація результатів роботи.

Форми контролю:

- Індивідуальні консультації з керівником практики;
- Перевірка та рецензування звітної документації;
- Заліковий показ або презентація результатів роботи (звітний концерт, виступ);
- Письмовий звіт із самоаналізом виконаної діяльності.
- Захист виробничої практики(керівник колективу) – диференційований залік (8 семестр)

Оцінювання результатів навчання

90–100 А Відмінно

Студент показав глибокі професійні знання, здатність самостійно організовувати й проводити повноцінний навчально-творчий процес. Демонструє високий рівень методичної та постановочної культури, вміння працювати з колективом різного віку, здатність до творчої адаптації матеріалу. Звітна документація виконана бездоганно, результати практики відображають професійну зрілість.

80–89 В Добре

Студент має високий рівень практичної підготовки, уміє ефективно організовувати репетиційний процес, демонструє хороші навички керівництва колективом. Допускає окремі неточності у плануванні чи звітності, проте

виконує програму повністю, дотримується дисципліни, проявляє творчість та ініціативу.

70–79 C Добре

Студент володіє достатнім рівнем знань і навичок, але потребує додаткового методичного вдосконалення. Є певні помилки у плануванні, виконавській роботі чи аналітичному описі. Демонструє старанність і зацікавленість, проте робота частково потребує корекції.

65–69 D Задовільно

Студент засвоїв основні завдання практики, але не завжди демонструє системність і глибину аналізу. Є суттєві неточності в методиці або організації роботи з колективом, звіт виконано формально. Виявляє недостатню самостійність.

60–64 E Задовільно

Мінімально прийнятний рівень підготовки. Практика виконана частково, звіт містить помилки або неповні дані. Демонструє обмежену здатність до планування й керівництва колективом, але базові компетентності засвоєно.

35–59 FX Незадовільно (з можливістю повторного складання)

Студент не виконав більшість завдань, звітна документація оформлена з порушеннями, практична діяльність не відповідає вимогам програми. Відсутній системний підхід, не виявлено самостійності.

0–34 F Незадовільно

Практика не виконана, звіт відсутній або не відповідає вимогам. Студент не продемонстрував базових умінь і знань, не бере участі у творчій діяльності колективу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	Задовільно

60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням ОК

Навчально-методична карта освітнього компоненту

Всього: практичні заняття 68 год., самостійна робота 48 год., індивідуальні заняття 4 год., форма контролю – захист практики

№	Змістові модулі / Теми	Види діяльності здобувачів	Форми контролю
1	Ознайомлення з базою практики, завдання та вимоги	Спостереження, складання індивідуального плану	Перевірка плану, усна співбесіда
2	Спостереження за роботою керівника колективу	Ведення щоденника практики	Поточний контроль щоденника
3	Організація та планування занять	Підготовка план-конспектів	Перевірка конспектів
4	Проведення занять під керівництвом наставника	Практична робота з групою	Відгук керівника практики
5	Самостійне проведення занять	Репетиційна діяльність	Перевірка конспектів, спостереження
6	Добір матеріалу до святкового заходу	Розробка сценарію програми	Затвердження сценарію
7	Організація та проведення заходу	Репетиції, керівництво колективом	Відеозвіт, відгук наставника
8	Підготовка звітної документації	Звіт, щоденник, самоаналіз	Перевірка пакета документів
9	Захист практики	Презентація, відповіді на питання	Підсумковий захист

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид діяльності	Кількість балів
Відвідування консультацій, дисципліна, активність	10
Щоденник практики	10
Планип-конспекти занять, методичні розробки	10
Виконання практичних завдань на базі колективу	20
Письмовий звіт про практику	10
Захист практики (презентація, відповіді)	40
Усього	100

Присутність на консультаціях – 10 балів.

Підготування звітних документів – 30 балів.

Виконання практичних завдань на базі практики – 20 балів.

Захист практики - 40 балів.

Разом(підсумкова оцінка) – 100 балів

Методичне забезпечення

Навчально – методичний комплекс освітнього компонента:

- робоча програма;
- методичні рекомендації та завдання до практичних занять;
- методичні рекомендації з організації та завдання до самостійної роботи.

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи необхідних педагогічних вмінь й навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутнього педагога-хореографа.

Завдання: оволодіння здобувачами вищої освіти практичними навичками у галузі майбутньої професії, становлення майбутнього педагога–викладача хореографії; виховання у здобувачів вищої освіти любові до обраної професії, поширення досвіду роботи, формування навичок і вмінь організації роботи з підростаючим поколінням, професійного менталітету, розвиток педагогічної майстерності; практичне оволодіння побудови та проведення

занять з хореографії; поглиблення знань, умінь та навичок, отриманих здобувачами вищої освіти у процесі навчання спеціального та профільного циклу освітніх компонентів; розвиток потреби здобувача вищої освіти у самоосвіті й практичній самостійній роботі; формування освіченої, творчої особистості майбутнього педагога-хореографа.

Здобувач освіти повинен **знати**:

- Основи педагогіки та психології навчання у сфері хореографії.
- Методичні принципи організації та проведення занять з танцю.
- Вікові та індивідуальні особливості здобувачів освіти, що впливають на навчальний процес.
- Класифікацію та стилі хореографії (класичний танець, народний, сучасний тощо).
- Техніку виконання базових рухів та комбінацій.
- Методи формування музично-ритмічного відчуття та сценічної культури.
- Принципи оформлення плану-конспекту занять.
- Принципи безпеки та профілактики травматизму під час занять.
- Етичні норми та комунікативні навички педагога-хореографа.

Здобувач освіти повинен **уміти**:

- Планувати та організовувати навчально-виховний процес у хореографічному колективі.
- Проводити уроки та репетиції, застосовуючи різні методи навчання.
- Демонструвати та пояснювати рухи, комбінації, танцювальні етюди.
- Коригувати виконання учнів, враховуючи їхні фізичні та психологічні особливості.
- Використовувати музичний супровід для розвитку ритмічності та виразності рухів.
- Формувати у здобувачів навички сценічної поведінки та артистизму.
- Аналізувати результати навчання та здійснювати педагогічну рефлексію.
- Створювати навчально-методичні матеріали (плани, конспекти, вправи).
- Забезпечувати мотивацію та підтримку учнів у процесі навчання.
- Виховувати культуру колективної роботи, дисципліну та творчий підхід.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ВО набувають компетентностей:

Загальних:

- ЗК05. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальних (фахових):

- СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
- СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
- СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.
- СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
- СК11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
- СК12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
- СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.

Опанування освітнім компонентом сприяє наступним **результатам навчання:**

- ПР05. Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.
- ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
- ПР12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
- ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
- ПР16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

- ПР17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.
- ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

Інформаційний обсяг освітнього компоненту

РОЗДІЛ 1. Організація проходження практики.

Тема 1. Предмет, мета і основні завдання освітнього компоненту «Педагогічна практика». Обговорення змісту та організаційного плану роботи.

Практичне заняття

Ознайомлення з предметом педагогічної практики:

- вивчення методів викладання хореографічних дисциплін;
- планування технологій навчального процесу у сфері хореографії;
- розвиток педагогічних та методичних навичок майбутнього викладача.

Ознайомлення з метою педагогічної практики:

- закріплення теоретичних знань з педагогіки та методики викладання хореографії;
- засвоєння практичних навичок організації та проведення занять;
- розвиток педагогічної рефлексії та аналізу власної діяльності.

Ознайомлення з основними завданнями педагогічної практики:

- підготовчий етап: ознайомлення з навчальною програмою, методичними матеріалами та базою практики.
- методична діяльність: розробка та проведення уроків, застосування інтерактивних методів викладання.
- організаційна діяльність: планування та реалізація навчального процесу, управління груповою динамікою.
- аналітична діяльність: аналіз власних педагогічних рішень, оформлення звітної документації.
- рефлексія та самовдосконалення: оцінка результатів практики, підготовка до захисту.

Проведення інструктажу щодо техніки безпеки у професійній діяльності.

Конкретизація завдань кожному здобувачеві вищої освіти.

Запитання для самоперевірки

1. Що таке педагогічна практика?
2. З яких етапів складається педагогічна практика?
3. Які основні завдання педагогічної практики?

Література:

Основна:

1. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. Підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 375 с.

2. Бондаренко Л. *Методика хореографічної роботи в школі*. – К., 1974. – 240 с.
3. Забрєдовський С. Г. *Методика роботи з хореографічним колективом: навчальний посібник*. – К., 2010. – 135 с.
4. Цветкова Л. Ю. *Методика викладання класичного танцю*. – К., 2005. – 324 с.
5. Методика виконання українського народно-сценічного танцю: нотний матеріал / уклад.: В.Ф. Гурова, С.Г. Забрєдовський, Л.О. Савченко. Київ : НАКККіМ, 2021. 148 с.
6. Цветкова Л.Ю. *Методика викладання класичного танцю. Підручник*. К., 2005. 324 с.
7. Голдріч О. *Методика викладання хореографії*. Л., 2006. 84 с.

Допоміжна:

1. Андрощук Л. М. *Формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії*. – К., 2009. – 22 с.
2. Бондаренко Л. *Ритміка і танець 1–4 класи загальноосвітньої школи*. – К., 1989. – 232 с.
3. Кривохижа А. М. *Гармонія танцю: навчально-методичний посібник*. – К., 2006. – 90 с.

Авторські публікації:

1. Башкірова В.В., Прянічнікова Л.Ю., Федь В.В. *Методологія викладання хореографії в мистецьких закладах: класичні підходи та сучасні виклики.* / «Актуальні питання гуманітарних наук». Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 87. Том 1. с. 81-89.
2. Наталія Савастру, Юлія Бобровник, Володимир Прянічников. *Музика і танець в епоху цифрових технологій: трансформація сценічного мистецтва* / Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 86. Том 3. - С. 73-78.

Тема 2. Знайомство з Хореографічною школою, ознайомлення зі структурою бази практики.

Практичне заняття

Визначення особливостей організації навчального процесу в Хореографічній школі.

Ознайомлення з концепцією, традиціями та методами навчання.

Розуміння ролі викладача у навчальному процесі.

Ознайомлення зі структурою хореографічної школи:

- адміністративний відділ (директор, методисти, секретаріат);
- викладацький склад (педагоги з класичної, народної, сучасної хореографії);
- навчальні класи;
- матеріально-технічна база (танцювальні зали, музичне обладнання, костюмерна, бібліотека).

Запитання для самоперевірки

1. Сформулюйте визначення поняття «хореографічна школа» та її основні функції.
2. Назвіть ключові структурні елементи бази практики (адміністрація, викладацький склад, навчальні групи, матеріально-технічна база).
3. Поясніть, які завдання стоять перед педагогом-хореографом під час проходження практики.
4. Визначте відмінності між організацією роботи у школі мистецтв та у професійному хореографічному колективі.

Завдання для самостійної роботи

1. Скласти схему (або таблицю) структури хореографічної школи, де ви проходите практику.
2. Підготувати короткий опис матеріально-технічної бази (зали, обладнання, музичний супровід).
3. Провести спостереження за одним заняттям та зробити конспект його організації.

Література:

Основна:

1. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. Підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 375 с.
2. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. Другий рік навчання: підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 416 с.
3. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю : навчально методичний посібник / Ванда Федорівна Володько. – К. : ДАКККиМ, 2002. – Ч. 1. – 80 с., нот.
4. Котов В. Г. Одерій Л. Є. Теорія і методика класичного танцю: методичні рекомендації до курсу «Практикум класичного танцю» для здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти, спеціальності 013 Початкова освіта, спеціалізації «Хореографія». – С., 2021. 58 с.
5. Зайцев Є. В., Колесниченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю : навч. посіб. для вищих навч.закладів культури і мистецтв / Є. В. Зайцев, Ю. В. Колесниченко / 2-е вид., доопрацьоване, доповнене. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2007. – 416 с. : іл.
6. Камін В. О. Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка : навч. посіб. / Володимир Олексійович Камін. – К. : ДАКККиМ, 2008. – 151 с., нот.
7. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом : навчальний посібник. – К., 2010. – 135 с.
8. Зубатов С.Л. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців. Видавництво Ліра До, 2021. 376 с.
9. Марценюк В. П. Викладання українського народно-сценічного танцю в мистецьких школах : навч. видання / Віктор Петрович Марценюк; пер. Скорнякова Д. О. — Вінниця : Нова Книга, 2017. — 96 с.: нот.

10. Методика виконання українського народно-сценічного танцю: нотний матеріал /уклад.: В.Ф. Гурова, С.Г. Забрєдовський, Л.О. Савченко. Київ : НАКККіМ, 2021. 148 с.
11. Теорія і практика викладання фахових дисциплін: Зб. Наук.-метод. праць кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : Видавничий будинок «Аванпост-Прим». 2014. 216 с.

Допоміжна:

1. Бондаренко Л. Ритміка і танець 1 – 4 класи загальноосвітньої школи – К., 1989. – 232 с.
2. Бухер А. Врахування педагогіко-психологічних методів навчання та фізіологічних особливостей розвитку в народному танці. Хореографічна культура – мистецькі виміри: збірник статей / упоряд. О. А. Плахотнюк. – Львів: Кафедра режисури та хореографії, Факультет культури і мистецтв, ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – Вип. 9. С. 191–198.
3. Зубатов С. Л. Методика викладання хореографічних дисциплін: Навч. посібн. – К., 2008. – 88 с.
4. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. Навчально-методичний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів К., 2006. – 90 с.
5. Сейма А. Методика викладання народно-сценічного танцю для старших курсів хореографічного училища. Хореографічна культура – мистецькі виміри : збірник статей / упоряд. О. А. Плахотнюк. – Львів : Кафедра режисури та хореографії, Факультет культури і мистецтв, ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – Вип. 9. С. 182–191.
6. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-метод. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 90–109.
7. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
8. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії – Л., 2006. – 84 с.

Авторські публікації:

1. Башкірова В.В., Прянічнікова Л.Ю., Федь В.В. Методологія викладання хореографії в мистецьких закладах: класичні підходи та сучасні виклики./ «Актуальні питання гуманітарних наук». Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 87. Том 1. с. 81-89.
2. Наталія Савастру, Юлія Бобровник, Володимир Прянічников. Музика і танець в епоху цифрових технологій: трансформація сценічного мистецтва / Актуальні питання гуманітарних наук: /[редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 86. Том 3. - С. 73-78.

Тема 3. Розгляд та аналіз методичної документації Хореографічної школи.

Практичне заняття

Ознайомлення та аналіз навчальної документації:

- освітні типові та робочі програми та навчальний план;
- розклад занять;
- критерії оцінювання учнів;
- методичні рекомендації;
- плани уроків.

Індивідуальне завдання

1. Ознайомитися з навчальними планами та програмами хореографічної школи.
2. Скласти перелік основних видів методичної документації (конспекти занять, календарні плани, журнали, програми).

Запитання для самоперевірки

1. Які основні види методичної документації використовуються у хореографічній школі?
2. Як методична документація допомагає педагогу-хореографу у плануванні та організації занять?

Завдання для самостійної роботи

1. Порівняти методичну документацію різних викладачів школи та зробити висновки щодо стилю їх роботи.

Література:

Основна:

1. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. Підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 375 с.
2. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом : навчальний посібник. – К., 2010. – 135 с.
3. Марценюк В. П. Викладання українського народно-сценічного танцю в мистецьких школах : навч. видання / Віктор Петрович Марценюк; пер. Скорнякова Д. О. — Вінниця : Нова Книга, 2017. — 96 с.: нот.
4. Теорія і практика викладання фахових дисциплін: Зб. Наук.-метод. праць кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : Видавничий будинок «Аванпост-Прим». 2014. 216 с.
5. Зайцев Є. В., Колесниченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю : навч. посіб. для вищих навч.закладів культури і мистецтв / Є. В. Зайцев, Ю. В. Колесниченко / 2-е вид., доопрацьоване, доповнене. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2007. – 416 с. : іл.
6. Камін В. О. Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка : навч. посіб. / Володимир Олексійович Камін. – К. : ДАКККіМ, 2008. – 151 с., нот.
7. Колосок О. П. Побудова екзерсису біля станка на основі української народно-сценічної лексики : навч.-метод. посіб. / Олександр Петрович Колосок / 2-е вид., перероб. – К. : ДАКККіМ, 2001. – 131 ст., іл.

8. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. — 4-е вид. — К.: Альтерпрес, 2011. — 324 с.
9. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії – Л., 2006. – 84 с.
10. Котов В. Г., Одерій Л. Є. Теорія і методика класичного танцю: методичні рекомендації до курсу «Практикум класичного танцю» для здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти, спеціальності 013 Початкова освіта, спеціалізації «Хореографія». – С., 2021. 58 с.

Допоміжна:

1. Андросук Л. М. *Формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії*. – К., 2009. – 22 с.
2. Зубатов С. Л. *Методика викладання хореографічних дисциплін*. – К., 2008. – 88 с.
3. Зубатов С. Л. *Методика побудови вправ біля станка в українському народно-сценічному танці*. – Київ, 2014.
4. Кривохижа А. М. *Гармонія танцю*. – К., 2006. – 90 с.
5. Сейма А. *Методика викладання народно-сценічного танцю для старших курсів хореографічного училища*. – Львів, 2020.

Авторські публікації:

1. Наталія Савастру, Юлія Бобровник, Володимир Прянічніков. Музика і танець в епоху цифрових технологій: трансформація сценічного мистецтва / Актуальні питання гуманітарних наук: [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 86. Том 3. - С. 73-78.
2. Башкірова В.В., Прянінікова Л.Ю., Федь В.В. Методологія викладання хореографії в мистецьких закладах: класичні підходи та сучасні виклики./ «Актуальні питання гуманітарних наук». Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 87. Том 1. с. 81-89.

Тема 4. Спілкування зі спеціалістами закладу: директором Хореографічної школи, кураторами хореографічних класів та концертмейстерами.

Практичне заняття

Проведення бесіди з директором, методистом, викладачами та концертмейстерами класів на базі яких буде відбуватися педагогічна практика стосовно організації навчального процесу. Розгляд таких питань:

- основні принципи та методики викладання в школі;
- використання інтерактивних і традиційних підходів у навчанні;
- підбір музичного матеріалу з урахуванням вікових особливостей учнів.

Запитання для самоперевірки

1. Які функції виконує завідувач відділення хореографічної школи у навчально-виховному процесі?

2. Чим відрізняється роль куратора хореографічного класу від викладача-практика?
3. Які основні обов'язки концертмейстера під час занять з хореографії?
4. Як взаємодія між педагогом-хореографом та концертмейстером впливає на якість уроку?

Завдання для самостійної роботи

1. Провести інтерв'ю з куратором класу про організацію навчального процесу та роль педагогічної практики.
2. Проаналізувати взаємодії між адміністрацією, кураторами та концертмейстерами.
3. Підготувати короткий звіт про спостереження за роботою концертмейстера під час уроку (як він допомагає учням відчувати ритм, темп, динаміку).

Література:

Основна:

1. Бондаренко Л. *Методика хореографічної роботи в школі*. – К., 1974. – 240 с.
2. Забрєдовський С. Г. *Методика роботи з хореографічним колективом: навчальний посібник*. – К., 2010. – 135 с.
3. Голдрич О., Хитряк С. *Музична хрестоматія*. – Львів: Край, 2003. – 232 с. (корисна для розуміння ролі концертмейстера у навчальному процесі).
4. Голдрич О. С. *Методика викладання хореографії*. – Львів, 2006. – 84 с.
5. Герц І.І. *Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник*. – К., 2007. – 154 с.

Допоміжна:

1. Андрощук Л. М. *Формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії*. – К., 2009. – 22 с.
2. Бондаренко Л. *Ритміка і танець 1–4 класи загальноосвітньої школи*. – К., 1989. – 232 с.
3. Кривохижа А. М. *Гармонія танцю: навчально-методичний посібник*. – Кіровоград, 2013. – 130 с.
4. Яценко О. *Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти*. – Київ, 2014.

РОЗДІЛ 2. Практично-наочне спостереження.

Тема 5. Знайомство з учнями класів. Аналіз природно-професійних даних.

Практичне заняття

Встановлення першого контакту з учнівським колективом, створення довірчої атмосфери. Вивчення рівня підготовки та особливостей навчальної групи за допомогою спостереження за поведінкою та взаємодією в групі. Проведення бесіди або анкетування для виявлення інтересів і очікувань. Аналіз навчальних досягнень, відвідуваності, дисциплінованості.

Запитання для самоперевірки

1. Які природні дані (фізичні, музично-ритмічні, пластичні) важливі для занять хореографією?

2. Що означає поняття «професійні дані»?
3. Як можна визначити рівень музично-ритмічного розвитку учня?
4. Які методи спостереження та аналізу використовуються для оцінки здібностей учнів?
5. Чим відрізняється оцінка природних даних у дітей дошкільного віку від учнів старших класів?
6. Які труднощі можуть виникнути при аналізі професійних даних учнів і як їх подолати?

Завдання для самостійної роботи

Аналіз природно-професійних даних учнів за такими критеріями:

- фізичні дані: виворотність, гнучкість, танцювальний крок, форма стопи, стрибок. координація рухів;
- музикальність та танцювальність: ритмічне відчуття, слух, здатність до імпровізації, координація рухів;
- психологічні особливості: мотивація, рівень стресостійкості, концентрація уваги;
- комунікативні навички: взаємодія в колективі, лідерські якості.

Література:

Основна:

1. Ахеян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККиМ, 2003. 115 с.
2. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
3. Березова Г. *Класичний танець у дитячих хореографічних колективах*. – К., 1990. – 256 с.
4. Бондаренко Л. *Методика хореографічної роботи в школі*. – К., 1974. – 240 с.
5. Василенко К. Ю. *Лексика українського народного-сценічного танцю*. – Київ: Мистецтво, 1996. – 496 с.
6. Гуменюк А. І. *Українські народні танці*. – Київ: АН УРСР, 1962. – 359 с.

Допоміжна:

1. Андрущук Л. М. Формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». – К., 2009. – 22 с.
2. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Л., 2003. 160 с.
3. Березова Г. О. *Хореографічна робота з дошкільнятами*. – К., 1982. – 120 с.
4. Бондаренко Л. *Ритміка і танець 1–4 класи загальноосвітньої школи*. – К., 1989. – 232 с.
5. Кривохижа А. М. *Гармонія танцю*. – К., 2006. – 90 с.
6. Яценко О. *Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти*. – Київ, 2014.

Тема 6. Відвідування уроків профільного виду танцю учнів Хореографічної школи.

Практичне заняття

Відвідування уроків з профільного виду танцю з детальним розбором за такою схемою:

- структура уроку;
- побудова комбінацій;
- подача нового матеріалу;
- манера викладання;
- сприймання учнів зауважень викладача;
- мікроклімат в учнівському колективі;
- музичне оформлення.

Запитання для самоперевірки

1. Які основні етапи структури уроку профільного танцю?
2. Як будується комбінація рухів і які принципи її формування?
3. Які методи подачі нового матеріалу використовує викладач?
4. Як учні реагують на зауваження викладача?
5. Що таке «мікроклімат» у колективі та як він впливає на навчання?
6. Яку роль відіграє музичне оформлення у сприйнятті та виконанні танцю?

Завдання для самостійної роботи

1. Скласти детальний конспект одного відвіданого уроку за схемою: структура, комбінації, подача матеріалу, манера викладання, реакція учнів, мікроклімат, музичне оформлення.
2. Провести спостереження за реакцією учнів на зауваження викладача та зробити висновки про ефективність педагогічної комунікації.
3. Розробити власні рекомендації щодо створення позитивного мікроклімату в учнівському колективі.

Література:

Основна:

1. Березова Г. *Класичний танець у дитячих хореографічних колективах*. – К., 1990. – 256 с.
2. Володько В. Ф. *Методика викладання народно-сценічного танцю* (Ч. 1–3). – К., 2002–2004.
3. Зубатов С. Л. *Методика викладання українського народно-сценічного танцю*. – Київ: Ліра-К, 2021. – 375 с.
4. Цветкова Л. Ю. *Методика викладання класичного танцю*. – К., 2005. – 324 с.

Допоміжна:

1. Бондаренко Л. *Ритміка і танець 1–4 класи загальноосвітньої школи*. – К., 1989. – 232 с.
2. Кривохижа А. М. *Гармонія танцю*. – К., 2006. – 90 с.
3. Сейма А. *Методика викладання народно-сценічного танцю для старших курсів хореографічного училища*. – Львів, 2020.
4. Яценко О. *Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти*. – Київ, 2014.

Тема 7. Аналіз відвідуваних уроків.

Практичне заняття

Обговорення відвідуваних уроків, з детальним розбором кожного пункту, який було необхідно опрацювати при відвідуванні уроку.

Обговорення труднощів які виникали на уроці та шляхів їх вирішення.

Індивідуальне завдання

1. Визначити сильні та слабкі сторони уроку, запропонувати шляхи вдосконалення.
2. Скласти рекомендації для викладача щодо покращення ефективності уроку.

Запитання для самоперевірки

1. Чи правильно я визначив структуру уроку та її етапи?
2. Чи зрозуміло описав методику побудови комбінацій?
3. Чи врахував особливості подачі нового матеріалу викладачем?
4. Чи зміг оцінити манеру викладання та її вплив на учнів?
5. Як учні реагували на зауваження викладача?
6. Чи помітив я особливості мікроклімату в колективі?
7. Чи проаналізував роль музичного супроводу у сприйнятті уроку?

Завдання для самостійної роботи

1. Порівняти два відвідані уроки різних викладачів та зробити висновки про відмінності їхніх методик.
2. Порівняти та проаналізувати уроки практикантів та зробити висновки про відмінності їхніх методик.
3. Скласти власні пропозиції щодо вдосконалення структури уроку профільного танцю.

Література:

Основна:

1. Бондаренко Л. *Методика хореографічної роботи в школі*. – К., 1974. – 240 с.
2. Забрєдовський С. Г. *Методика роботи з хореографічним колективом*. – К., 2010. – 135 с.
3. Зубатов С. Л. *Методика викладання українського народно-сценічного танцю*. – Київ: Ліра-К, 2021. – 375 с.
4. Цветкова Л. Ю. *Методика викладання класичного танцю*. – К., 2005. – 324 с.
5. Володько В. Ф. *Методика викладання народно-сценічного танцю* (Ч. 1–3). – К., 2002–2004.

Допоміжна:

1. Андрощук Л. М. *Формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії*. – К., 2009. – 22 с.
2. Зубатов С. Л. *Методика викладання хореографічних дисциплін*. – К., 2008. – 88 с.
3. Кривохижа А. М. *Гармонія танцю*. – Кіровоград, 2013. – 130 с.
4. Яценко О. *Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти*. – Київ, 2014.

Тема.8. Характеристика учня та учнівського колективу.

Практичне заняття

Проведення емпіричних методів дослідження для складання характеристики учня та учнівського колективу.

Запитання для самоперевірки

1. Які основні розділи повинна містити характеристика учня?
2. Як оцінити навчальну діяльність учня у хореографічному класі?
3. Які особистісні якості важливі для успішного навчання танцю?
4. Як визначити рівень дисциплінованості та поведінки учня?
5. Які критерії використовуються для оцінки творчих здібностей?
6. Що означає «морально-психологічний клімат» учнівського колективу?
7. Як участь у концертах впливає на згуртованість класу?
8. Які труднощі можуть виникнути при складанні характеристики учня та колективу?

Завдання для самостійної роботи

Складання характеристики учня за такою схемою:

1. Загальні відомості.
2. Навчальна діяльність.
3. Особистісні якості.
4. Поводження в колективі.
5. Дисциплінованість та поведінка.
6. Творчі здібності.
7. Висновки та рекомендації.

Складання характеристики учнівського колективу за такою схемою:

1. Загальні відомості про клас.
2. Академічна успішність.
3. Морально-психологічний клімат.
4. Організація та участь у концертах.
5. Дисципліна та культура поведінки.
6. Висновки та рекомендації.

Література:

Основна:

1. Березова Г. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К., 1990. – 256 с.
2. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі. – К., 1974. – 240 с.
3. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом. – К., 2010. – 135 с.
4. Зайцев Є. В., Колесниченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 416 с.
5. Цвєткова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. – К., 2005. – 324 с.

Допоміжна:

1. Березова Г. О. Хореографічна робота з дошкільнятами. – К., 1982. – 120 с.
2. Бондаренко Л. Ритміка і танець 1–4 класи загальноосвітньої школи. – К., 1989. – 232 с.

3. Андрощук Л. М. Формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії. – К., 2009. – 22 с.
4. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. – Кіровоград, 2013. – 130 с.
5. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. – Київ, 2014.

РОЗДІЛ 3. Побудова уроку з профільного виду танцю з урахування вікових особливостей учнів та програми класу навчання.

Тема 9. Побудова вправ на розігрів та розвиток природно-професійних даних.

Практичне заняття

Розгляд структури та принципів побудови розігріву. Виділення значення вправ на розігрів у хореографічній підготовці. Застосування інтерактивних методів.

Запитання для самоперевірки

1. Які основні цілі вправ на розігрів у хореографії?
2. Чим відрізняються вправи на розігрів від вправ на розвиток професійних даних?
3. Які помилки найчастіше допускають учні під час виконання вправ на розігрів?
4. Як музичний супровід впливає на ефективність розігріву?

Завдання для самостійної роботи

Побудова вправ, які спрямовані на розігрів опорно-рухового апарату та сприяють розвитку природно-професійних даних:

- вправи для покращення гнучкості, виворотності, танцювального кроку, форми стопи, сили та витривалості;
- вправи для розвитку ритмічності та музикальності;
- вправи для розвитку координації та балансу;
- вправи з використання імпрровізаційних технік для розвитку пластичності та виразності руху.

Література:

Основна:

1. Березова Г. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К., 1990. – 256 с.
2. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі. – К., 1974. – 240 с.
3. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю (Ч. 1–3). – К., 2002–2004.
4. Зубатов С. Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. – Київ: Ліра-К, 2021. – 375 с.
5. Камін В. О. Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка. – К., 2008. – 151 с.
6. Колосок О. П. Побудова екзерсису біля станка на основі української народно-сценічної лексики. – К., 2001. – 131 с.
7. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. – К., 2005. – 324 с.

Допоміжна:

1. Березова Г. О. Хореографічна робота з дошкільнятами. – К., 1982. – 120 с.
2. Бондаренко Л. Ритміка і танець 1–4 класи загальноосвітньої школи. – К., 1989. – 232 с.
3. Зубатов С. Л. Методика побудови вправ біля станка в українському народно-сценічному танці. – Київ, 2014.
4. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. – Кіровоград, 2013. – 130 с.

Тема 10. Побудова комбінацій біля станка.**Практичне заняття**

Визначення значення вправ біля станка у хореографічній підготовці та особливостей методики їх виконання. Розгляд принципів побудови комбінацій біля станка. Обговорення логічної послідовності рухів в комбінаціях, з поєднання динаміки, ритму та акцентів, та з урахування рівня підготовки учнів.

Побудова комбінацій біля станка враховуючі вікові особливості учнів.

Запитання для самоперевірки

1. Які основні принципи побудови комбінацій біля станка?
2. Чим відрізняється екзерсис класичного танцю від народно-сценічного?
3. Які вправи спрямовані на розвиток гнучкості, сили та координації?
4. Як правильно поєднувати прості та складні рухи у комбінації?
5. Яку роль відіграє музичний супровід у виконанні вправ біля станка?
6. Які помилки найчастіше допускають учні під час виконання комбінацій?

Завдання для самостійної роботи

1. Скласти комбінації біля станка для учнів відповідно їх рівню підготовки, програмним вимогам.
2. Провести спостереження за виконанням вправ учнями та скласти висновки про їхні природні дані (гнучкість, музичність, дисциплінованість).

Література:

Основна:

1. Колосок О. П. Побудова екзерсису біля станка на основі української народно-сценічної лексики : навч.-метод. посіб. / Олександр Петрович Колосок / 2-е вид., перероб. – К. : ДАКККІМ, 2001 р. – 131 ст., іл.
2. Камін В. О. Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка : навч. посіб. / Володимир Олексійович Камін. – К. : ДАКККіМ, 2008. – 151 с., нот.
3. Методика виконання українського народно-сценічного танцю: нотний матеріал /уклад.: В.Ф. Гурова, С.Г. Забрєдовський, Л.О. Савченко. Київ : НАКККіМ, 2021. 148 с.
4. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. — 4-е вид. — К.: Альтерпрес, 2011. — 324 с.
5. Котов В. Г., Одерій Л. Є. Теорія і методика класичного танцю: методичні рекомендації до курсу «Практикум класичного танцю» для здобувачів

бакалаврського рівня вищої освіти, спеціальності 013 Початкова освіта, спеціалізації «Хореографія». – С., 2021. 58 с.

Допоміжна:

1. Зубатов С.Л. Методика викладання хореографічних дисциплін: Навч. посібн. – К., 2008. – 88 с.
2. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії – Л., 2006. – 84 с.
3. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
4. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККиМ, 2003. 115 с.
5. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом : навчальний посібник. – К., 2010. – 135 с.
6. Теорія і практика викладання фахових дисциплін: Зб. Наук.-метод. праць кафедри народної хореографії КНУКиМ. Київ : Видавничий будинок «Аванпост-Прим». 2014. 216 с.
7. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-метод. пр. кафедри народної хореографії КНУКиМ. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 90–109.

Авторські публікації:

1. Наталія Савастру, Юлія Бобровник, Володимир Прянічніков. Музика і танець в епоху цифрових технологій: трансформація сценічного мистецтва / Актуальні питання гуманітарних наук: [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 86. Том 3. - С. 73-78.
2. Башкірова В.В., Прянічкова Л.Ю., Федь В.В. Методологія викладання хореографії в мистецьких закладах: класичні підходи та сучасні виклики./ «Актуальні питання гуманітарних наук». Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 87. Том 1. с. 81-89.

Тема 11. Побудова комбінацій на середині залу.

Практичне заняття

Визначення значення вправ на середині залу у хореографічній підготовці та особливостей методики їх виконання. Розгляд принципів побудови комбінацій на середині залу. Обговорення логічної послідовності рухів в комбінаціях на середині залу, з поєднання динаміки, ритму та акцентів, та з урахування рівня підготовки учнів.

Побудова комбінацій на середині залу враховуючі вікові особливості учнів.

Запитання для самоперевірки

1. Які основні принципи побудови комбінацій на середині залу?
2. Чим відрізняється робота біля станка від роботи на середині залу?

3. Які вправи спрямовані на розвиток рівноваги, координації та просторового відчуття?
4. Яку роль відіграє музичний супровід у виконанні комбінацій на середині залу?
5. Які труднощі найчастіше виникають у учнів під час виконання комбінацій на середині залу?

Завдання для самостійної роботи

1. Розробити комбінації на середині залу для учнів, відповідно їх рівню навчання, програмним вимогам та професійним здібностям.
2. Провести спостереження за виконанням комбінацій учнями та скласти висновки про їхні природні та професійні дані.
3. Проаналізувати власні комбінації за схемою: Тип комбінацій – Мета – Очікуваний результат.

Література:

Основна:

1. Березова Г. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К., 1990. – 256 с.
2. Зіхлінська Л. Р. Десять уроків класичного танцю. – К., 2008.
3. Зіхлінська Л. Р. Друга сходинка. – К., 2017.
4. Зіхлінська Л. Р., Мей В. П. Перші кроки. – К., 2003.
5. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. – К., 2005. – 324 с.
6. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю (Ч. 1–3). – К., 2002–2004.
7. Зубатов С. Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. – Київ: Ліра-К, 2021. – 375 с.
8. Зубатов С. Л. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців. – Київ: Ліра-До, 2021. – 376 с.

Допоміжна:

1. Бондаренко Л. Ритміка і танець 1–4 класи загальноосвітньої школи. – К., 1989. – 232 с.
2. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. – Кіровоград, 2013. – 130 с.
3. Сейма А. Методика викладання народно-сценічного танцю для старших курсів хореографічного училища. – Львів, 2020.
4. Зубатов С.Л. Методика викладання хореографічних дисциплін: Навч. посібн. – К., 2008. – 88 с.
5. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії – Л., 2006. – 84 с.
6. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
7. Ахеян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККиМ, 2003. 115 с.
8. Камін В. О. Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка : навч. посіб. / Володимир Олексійович Камін. – К. : ДАКККиМ, 2008. – 151 с., нот.

9. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом : навчальний посібник. – К., 2010. – 135 с.
10. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-метод. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 90–109.
11. Бухер А. Врахування педагогіко-психологічних методів навчання та фізіологічних особливостей розвитку в народному танці. Хореографічна культура – мистецькі виміри: збірник статей / упоряд. О. А. Плахотнюк. – Львів, 2020. – Вип. 9. С. 191–198.

Тема 12. Побудова комбінацій розділу Allegro та танцювальних етюдів.

Практичне заняття

Визначення значення вправ розділу Allegro та танцювальних етюдів у хореографічній підготовці та особливостей методики їх виконання. Розгляд принципів побудови комбінацій розділу Allegro та танцювальних етюдів. Обговорення логічної послідовності рухів в комбінаціях розділу Allegro та танцювальних етюдів, з поєднання динаміки, ритму та акцентів з урахування рівня підготовки учнів.

Побудова комбінацій розділу Allegro та танцювальних етюдів враховуючі вікові особливості учнів.

Індивідуальне завдання

1. Скласти одну комбінацію розділу Allegro (стрибкові вправи) для учнів середнього рівня, враховуючи розвиток сили, координації та музичності.
2. Розробити короткий танцювальний етюд (8–12 тактів) з використанням елементів класичного та народно-сценічного танцю.
3. Підготувати письмовий опис методики подачі цієї комбінації та етюду.

Запитання для самоперевірки

1. Що означає термін Allegro у класичному танці?
2. Які основні види стрибків входять до розділу Allegro?
3. Чим відрізняється побудова комбінацій Allegro від вправ біля станка?
4. Які методичні принципи слід враховувати при складанні танцювальних етюдів?
5. Як правильно поєднувати технічні та художні завдання у комбінації?
6. Яку роль відіграє музичний супровід у виконанні Allegro та етюдів?

Завдання для самостійної роботи

1. Скласти дві різні комбінації Allegro: одну для молодших учнів, іншу для старших.
2. Розробити танцювальний етюд на основі української народно-сценічної лексики (з опорою на праці Зубатова та Володько).
3. Провести спостереження за виконанням Allegro учнями та скласти висновки про їхні природні та професійні дані.

Література:

Основна:

1. Березова Г. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К., 1990. – 256 с.
2. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. – К., 2005. – 324 с.
3. Котов В. Г., Одерій Л. Є. Теорія і методика класичного танцю: методичні рекомендації до курсу «Практикум класичного танцю». – С., 2021. – 58 с.
4. Зубатов С. Л. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців. – Київ: Ліра-До, 2021. – 376 с.
5. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю (Ч. 1–3). – К., 2002–2004.

Допоміжна:

1. Бондаренко Л. Ритміка і танець 1–4 класи загальноосвітньої школи. – К., 1989. – 232 с.
2. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. – Кіровоград, 2013. – 130 с.
3. Сейма А. Методика викладання народно-сценічного танцю для старших курсів хореографічного училища. – Львів, 2020.
4. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. – Київ, 2014.

Тема 13. Підбір музичного супроводу для уроку з профільного виду танцю.

Практичне заняття

Розгляд впливу музичного супроводу на якість виконання рухів та виразність танцю.

Розгляд критеріїв вибору музичного супроводу:

- відповідність стилю танцю (класичний, народний, сучасний);
- ритмічна структура та темп музики;
- динаміка та емоційне забарвлення;
- врахування рівня підготовки танцівників.
- підбір музики для різних частин уроку.

Запитання для самоперевірки

1. Які основні вимоги до музичного супроводу уроку з профільного виду танцю?
2. Чим відрізняється музичний супровід для класичного та народно-сценічного танцю?
3. Як музика впливає на ритмічність та якість виконання комбінацій?
4. Які критерії слід враховувати при виборі музичного матеріалу (темп, ритм, характер)?
5. Яку роль відіграє концертмейстер у забезпеченні музичного супроводу уроку?
6. Як музичний супровід допомагає формувати сценічний образ та емоційність танцю?

Завдання для самостійної роботи

1. Підібрати музичний супровід для уроку класичного танцю (екзерсис + комбінації на середині залу).
2. Розробити музичний супровід для уроку народно-сценічного танцю (з використанням українських народних мелодій).

Література:

Основна:

1. Голдрич О., Хитряк С. Музична хрестоматія. – Львів: Край, 2003. – 232 с.
2. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії. – Львів, 2006. – 84 с.
3. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. – Львів, 2003. – 160 с.
4. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі. – К., 1974. – 240 с.
5. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом. – К., 2010. – 135 с.

Допоміжна:

1. Бондаренко Л. Ритміка і танець 1–4 класи загальноосвітньої школи. – К., 1989. – 232 с.
2. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. – Кіровоград, 2013. – 130 с.
3. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. – Київ, 2014.

РОЗДІЛ 4. Підготовка, проведення та аналіз контрольних уроків.

Тема 14. Розробка сценарію до проведення контрольних уроків.

Практичне заняття

Ознайомлення зі структурою контрольних уроків та:

- організаційний момент;
- налаштування учнів на роботу;
- основна частина
- обговорення результатів уроку.
- висновки.

Технічне виконання танцювальних комбінацій побудованих для практичного показу учням.

Запитання для самоперевірки

1. Які основні етапи контрольного уроку?
2. Чим відрізняється структура контрольного уроку від звичайного навчального заняття?
3. Які критерії оцінювання результатів учнів варто застосувати?
4. Як музичний супровід та організація простору впливають на якість контрольного уроку?

Завдання для самостійної роботи

1. Провести спостереження за контрольним уроком та скласти звіт: сильні сторони, труднощі, рекомендації.
2. Структурувати власні складені комбінації та сформулювати контрольний урок на їх основі.

Література:

Основна:

1. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі. – К., 1974. – 240 с.
2. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом. – К., 2010. – 135 с.
3. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії. – Львів, 2006. – 84 с.
4. Зайцев Є. В., Колесниченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 416 с.
5. Зубатов С. Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. – Київ: Ліра-К, 2021. – 375 с.
6. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. – К., 2005. – 324 с.

Допоміжна:

1. Андрощук Л. М. Формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії. – К., 2009. – 22 с.
2. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. – Кіровоград, 2013. – 130 с.
3. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. – Київ, 2014.
4. Сейма А. Методика викладання народно-сценічного танцю для старших курсів хореографічного училища. – Львів, 2020.

Тема 15. Написання плану та комбінацій контрольних уроків.**Практичне заняття**

Запис створених танцювальних комбінацій у вигляді таблиці. Опрацювання підготовленого матеріалу для відтворення під час проведення контрольного уроку учнями Хореографічної школи.

Запитання для самоперевірки

1. Які основні етапи плану контрольного уроку?
2. Чим відрізняється план контрольного уроку від плану звичайного заняття?
3. Які принципи слід враховувати при складанні комбінацій для контрольного уроку?
4. Як правильно поєднувати технічні та творчі завдання у комбінаціях?
5. Які критерії оцінювання результатів учнів варто закласти у план?
6. Як музичний супровід впливає на якість виконання комбінацій?
7. Які труднощі можуть виникнути при складанні плану контрольного уроку?

Завдання для самостійної роботи

1. Скласти план контрольного уроку (структура, вправи, комбінації, музика).
2. Провести спостереження за контрольним уроком та скласти звіт: сильні сторони, труднощі, рекомендації.

Література:**Основна:**

1. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі. – К., 1974. – 240 с.
2. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом. – К., 2010. – 135 с.
3. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. – К., 2005. – 324 с.
4. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю (Ч. 1–3). – К., 2002–2004.

5. Зубатов С. Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. – Київ: Ліра-К, 2021. – 375 с.
6. Зубатов С. Л. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців. – Київ: Ліра-До, 2021. – 376 с.

Допоміжна:

1. Бондаренко Л. Ритміка і танець 1–4 класи загальноосвітньої школи. – К., 1989. – 232 с.
2. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. – Кіровоград, 2013. – 130 с.
3. Марценюк В. П. Викладання українського народно-сценічного танцю в мистецьких школах. – Вінниця: Нова Книга, 2017. – 96 с.
4. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. – Київ, 2014.

Тема 16. Практична реалізація контрольних уроків.

Практичне заняття

Практичне проведення контрольних уроків з поясненням, показом та методичними зауваженнями.

Запитання для самоперевірки

1. Чи відповідає структура контрольного уроку методичним вимогам?
2. Чи враховані у плані уроку всі етапи: розігрів, вправи біля станка, комбінації на середині залу, Allegro, етюди?
3. Чи правильно підібрано музичний супровід для кожного етапу уроку?
4. Як організовано взаємодію між викладачем та учнями під час контрольного уроку?
5. Чи вдалося досягти поставлених навчальних і виховних цілей?
6. Які труднощі виникли під час практичної реалізації уроку та як вони були вирішені?

Завдання для самостійної роботи

1. Провести контрольний урок з класичного або народно-сценічного танцю та скласти детальний звіт (структура, вправи, комбінації, музика, реакція учнів).
2. Розробити методичні рекомендації для проведення контрольних уроків у хореографічній школі.
3. Провести аналіз сильних і слабких сторін власного контрольного уроку та скласти план удосконалення.

Література:

Основна:

1. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі. – К., 1974. – 240 с.
2. Забредовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом. – К., 2010. – 135 с.
3. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії. – Львів, 2006. – 84 с.
4. Зайцев Є. В., Колесниченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 416 с.
5. Зубатов С. Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. – Київ: Ліра-К, 2021. – 375 с.

6. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. – К., 2005. – 324 с.
7. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю (Ч. 1–3). – К., 2002–2004.

Допоміжна:

1. Андрощук Л. М. Формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії. – К., 2009. – 22 с.
2. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. – Кіровоград, 2013. – 130 с.
3. Марценюк В. П. Викладання українського народно-сценічного танцю в мистецьких школах. – Вінниця: Нова Книга, 2017. – 96 с.
4. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. – Київ, 2014.

Тема 17. Аналіз роботи здобувачів освіти з учнями Хореографічної школи.

Практичне заняття

Аналіз проведених контрольних уроків, підведення підсумків та результату роботи з учнями Хореографічної школи.

Обговорення як позитивних так і негативних моментів під час проведення контрольних уроків. Розгляд шляху усунення проблемних моментів в подальшій педагогічній роботі.

Індивідуальне завдання

1. Провести аналіз одного уроку, який проводив здобувач освіти, за такими критеріями: *структура уроку – методика подачі матеріалу – взаємодія з учнями – використання музичного супроводу – дисципліна та мікроклімат у класі – досягнуті результати.*
2. Скласти письмовий висновок із рекомендаціями щодо вдосконалення роботи здобувача освіти.

Запитання для самоперевірки

1. Чи відповідає структура уроку методичним вимогам?
2. Як здобувач освіти організував роботу учнів?
3. Чи була ефективною подача нового матеріалу?
4. Як учні реагували на зауваження та пояснення?
5. Чи вдалося здобувачу освіти створити позитивний мікроклімат у колективі?
6. Які труднощі виникли під час уроку та як вони були вирішені?
7. Чи досягнуто поставлених навчальних і виховних цілей?

Завдання для самостійної роботи

1. Провести спостереження за кількома уроками здобувачів освіти та скласти порівняльний аналіз їхньої роботи.
2. Підготувати короткий звіт про сильні та слабкі сторони роботи здобувачів освіти з учнями.

Література:

Основна:

1. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі. – К., 1974. – 240 с.

2. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом. – К., 2010. – 135 с.
3. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії. – Львів, 2006. – 84 с.
4. Зайцев Є. В., Колесниченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 416 с.
5. Зубатов С. Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. – Київ: Ліра-К, 2021. – 375 с.
6. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. – К., 2005. – 324 с.

Допоміжна:

1. Андрощук Л. М. Формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії. – К., 2009. – 22 с.
2. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. – Кіровоград, 2013. – 130 с.
3. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. – Київ, 2014.
4. Сейма А. Методика викладання народно-сценічного танцю для старших курсів хореографічного училища. – Львів, 2020.

Тема 18. Формування звітнього матеріалу про проведення педагогічної практики.

Практичне заняття

Звіт педагогічної практики:

1. Конспект проведеного контрольного уроку.
2. Зміст практичної роботи студента та її аналіз.
3. Характеристика учня та учнівського колективу.
4. Досвід набутий під час практики та висновки.
5. Використані джерела.

Запитання для самоперевірки

1. Чи був ефективний проведений контрольний урок?
2. Як учні реагували на зауваження та пояснення?
3. Які труднощі виникли під час уроку та як вони були вирішені?
4. Чи досягнуто поставлених навчальних і виховних цілей?

Завдання для самостійної роботи

1. Підготувати: конспект проведеного контрольного уроку, характеристики на учня та на клас, описати свій досвід набутий під час практики та висновки.

Тема 19. Підготовка до захисту педагогічної практики.

Практичне заняття

Підготовка здобувачів до представлення результатів педагогічної практики; участь у звітній конференції, під час якої відбувається презентація набутого досвіду, аналіз виконаних завдань та обговорення практичних напрацювань. Організація обміну досвідом між здобувачами вищої освіти,

колективне обговорення виявлених труднощів та формування пропозицій щодо вдосконалення змісту, методів і умов проведення педагогічної практики.

Запитання для самоперевірки

1. Чи чітко сформульовані мета та завдання моєї педагогічної практики?
2. Чи відображено у звіті всі етапи роботи (відвідування уроків, аналіз, розробка комбінацій, проведення контрольних занять)?
3. Чи використано рекомендовану літературу для обґрунтування методичних рішень?
4. Чи наведено приклади власних методичних розробок (плани уроків, комбінації, сценарії)?
5. Чи зроблено висновки про сильні та слабкі сторони моєї роботи?
6. Чи підготовлено відповіді на можливі запитання комісії під час захисту?
7. Чи оформлено матеріали відповідно до вимог (структура, стиль, посилання на джерела)?

Література:

Основна:

1. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. Підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 375 с.
2. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом : навчальний посібник. – К., 2010. – 135 с.
3. Теорія і практика викладання фахових дисциплін: Зб. Наук.-метод. праць кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : Видавничий будинок «Аванпост-Прим». 2014. 216 с.
4. Марценюк В. П. Викладання українського народно-сценічного танцю в мистецьких школах : навч. видання / Віктор Петрович Марценюк; пер. Скорнякова Д. О. — Вінниця : Нова Книга, 2017. — 96 с.: нот.
5. Методика виконання українського народно-сценічного танцю: нотний матеріал /уклад.: В.Ф. Гурова, С.Г. Забрєдовський, Л.О. Савченко. Київ : НАКККіМ, 2021. 148 с.

Допоміжна:

1. Зубатов С.Л. Методика викладання хореографічних дисциплін: Навч.посібн. – К., 2008. – 88 с.
2. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-метод. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 90–109.
3. Сейма А. Методика викладання народно-сценічного танцю для старших курсів хореографічного училища. Хореографічна культура – мистецькі виміри : збірник статей / упоряд. О. А. Плахотнюк. – Львів : Кафедра

- режисури та хореографії, Факультет культури і мистецтв, ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – Вип. 9. С. 182–191.
4. Бухер А. Врахування педагогіко-психологічних методів навчання та фізіологічних особливостей розвитку в народному танці. Хореографічна культура – мистецькі виміри: збірник статей / упоряд. О. А. Плахотнюк. – Львів: Кафедра режисури та хореографії, Факультет культури і мистецтв, ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – Вип. 9. С. 191–198.
 5. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.

Тема 14. Розробка сценарію до проведення контрольних уроків.	4		4			
Тема 15. Написання плану та програм контрольних уроків та їх звіту.	7		4			3
Тема 16. Практична реалізація контрольних уроків.	5		5			
Тема 17. Аналіз роботи здобувачів освіти з учнями Хореографічної школи.	9		4		1	4
Тема 18. Формування звітнього матеріалу про проведення педагогічної практики.	7		4			3
Тема 19. Підготовка до захисту педагогічної практики.	3					3
Усього годин за розділ 4	35		21		1	13
Разом	120		68		4	48

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, мета і основні завдання освітнього компоненту «Педагогічна практика». Обговорення змісту та організаційного плану роботи.	2
2	Знайомство з Хореографічною школою, ознайомлення зі структурою бази практики.	2
3	Розгляд та аналіз методичної документації Хореографічної школи.	5
4	Спілкування зі спеціалістами закладу, директором Хореографічної школи, кураторами хореографічних класів та концертмейстерами.	5
5	Знайомство з учнями класів. Аналіз природно-професійних даних.	4
6	Відвідування уроків профільного виду танцю учнів Хореографічної школи.	7
7	Аналіз відвідуваних уроків.	4
8	Характеристика учня та учнівського колективу.	4
9	Побудова вправ на розігрів та розвиток природно-професійних даних.	1
10	Побудова комбінацій біля станка.	3
11	Побудова комбінацій на середині залу.	3
12	Побудова комбінацій розділу Allegro та танцювальних етюдів.	4
13	Підбір музичного супроводу для уроку з профільного виду танцю.	3
14	Розробка сценарію до проведення контрольних уроків.	4
15	Написання плану та програм контрольних уроків та їх звіту.	4
16	Практична реалізація контрольних уроків.	5

17	Аналіз роботи здобувачів освіти з учнями Хореографічної школи.	4
18	Формування звітнього матеріалу про проведення педагогічної практики.	4
	Разом	68

Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Розгляд та аналіз навчального плану класів, на базі яких буде відбуватися педагогічна практика.	1
2.	Аналіз побудови танцювальних комбінацій розділу Allegro	1
3.	Побудова стрибкових комбінацій з використанням великих стрибків та обертових рухів.	1
4.	Аналіз складнощів, які виникли під час проведення контрольних уроків.	1
	Разом	4

Теми для самостійного опрацювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Ознайомлення з концепцією, традиціями та методами навчання Хореографічної школи, бази педагогічної практики.	1
2.	Розгляд та аналіз навчальних планів Хореографічної школи.	4
3.	Спілкування з викладачами-хореографами.	5
4.	Розгляд мотивації та подолання труднощів в учнів під час відвідування уроків з профільного виду танцю.	5
5.	Обговорення шляхів вирішення труднощів, які виникали у викладача та учнівського колективу на уроці, якій відвідували здобувачі освіти.	4
6.	Проведення анкетування та опитування учнівського колективу.	5
7.	Побудова вправ на розвиток сили та витривалості враховуючі вікові особливості.	1
8.	Побудова комбінацій біля станка для розвитку сили стегна.	2
9.	Побудова комбінацій з обертовими рухами.	2
10.	Побудова танцювальних етюдів.	4
11.	Підбір музичного супроводу для танцювальних етюдів.	2
12.	Запис побудованих комбінацій розділу Allegro.	3
13.	Розгляд шляху усунення труднощів в подальшій педагогічній роботі.	4
14.	Формування характеристики учня та учнівського колективу.	3
15.	Підготовка до захисту педагогічної практики.	3
	Разом	48

Методи та форми навчання

- бесіди, показ, перегляд відео-матеріалів;
- практичні заняття: виконання практичних завдань; закріплення, систематизування та застосовування отриманих знань на практиці у педагогічній діяльності;
- індивідуальна робота: детальне пояснення та відпрацювання конкретного елементу чи руху, детальний методичний їх розбір;
- самостійна робота з навчально-методичною літературою та відео-матеріалами, аналіз, виконання завдань.

Методи та форми контролю

1. Виконання завдань практичних занять.
2. Перевірка завдань для самостійної роботи.
3. Перевірка матеріалів самопідготовки.
4. Проведення контрольного уроку профільного виду танцю.
5. Звіт педагогічної практики.

Захист педагогічної практики – диференційований залік (8 семестр).

Оцінювання результатів навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	За шкалою ECTS	За національною системою	Характеристика знань, умінь і навичок здобувача освіти
90-100	A	Відмінно	Здобувач вищої освіти самостійно та методично грамотно проводить заняття з хореографії — класичного, народно-сценічного або сучасного танцю, повністю враховуючи вік, рівень підготовки та індивідуальні особливості здобувачів освіти. Дотримується толерантності та педагогічної етики у спілкуванні, підтримує доброзичливу атмосферу на занятті. Структура проведеного заняття чітка та логічна. Вправи та музичний матеріал підібрані обґрунтовано, пояснення точне та зрозуміле, методично-правильний показ рухів і вправ. Здобувач вищої освіти здійснює своєчасну і ефективну корекцію помилок, контролюючи дотримання техніки безпеки. Документація заповнена без помилок, у повному обсязі, з дотриманням усіх вимог. Творчо та логічно складає плани-конспекти занять. Аналізує проведені заняття, робить аргументовані методичні висновки, пропонує шляхи вдосконалення роботи.

			Показує високий рівень педагогічної компетентності та готовності до самостійної викладацької діяльності.
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти впевнено проводить заняття з хореографії відповідно до віку і рівня підготовки учнів, дотримується педагогічної етики. Структура уроку логічна, вправи та музичний матеріал підібрані правильно, пояснення зрозумілі, показ рухів достатньо чіткий. Здійснює корекцію помилок, контролюючи дотримання техніки безпеки. План-конспект складено правильно, можливі незначні неточності. Аналіз проведених занять аргументований, але поверхневий. Документація заповнена правильно, але допускаються незначні неточності, що не впливають на зміст.
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти проводить заняття за зразком викладача, педагогічна етика дотримана частково. Структура уроку загалом збережена, вправи і музичний матеріал підібрані грамотно, пояснення і показ рухів формальні, корекція помилок обмежена. План-конспект складений за зразком, логіка побудови уроку не завжди дотримана. Аналіз уроків поверхневий. Документація заповнена частково, є помилки у структурі чи змісті.
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти проводить заняття фрагментарно, допускає методичні помилки. Структура уроку порушена, вправи та музичний матеріал підібрані нелогічно. Пояснення і показ рухів нечіткі, корекція помилок неефективна. План-конспект неповний або формальний. Аналіз уроків обмежений. Документація заповнена неправильно.
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти проводить заняття частково, не завжди дотримується педагогічної етики. Структура уроку не сформована, вправи і музичний матеріал підібрані не відповідності. Пояснення і показ рухів нечіткі, корекція помилок мінімальна. План-конспект складений фрагментарно або із серйозними помилками. Аналіз уроків майже відсутній.
35-59	FX	незадовільно	Здобувач вищої освіти не готовий до самостійного проведення занять з хореографії, структура уроку відсутня,

		(з можливістю повторного складання)	добір вправ і музичного матеріалу не відповідає вимогам. Показ і пояснення рухів некоректні, корекція помилок відсутня. План-конспект уроку не складено. Аналіз уроків відсутній.
0-34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням)	Здобувач вищої освіти заняття з хореографії не проводив або проводив формально без дотримання методичних і педагогічних вимог, не виконував завдань з педагогічної практики. План-конспект уроку не складав. Аналіз проведених уроків відсутній.

<i>Завдання контрольної-звітної книжки здобувача освіти практиканта</i>	<i>Відповідність тем ОК до РП</i>	<i>Всього балів</i>	<i>Накопичені бали впродовж вивчення ОК</i>
Ознайомлення з базою практики.	T2	4	60
Розгляд та аналіз навчальних планів Хореографічної школи.	T3	4	
Спілкування з викладачами-хореографами.	T4	4	
Розгляд мотивації та подолання труднощів в учнів під час відвідування уроків з профільного виду танцю.	T6	4	
Обговорення шляхів вирішення труднощів, які виникали у викладача та учнівського колективу на уроці. Аналіз відвіданих уроків. Урок 1.	T7	3	
Аналіз відвіданих уроків. Урок 2.	T7	3	
Аналіз відвіданих уроків. Урок 3.	T7	3	
Аналіз відвіданих уроків. Урок 4.	T7	3	
Проведення анкетування та опитування учнівського колективу.	T8	4	
Розгляд шляху усунення труднощів в подальшій педагогічній роботі.	T15	4	
Формування характеристики учня та учнівського колективу.	T17	4	
Побудова уроку з урахуванням вікових особливостей та року навчання.	T9, T10, T11, T12	15	
Формування звітної матеріалу про проведення педагогічної практики. Підготовка до захисту педагогічної практики.	T18, T19	5	

<i>Накопичені бали впродовж вивчення ОК</i>	<i>Диференційований залік</i>		<i>Разом (підсумкова оцінка)</i>
	<i>Проведення фрагментів складеного уроку</i>	<i>Захист педагогічної практики на Вченій Раді</i>	
60	25	15	100

Методичне забезпечення

Навчально – методичний комплекс освітнього компонента:

- робоча програма;
- контрольно-звітна книжка здобувача освіти-практиканта;
- методичні рекомендації та завдання до практичних занять;
- методичні рекомендації з організації та завдання до самостійної роботи.

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Метою переддипломної практики є узагальнення та вдосконалення здобутих студентами знань, практичних умінь та навичок, оволодіння професійним досвідом та готовності їх до трудової діяльності. Результатом переддипломної практики здобувачів ВО випускного курсу є удосконалення (розвиток, реалізація) балетмейстерської діяльності під час створення хореографічних постановок відповідно до вимог програми з освітнього компоненту «Мистецтво балетмейстера».

Завданнями переддипломної практики є:

- закріплення постановочних навичок у процесі підготовки і сценічного втілення хореографічного твору великої форми (хореографічна сюїта, хореографічна картина);
- закріплення практичних вмінь і навичок, отриманих у процесі навчання;
- підготовка до складання одного з етапів кваліфікаційного комплексного іспиту (ОК «Мистецтво балетмейстера»);
- закріплення навичок репетиційної роботи з творчим колективом;
- удосконалення виконавської майстерності під час виконання в процесі підготовки хореографічних композицій великої форми здобувачів освіти;
- закріплення вмінь і навичок балетмейстерської діяльності в процесі підготовки до складання одного з етапів комплексного кваліфікаційного іспиту (ОК «Мистецтво балетмейстера»);
- здійснити постановку хореографічного твору великої форми (хореографічна сюїта, хореографічна картина);
- підготувати художньо-аналітичні відомості (анотацію) до створеного хореографічного твору великої форми.

Програму розроблено відповідно до навчального плану освітньо-професійної програми.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні

знати:

- особливості постановочного процесу хореографічних композицій великої форми (хореографічна сюїта, хореографічна картина), його етапи, логіку та структурні компоненти;
- принципи драматургічної побудови хореографічного твору великої форми, закономірності розвитку хореографічного образу та сценічної дії;
- основи організації репетиційного процесу з творчим колективом, функції балетмейстера на різних етапах підготовки постановки;
- професійну термінологію, що використовується у виконавській, балетмейстерській та репетиційній діяльності;
- вимоги до підготовки та сценічного втілення хореографічної композиції великої форми в контексті складання етапу комплексного кваліфікаційного іспиту з ОК «Мистецтво балетмейстера»;
- критерії оцінювання результатів балетмейстерської, виконавської та репетиційної діяльності;

вміти:

- розробляти та реалізовувати індивідуальний план роботи на весь період проходження переддипломної практики;
- здійснювати постановку хореографічної композиції великої форми, забезпечуючи її художню цілісність, стилістичну єдність і відповідність задуму;
- організовувати та проводити репетиційну роботу з творчим колективом, ефективно застосовуючи методи репетиційної та балетмейстерської діяльності;
- удосконалювати власну виконавську майстерність у процесі підготовки та виконання хореографічних композицій великої форми;
- добирати та застосовувати оптимальні виконавські прийоми для сценічного втілення хореографічного образу;
- аналізувати результати власної виконавської, репетиційної та балетмейстерської діяльності, здійснювати їх корекцію з урахуванням вимог кваліфікаційного іспиту;
- презентувати результати переддипломної практики в межах підготовки до складання одного з етапів комплексного кваліфікаційного іспиту з ОК «Мистецтво балетмейстера».

Опанування освітнім компонентом сприяє формуванню наступних *спеціальних (фахових) компетентностей*:

СК 03. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

СК 04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК 06. Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проєкту, його реалізації та презентації.

СК11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.

Опанування освітнім компонентом сприяє наступним **результатам навчання:**

ПР08. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.

ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПР11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПР12. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПР15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

ПР16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

Порівняльна таблиця відповідності тем переддипломної практики спеціальним компетентностям і програмним результатам навчання

Тема переддипломної практики	Спеціальні компетентності (СК)	Програмні результати навчання (ПР)	Відображення в тематиці та змісті практики
Тема 1. Аналітико-проектна діяльність у межах хореографічного проєкту	СК03, СК04, СК07, СК10	ПР08, ПР09, ПР12, ПР16	Передбачає осмислення хореографії як мистецького феномену, аналіз стилістичних і жанрових особливостей обраного матеріалу, застосування професійної термінології, критичний аналіз джерел та проєктування художньої концепції хореографічного твору з урахуванням сучасних тенденцій розвитку мистецтва.
Тема 2. Виконавсько-репетиційна та асистентсько-балетмейстерська діяльність	СК03, СК11, СК14, СК15	ПР19, ПР20, ПР16	Реалізується через участь у репетиційному процесі, відпрацювання танцювальної техніки, удосконалення виконавських прийомів, пошук оптимальних засобів сценічного втілення хореографічного образу, а також аналіз результатів виконавської й творчої діяльності.
Тема 3. Інноваційні та освітні технології в професійній хореографічній діяльності	СК06, СК07, СК10	ПР11, ПР12, ПР15	Охоплює використання сучасних інноваційних, цифрових, медіа-та освітніх технологій у процесі створення, репетиції, презентації хореографічного проєкту, а також застосування традиційних і новітніх методик викладання та професійної комунікації.

Пояснення до таблиці

Скорочена структура таблиці зумовлена інтегративним характером переддипломної практики, яка поєднує аналітичну, виконавську, репетиційну, асистентсько-балетмейстерську та організаційно-проектну діяльність. Кожна з тем практики має комплексний характер і забезпечує формування та реалізацію кількох спеціальних компетентностей і програмних результатів навчання одночасно. Такий підхід відображає практикоорієнтовану спрямованість освітньо-професійної програми та відповідає логіці завершального етапу підготовки здобувачів освіти, спрямованого на інтеграцію теоретичних знань і професійних навичок у реальних умовах фахової діяльності.

Програма освітнього компоненту

Тема 1. Робота над хореографічною композицією великої форми відповідно до вимог програми з освітнього компоненту «Мистецтво балетмейстера».

Робота над хореографічною композицією великої форми відповідно до вимог програми з ОК «Мистецтво балетмейстера» передбачає:

- визначення відповідності теми та жанру хореографічної композиції великої форми;
- демонструвати дотримання принципів наступності та доступності у викладенні навчального матеріалу;
- застосовувати та розробляти сучасні інноваційні технології у професійній діяльності;
- інтегрувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків у процесі створення хореографічної композиції великої форми;
- здійснювати проектування художньої реальності в системі хореографічних образів;
- застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-TV, цифрові, медіа мистецькі тощо) у процесі створення, реалізації та презентації художньо-аналітичних відомостей хореографічної композиції великої форми (хореографічної сюїти, хореографічної картини).

Практичне заняття:

Мета: формування цілісного бачення балетмейстерського задуму та реалізація авторської концепції через створення розгорнутого хореографічного твору великої форми.

Завдання:

1. Обґрунтувати вибір теми, ідеї та жанру майбутньої композиції.
2. Спроекувати художню реальність у системі оригінальних хореографічних образів.
3. Інтегрувати міждисциплінарні зв'язки (музика, драматургія, сценографія) у творчий процес.

Індивідуальне заняття:

Мета: апробація практичного матеріалу та коригування постановочної роботи відповідно до принципів сценічної драматургії.

Завдання:

1. Продемонструвати дотримання принципів наступності та доступності у викладенні лексичного матеріалу.
2. Уточнити малюнок танцю та логіку розвитку хореографічних образів у великій формі.
3. Відпрацювати навички презентації художньо-аналітичних відомостей про твір із використанням TV/цифрових засобів.

Самостійна робота:

1. Теоретичне опрацювання задуму та підготовка методичного підґрунтя для постановки.
2. Художньо-аналітична діяльність: визначити відповідність теми та жанру твору сучасним мистецьким тенденціям.
3. Інноваційний пошук: підібрати та адаптувати цифрові або медіа-технології для підсилення художньої виразності (відеосупровід, світлові ефекти);
4. Документальне оформлення художньо-аналітичних відомостей (лібрето, композиційний план, опис лексичного матеріалу).

Рекомендована література:

1. Бугаєць Н. А., Пінчук О. І., Пінчук С. І. Мистецтво балетмейстера: Навчально-методичний посібник. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2012. 172 с.
2. Голдрич О. Хореографія : посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів : Край, 2003. 160 с.
3. Гутник І. Танцювальна сюїта та специфіка її постановки в народно-сценічному танці. *Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-методич. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ*. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 22–33.
4. Енська О. Ю., Максименко А. І., Ткаченко І. О. Композиція танцю та мистецтво балетмейстера: навчальний посібник для педагогічних університетів, закладів вищої освіти культури і мистецтв. Суми : ФОП Цьома С. П., 2020. 157 с.
5. Забута Б. І. Музичне забезпечення хореографічних постановок : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Рівне : Волинські обереги, 2011. 194 с.
6. Загайкевич М. П. Драматургія балету. Київ : Наукова думка, 1978. 121 с.
7. Колногузенко Б. М. Хореографічна композиція : методичний посібник з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків : ХДАК, 2018. 208 с.
8. Колосок О. Пошуки образного рішення хореографічної композиції : методичні вказівки з предмету «Мистецтво балетмейстера». Київ : Видавничий центр НАУ, 1997. 18 с.

9. Кривохижа А. Гармонія танцю : методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень педагогічних університетів. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. Винниченка, 2003. 100 с.
10. Кривохижа А. М. Роздуми про мистецтво танцю. Записки балетмейстера. Кіровоград : Центрально-Українське видавництво, 2012. 172 с.
11. Лань О. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми: навчально-методичний посібник .Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. 80 с.
12. Рехвіашвілі А. Ю., Білаш О. С. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2017. 152 с.
13. Шариков Д. «Contemporary dance» у балетмейстерському мистецтві. Київ : КиМУ, 2010. 173 с..
14. Шевченко В. Т. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії : навч.-методич. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2006. 184 с.

Додаткова

1. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці: монографія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2015.
2. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі. – Київ: Музична Україна, 1974. – 240 с.
3. Василенко К. Ю. Український танець : підручник. Київ : ІПКПК, 1997. 282 с.
4. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Київ : Оберіг, 1991. Т. 2. 448 с.
5. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Київ : Оберіг, 1991. Т. 1. 456 с.
6. Голдрич О. С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів : Каменярь, 2002. 64 с.
7. Годовський В. М., Гордеев В. А. Танці для дітей: репертуарний збірник та методичні поради для студентів вищих навчальних закладів та керівників хореографічних колективів. Випуск 2. – Рівне: РДГУ, 2002. – 71 с.
8. Годовський В. М., Гордеев В. А. Танці для дітей: репертуарний збірник та методичні поради для студентів вищих навчальних закладів та керівників хореографічних колективів.
9. Гуменюк А. Українські народні танці. Київ : Видавництво академії наук Української РСР, 1962. 360 с.
10. Гутник І. Основні принципи роботи над стилізацією народного танцю. *Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-методич. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ*. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 11–21.
11. Зубатов С. Методика викладання українського народного танцю. Другий рік навчання : підручник. Київ : Ліра-К, 2018. 416 с.

12. Зубатов С. Методика викладання українського народного танцю. Перший рік навчання : підручник. Київ : Ліра-К, 2017. 376 с.
13. Зубатов С. Стил ь викладання в хореографії. Київ : Ліра-К, 2019. 92 с.
14. Колосок О. Пошуки образного рішення хореографічної композиції : методичні вказівки з предмету «Мистецтво балетмейстера». Київ : Видавничий центр НАУ, 1997. 18 с.
15. Лань О. Методи режисури видовишно-театралізованих заходів у хореографії : методична розробка. З досвіду роботи народного художнього колективу «Модерн-балет та школа-студія сучасного танцю «АКВЕРІАС». – Львів: «Камула», 2019. – 52 с.
16. Лань О. Актуальність втілення прийомів сучасного перформансу в практиці режисури одноактного балету .Сучасне хореографічне мистецтво : підґрунтя, тенденції, перспективи, тенденції розвитку : навчально-методичний посібник : упоряд. О. Плахотнюк // О. Плахотнюк, Л. Андрущук, Т. Благова та інші. Львів: СПОЛОМ, 2016.240 с.
17. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії : підручник. Київ : Альтпрес, 2007. 468 с.
18. Старікова К. Р. Специфіка та особливості використання хореографії у театральних виставах. *Сценічне мистецтво: творчі надбання та інноваційні процеси: матеріали II Всеукраїнської наукової конференції професорсько-викладацького складу, докторантів, аспірантів та магістрантів*. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2020. – 299 с.
19. Чепалов О. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : монографія. Харків : ХДАК, 2007. 344 с.
20. Шари́ков Д. Мистецтвознавча наука хореоло́гія як феномен художньої культури : монографія. Київ : КиМУ, 2013. 204 с.

Тема 2. Демонстрація належного балетмейстерського рівня.

Відпрацювання балетмейстерських та викладацьких прийомів:

1. Постановка хореографічної композиції великої форми – належний рівень балетмейстера проявляється у здатності мислити масштабно та структурно. Відпрацювання вміння вибудовувати наскрізну дію у сюїті чи картині. Балетмейстер має продемонструвати не просто набір рухів, а логічний розвиток від експозиції до фіналу. Композиційне моделювання: робота над багатоголоссям малюнка танцю, використання складних ракурсів та просторових рівнів сцени. Вміння інтегрувати музичний матеріал, світлову партитуру та сценографію (зокрема цифрові декорації чи медіа-проекції) у єдине художнє ціле, як синтез засобів виразності.
2. Фахові тренінги – демонстрація навичок методиста та інноватора. Методичні: розробка та проведення тренінгів, спрямованих на підготовку тіла виконавців до специфічної лексики конкретної постановки (наприклад,

тренінг з контактної імпровізації або партерного екзерсису). Інноваційні: застосування прийомів «розумного тіла» або використання біомеханічних принципів для підвищення технічного рівня виконавців. Адаптування: вміння коригувати складність хореографічного тексту відповідно до психофізичних можливостей колективу.

3. Виконання творчих завдань – демонстрація креативності та швидкості професійного мислення. Імпровізаційне: відпрацювання прийомів стимулювання творчої активності артистів. Лексичне: створення оригінальних «танцювальних фраз» та зв'язок, які уникають шаблонів і демонструють індивідуальний почерк постановника. Художні задачі: швидке знаходження пластичного еквівалента для абстрактних понять або складних емоційних станів.
4. Репетиційна діяльність – етап демонстрації лідерських якостей та психолого-педагогічної майстерності. Відпрацювання прийомів досягнення ідеальної синхронності, точності позицій та апломбу у виконавців. Вміння мотивувати колектив, вибудовувати професійну дистанцію та водночас створювати атмосферу спільної творчості. Тайм-менеджмент: ефективний розподіл часу репетиції між вивченням нового матеріалу, відпрацюванням деталей та прогонами. Фідбек-технології: належний рівень передбачає вміння давати конструктивну критику, яка стимулює артиста до професійного росту, а не пригнічує його.

Практичне заняття:

Мета: підтвердження високого рівня професійної компетентності випускника як постановника, здатного до самостійного створення цілісного художнього образу в межах хореографічної композиції великої форми.

Завдання:

1. Продемонструвати володіння композиційними прийомами побудови великої форми.
2. Виявити індивідуальний балетмейстерський почерк та оригінальність лексичного мислення.
3. Довести здатність керувати виконавським колективом для досягнення художньої мети.

Самостійна робота:

1. Розробити план-схему аналітичної підготовки та творчого пошуку засобів виразності, що підтверджують кваліфікаційний рівень балетмейстера.
2. Здійснити стилістичний відбір лексичного матеріалу, що відповідає обраному жанру.

3. Підготувати методичну розробку балетмейстерського показу.
4. Підготувати відеопортфоліо етапів роботи над композицією як доказ системного підходу до постановки.

Рекомендована література:

1. Бугаєць Н. А., Пінчук О. І., Пінчук С. І. Мистецтво балетмейстера: Навчально-методичний посібник. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2012. 172 с.
2. Голдрич О. Хореографія : посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів : Край, 2003. 160 с.
3. Гутник І. Танцювальна сюїта та специфіка її постановки в народно-сценічному танці. *Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-методич. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ*. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 22–33.
4. Енська О. Ю., Максименко А. І., Ткаченко І. О. Композиція танцю та мистецтво балетмейстера: навчальний посібник для педагогічних університетів, закладів вищої освіти культури і мистецтв. Суми : ФОП Цьома С. П., 2020. 157 с.
5. Забута Б. І. Музичне забезпечення хореографічних постановок : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Рівне : Волинські обереги, 2011. 194 с.
6. Загайкевич М. П. Драматургія балету. Київ : Наукова думка, 1978. 121 с.
7. Колногузенко Б. М. Хореографічна композиція : методичний посібник з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків : ХДАК, 2018. 208 с.
8. Колосок О. Пошуки образного рішення хореографічної композиції : методичні вказівки з предмету «Мистецтво балетмейстера». Київ : Видавничий центр НАУ, 1997. 18 с.
9. Кривохижа А. Гармонія танцю : методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень педагогічних університетів. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. Винниченка, 2003. 100 с.
10. Кривохижа А. М. Роздуми про мистецтво танцю. Записки балетмейстера. Кіровоград : Центрально-Українське видавництво, 2012. 172 с.
11. Лань О. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми: навчально-методичний посібник. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. 80 с.
12. Рехвіашвілі А. Ю., Білаш О. С. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2017. 152 с.
13. Шариков Д. «Contemporary dance» у балетмейстерському мистецтві. Київ : КиМУ, 2010. 173 с..
14. Шевченко В. Т. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії : навч.-методич. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2006. 184 с.

1. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці: монографія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2015.
2. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі. – Київ: Музична Україна, 1974. – 240 с.
3. Василенко К. Ю. Український танець : підручник. Київ : ІПКПК, 1997. 282 с.
4. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Київ : Оберіг, 1991. Т. 2. 448 с.
5. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Київ : Оберіг, 1991. Т. 1. 456 с.
6. Голдрич О. С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів : Каменярь, 2002. 64 с.
7. Годовський В. М., Гордеев В. А. Танці для дітей: репертуарний збірник та методичні поради для студентів вищих навчальних закладів та керівників хореографічних колективів. Випуск 2. – Рівне: РДГУ, 2002. – 71 с.
8. Годовський В. М., Гордеев В. А. Танці для дітей: репертуарний збірник та методичні поради для студентів вищих навчальних закладів та керівників хореографічних колективів.
9. Гуменюк А. Українські народні танці. Київ : Видавництво академії наук Української РСР, 1962. 360 с.
10. Гутник І. Основні принципи роботи над стилізацією народного танцю. *Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-методич. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ*. Київ : ТОВ «Видавничий будинок «Аванпост-Прим»», 2014. С. 11–21.
11. Зубатов С. Методика викладання українського народного танцю. Другий рік навчання : підручник. Київ : Ліра-К, 2018. 416 с.
12. Зубатов С. Методика викладання українського народного танцю. Перший рік навчання : підручник. Київ : Ліра-К, 2017. 376 с.
13. Зубатов С. Стилль викладання в хореографії. Київ : Ліра-К, 2019. 92 с.
14. Колосок О. Пошуки образного рішення хореографічної композиції : методичні вказівки з предмету «Мистецтво балетмейстера». Київ : Видавничий центр НАУ, 1997. 18 с.
15. Лань О. Методи режисури видовищно-театралізованих заходів у хореографії : методична розробка. З досвіду роботи народного художнього колективу «Модерн-балет та школа-студія сучасного танцю «АКВЕРІАС». – Львів: «Камула», 2019. – 52 с.
16. Лань О. Актуальність втілення прийомів сучасного перформансу в практиці режисури одноактного балету .Сучасне хореографічне мистецтво : підґрунтя, тенденції, перспективи, тенденції розвитку : навчально-методичний посібник : упоряд. О. Плахотнюк // О. Плахотнюк, Л. Андрущук, Т. Благова та інші. Львів: СПОЛОМ, 2016. 240 с.
17. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії : підручник. Київ : Альтпрес, 2007. 468 с.
18. Старікова К. Р. Специфіка та особливості використання хореографії у театральних виставах. *Сценічне мистецтво: творчі надбання та інноваційні*

процеси: матеріали II Всеукраїнської наукової конференції професорсько-викладацького складу, докторантів, аспірантів та магістрантів. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2020. – 299 с.

- 19.Чепалов О. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : монографія. Харків : ХДАК, 2007. 344 с.
- 20.Шариков Д. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури : монографія. Київ : КиМУ, 2013. 204 с.

Тема 3. Демонстрація належного виконавського рівня.

Відпрацювання виконавських прийомів:

1. Фахові тренінги – виконавський рівень базується на технічній досконалості та свідомому володінні тілом (технічна віртуозність, свідомо біомеханіка, стилістична гнучкість).
2. Виконання творчих завдань – рівень виконавця визначається його креативною віддачею та швидкістю втілення ідей (імпровізація: демонстрація вміння самостійно генерувати рух у відповідь на музичний, візуальний або вербальний стимул, зберігаючи високу якість руху; втілення образу; робота з простором і часом: зміна темпоритму, динамічних відтінків та орієнтацію в нестандартних сценічних обставинах).
3. Участь у хореографічних композиціях великої форми здобувачів освіти – демонстрація здатності бути частиною масштабного художнього полотна, зберігаючи індивідуальність (відпрацювання найвищого рівня синхронності, відчуття просторової симетрії в масових сценах; утримання виконавської якості та емоційної напруги протягом усієї тривалості великої форми (сюїти чи картини), грамотний розподіл сил між кульмінаціями; драматургічна відповідальність: виконавець має точно втілювати завдання балетмейстера-постановника, дотримуючись визначеної стилістики та художнього контексту твору; взаємодія з партнером: відпрацювання техніки дуетно-сценічного танцю, підтримок та контактної взаємодії, що потребує високого рівня довіри та технічної точності).

Практичне заняття:

Мета: підтвердження сформованості ключових виконавських компетентностей, здатності до високопрофесійної сценічної діяльності та готовності до реалізації складних хореографічних завдань у різних стилях та жанрах.

Завдання:

1. Продемонструвати високий рівень технічної підготовки.

2. Виявити артистизм, емоційну виразність та сценічну привабливість.
3. Довести здатність до швидкого освоєння та якісного виконання хореографічного тексту (лексики).

Самостійна робота:

1. Поглиблення індивідуальної майстерності, самостійний пошук та вдосконалення виконавських прийомів, що відповідають сучасним вимогам до артиста балету.
2. Підтримка фізичної форми: самостійне проведення щоденного екзерсису (біля станка, на середині) для підтримки належної технічної бази.
3. Самоаналіз та рефлексія: опрацювання відеоматеріалів (власних репетицій, постановок) для самоаналізу помилок та пошуку оптимальних рішень.
4. Опрацювання теоретичних засад та особливостей виконавської манери різних хореографічних стилів (наприклад, стилю конкретного балетмейстера).

Рекомендована література:

1. Бугаєць Н. А., Пінчук О. І., Пінчук С. І. Мистецтво балетмейстера: Навчально-методичний посібник. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2012. 172 с.
2. Голдрич О. Хореографія : посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів : Край, 2003. 160 с.
3. Гутник І. Танцювальна сюїта та специфіка її постановки в народно-сценічному танці. *Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-методич. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ*. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 22–33.
4. Енська О. Ю., Максименко А. І., Ткаченко І. О. Композиція танцю та мистецтво балетмейстера: навчальний посібник для педагогічних університетів, закладів вищої освіти культури і мистецтв. Суми : ФОП Цьома С. П., 2020. 157 с.
5. Забута Б. І. Музичне забезпечення хореографічних постановок : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Рівне : Волинські обереги, 2011. 194 с.
6. Загайкевич М. П. Драматургія балету. Київ : Наукова думка, 1978. 121 с.
7. Колногузенко Б. М. Хореографічна композиція : методичний посібник з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків : ХДАК, 2018. 208 с.
8. Колосок О. Пошуки образного рішення хореографічної композиції : методичні вказівки з предмету «Мистецтво балетмейстера». Київ : Видавничий центр НАУ, 1997. 18 с.
9. Кривохижа А. Гармонія танцю : методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень педагогічних університетів. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. Винниченка, 2003. 100 с.

- 10.Кривохижа А. М. Роздуми про мистецтво танцю. Записки балетмейстера. Кіровоград : Центрально-Українське видавництво, 2012. 172 с.
- 11.Лань О. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми: навчально-методичний посібник .Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. 80 с.
- 12.Рехвіашвілі А. Ю., Білаш О. С. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2017. 152 с.
- 13.Шариков Д. «Contemporary dance» у балетмейстерському мистецтві. Київ : КиМУ, 2010. 173 с..
- 14.Шевченко В. Т. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії : навч.-методич. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2006. 184 с.

Додаткова

1. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці: монографія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2015.
2. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі. – Київ: Музична Україна, 1974. – 240 с.
3. Василенко К. Ю. Український танець : підручник. Київ : ІПКПК, 1997. 282 с.
4. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Київ : Оберіг, 1991. Т. 2. 448 с.
5. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Київ : Оберіг, 1991. Т. 1. 456 с.
6. Голдрич О. С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів : Каменярь, 2002. 64 с.
7. Годовський В. М., Гордеев В. А. Танці для дітей: репертуарний збірник та методичні поради для студентів вищих навчальних закладів та керівників хореографічних колективів. Випуск 2. – Рівне: РДГУ, 2002. – 71 с.
8. Годовський В. М., Гордеев В. А. Танці для дітей: репертуарний збірник та методичні поради для студентів вищих навчальних закладів та керівників хореографічних колективів.
9. Гуменюк А. Українські народні танці. Київ : Видавництво академії наук Української РСР, 1962. 360 с.
- 10.Гутник І. Основні принципи роботи над стилізацією народного танцю. *Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-методич. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ.* Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 11–21.
- 11.Зубатов С. Методика викладання українського народного танцю. Другий рік навчання : підручник. Київ : Ліра-К, 2018. 416 с.
- 12.Зубатов С. Методика викладання українського народного танцю. Перший рік навчання : підручник. Київ : Ліра-К, 2017. 376 с.
- 13.Зубатов С. Стилль викладання в хореографії. Київ : Ліра-К, 2019. 92 с.

14. Колосок О. Пошуки образного рішення хореографічної композиції : методичні вказівки з предмету «Мистецтво балетмейстера». Київ : Видавничий центр НАУ, 1997. 18 с.
15. Лань О. Методи режисури видовищно-театралізованих заходів у хореографії : методична розробка. З досвіду роботи народного художнього колективу «Модерн-балет та школа-студія сучасного танцю «АКВЕРІАС». – Львів: «Камула», 2019. – 52 с.
16. Лань О. Актуальність втілення прийомів сучасного перформансу в практиці режисури одноактного балету .Сучасне хореографічне мистецтво : підґрунтя, тенденції, перспективи, тенденції розвитку : навчально-методичний посібник : упоряд. О. Плахотнюк // О. Плахотнюк, Л. Андрущук, Т. Благова та інші. Львів: СПОЛОМ, 2016. 240 с.
17. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії : підручник. Київ : Альтпрес, 2007. 468 с.
18. Старікова К. Р. Специфіка та особливості використання хореографії у театральних виставах. *Сценічне мистецтво: творчі надбання та інноваційні процеси: матеріали II Всеукраїнської наукової конференції професорсько-викладацького складу, докторантів, аспірантів та магістрантів*. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2020. – 299 с.
19. Чепалов О. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : монографія. Харків : ХДАК, 2007. 344 с.
20. Шариков Д. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури : монографія. Київ : КиМУ, 2013. 204 с.

Структура освітнього компоненту

Назви тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Лек.	Пр.	Сем.	Інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7
VIII СЕМЕСТР						
Тема 1. Робота над хореографічною композицією великої форми відповідно до вимог програми з дисципліни «Мистецтво балетмейстера».			12		4	12
Тема 2. Демонстрація належного балетмейстерського рівня.			28			24
Тема 3. Демонстрація належного виконавського рівня.			28			12

<i>Разом</i>	120		68		4	48
--------------	------------	--	-----------	--	----------	-----------

Відповідальність учасників освітнього процесу

Освітній процес розпочинається з вступної конференції для гарантування безпеки та змістовності практики. Загальне керівництво, координацію та контроль результатів забезпечує випускова кафедра, яка призначає керівниками досвідчених науково-педагогічних працівників. Під час проходження практики здобувачі мають дотримуватися графіку роботи навчального закладу, враховуючи при цьому специфіку та умови виконання індивідуальних завдань.

Керівник практики зобов'язаний:

- надавати здобувачам-практикантам методичну допомогу у вирішенні задач, визначених програмою практики;
- входити до складу комісії з прийняття захисту результатів практики;
- протягом тижня, після захисту практики, подати на кафедру письмовий звіт про проходження практики.

Відповідальність здобувача освіти під час проходження практики

Здобувач освіти несе відповідальність за дотримання вимог програми переддипломної практики, правил внутрішнього розпорядку навчального закладу.

До обов'язків здобувача освіти належить:

- повністю виконати завдання, передбачені програмою практики;
- продемонструвати завершену авторську хореографічну композицію великої форми (хореографічна сюїта, хореографічна композиція) та презентація художньо-аналітичних відомостей.

Вимоги до захисту та критерії оцінювання

Основним завданням захисту переддипломної практики є публічна презентація результатів творчої роботи здобувача. Підсумкова атестація передбачає демонстрацію завершеної авторської хореографічної постановки великої форми, зокрема: хореографічної сюїти; розгорнутої хореографічної композиції.

Здобувач має продемонструвати здатність до самостійного втілення художнього задуму, володіння композиційними прийомами та навички роботи з виконавським колективом.

Оцінювання здійснюється за певними критеріями та змістовними акцентами, що враховують художню цінність та технічну якість роботи:

№	Критерій оцінювання	Змістовий акцент	Бали
1	Втілення творчого задуму та драматургічна цілісність	Концепція, образна логіка, розвиток дії, цілісність композиції	15
2	Хореографічна лексика та композиційна побудова	Різноманітність лексики, просторовий малюнок, поєднання малих і великих форм	20
3	Єдність хореографії та музичної драматургії	Темпоритм, форма, відповідність руху музиці, образна синхронність	15
4	Художньо-сценографічне рішення	Костюми, світло, простір, реквізит, стилістична цілісність	5
5	Рівень виконавської та репетиційно-постановочної роботи	Якість виконання, ансамбль, сценічна культура, реалізація задуму	15
6	Комплексна художня узгодженість	Єдність хореографії, музики, дії, костюмів, світла і простору	15
7	Творча самостійність і професійне мислення	Оригінальність, авторська позиція, міждисциплінарність	15
	Разом:		100

Комісія здійснює оцінювання за кожним критерієм окремо з подальшим розрахунком сумарного бала. До уваги також береться якість обговорення результатів практики та здатність здобувача професійно захистити свої творчі рішення.

Оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
90 – 100	A	Відмінно	Постановка відзначається концептуальною цілісністю, яскраво вираженою авторською позицією, професійно вибудованою драматургією, високим рівнем хореографічної композиції та сценографічного мислення. Забезпечена повна узгодженість танцю, музики, дії, костюмів, світла і просторових рішень. Продемонстровано здатність до самостійного художнього проєктування та керування постановочним процесом.
82 – 89	B	Дуже добре	Постановка має чіткий задум, логічну структуру, виразну образну систему. Хореографічна лексика і сценографічні рішення здебільшого обґрунтовані та професійні. Узгодженість компонентів збережена, незначні неточності не порушують цілісності твору.
74 – 81	C	Добре	Постановка в цілому відповідає вимогам, задум реалізований, проте недостатньо розкритий концептуально або драматургічно. Спостерігається обмежена варіативність лексики чи спрощені сценографічні рішення. Узгодженість компонентів часткова.
64 – 73	D	Задовільно	Постановка має фрагментарну цілісність, недостатньо аргументований задум, спрощену

			композиційну структуру. Є труднощі у поєднанні музики, хореографії та сценічного простору. Професійні компетентності сформовані на мінімально допустимому рівні..
60 – 63	Е	Достатньо	Робота демонструє мінімально необхідний рівень постановочних умінь. Задум реалізований частково, композиційні та сценографічні рішення потребують суттєвого доопрацювання.
35 – 59	FX	Незадовільно, з можливістю повторного складання	Постановка частково відповідає вимогам освітньо-професійної програми, проте має суттєві недоліки: відсутня або фрагментарно окреслена цілісна художня концепція хореографічного твору; драматургічна побудова є непослідовною, логіка розвитку сценічної дії порушена; художня узгодженість окремих компонентів (хореографічна лексика, музичне оформлення, просторове рішення, образна система) забезпечена неповною мірою; готовність до самостійної постановочної діяльності продемонстрована недостатньо та потребує суттєвого доопрацювання під керівництвом викладача.

0 – 34	F	незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням	Постановка не відповідає вимогам освітньо-професійної програми та має системні концептуальні порушення: цілісна художня концепція хореографічного твору відсутня; драматургія хореографічної композиції порушена або не сформована, відсутня логіка розвитку сценічної дії; не забезпечено художню узгодженість складових постановки, що унеможливорює цілісне сценічне сприйняття твору; не продемонстровано готовності до самостійної постановочної діяльності, що свідчить про відсутність базових професійних умінь, необхідних для виконання кваліфікаційних вимог.
--------	----------	--	---